

ΕΛΕΥΘΕΡ

ΔΙΜΗΝΟΝ ΕΠΙΣΤΗ-
ΜΟΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟ-
ΔΙΚΟΝ, ΕΠΙΣΗΜΟΝ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΕΛ-
ΛΗΝΙΔΩΝ ΜΑΙΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ 3

ΕΚΔΟΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΜΑΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, Λ. ΚΥΡΙΑΚΗΣ, Γ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΑΤΡΙΝΟΥ, ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ ΜΑΙΑ
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟΥ "ΜΑΡΙΚΑ ΗΛΙΑΔΗ,"

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ : ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΧ. 70, ΕΞΑΜΗΝΟΣ ΔΡΧ. 40, ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛ. 5. ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΔΡΧ. 12

ΕΤΟΣ Α', ΑΡΙΘ ΦΥΛΛΟΥ 3

ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1958

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γ. ΒΕΡΙΤΗ, Μάνα γλυκύτατη	Σελ. 1
Π. Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, 'Ο ανώδυνος τοκετός [1]	» 2
Κ. Π. ΠΑΔΙΑΤΕΛΛΗ, 'Η διατροφή του βρέφους [2]	» 4
ΑΝΔΡΕΑ Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ, Προστασία τής μητρότητος [2]	» 6
Γ. ΜΑΥΣΟ, 'Η οικογενειακή ατμόσφαιρα και οι ανάγκες του μικρού παιδιού	» 10
Δρ. ΣΠΥΡΟΥ ΝΑΟΥΜΙΔΗ, 'Η ακράτεια ούρων εξ υπερεντάσεως εις τήν γυναίκα [1]	» 12
Ι. Δ. ΚΑΡΠΟΥΖΟΓΛΟΥ, 'Ενδείξεις καισαρικής τομής [1]	» 14
Κ. Σ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ, 'Ορθοπεδικά θέματα εις τήν καθ' ημέραν μαιευτικήν.	» 18
Διεθνή Νέα	» 19
Χ. ΒΟΓΙΑΤΖΑΚΗ, Τò 11ον Διεθνές Συνέδριον Μαιών τής Στοκ- χόλμης [3]	» 20
ΜΑΡΙΑΣ ΠΑΦΛΙΩΤΕΛΛΗ, Περιποίησης του βρέφους κατά τò πρώτο έτος τής ηλικίας του	» 24
'Αλληλογραφία.	» 28
Μικρή μητέρα.	» 29
Διάταγμα περι προαιρετικής ασφαλίσεως των μαιών εις τò ΤΣΑΥ	» 30
'Ερωτήσεις - 'Απαντήσεις.	» 32
'Από τόν κόσμο μας	» 33

"ΜΙΝΩΣ,

Μητέρες
μεγαλώνετε τὰ παιδιά σας
μέ παιδικές τροφές

Beech - Nut
(Μ Π Η Τ Σ - Ν Α Τ)

Άνω τῶν 30 διαφορετικῶν φαγητῶν
Ἰδιαιτέρως παρασκευασμένα 1^{ον} διά μωρά μέχρι 1 ἔτους
2^{ον} διά παιδιά ἀπό 1 ἔτους καί ἄνω

Ἔτοιμα Φαγητά καί Φρούτα σέ βαζάκι "ΜΠΗΤΣ-ΝΑΤ,"
ἐπισημονικῶς παρασκευασμένα, μέ ὅλα τὰ συστατικά
πού ἀπαιτοῦνται γιά τήν ἀνάπτυξη τοῦ παιδιοῦ.

Τό παιδί τρώγει πάντα μέ ὄρεξη τό "ΜΠΗΤΣ-ΝΑΤ,"
ἀκόμη καί ὅταν εἶναι δύστροπο στό φαγητό του.

Ποτέ μισή μητέρα δέν μπορεῖ νά παρασκευάσῃ
τό φαγητό τοῦ παιδιοῦ μέ τόσες βιταμίνες, ὅπως τό
"ΜΠΗΤΣ-ΝΑΤ," καί νά βρισκεται σέ κάθε στιγμή ἔτοιμο
γιά τήν ἐκδρομή, γιά τόν κήπο καί ὅπου τὸ χρειασθῇ.

ΚΟΤΟΠΟΥΛΟ - ΚΡΕΑΣ - ΦΡΟΥΤΑ
ΧΟΡΤΑΡΙΚΑ - ΣΟΥΠΕΣ - ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ
πού εἶναι ἔτοιμα σέ 1 λεπτό.

ΠΡΩΛΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΦΑΡΜΑΚΕΙΩΝ

Ο ΑΝΩΔΥΝΟΣ ΤΟΚΕΤΟΣ

Ὑπό

Π. Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Ἐκτάκτου Καθηγητοῦ
Διευθυντοῦ Β' Μαιευτικῆς Κλινικῆς
Μαιευτηρίου «Μαρίκα Ἡλιάδης»

Ὁ Μέγας Ἱπποκράτης μᾶς ἔδωσεν εἰς τέσσαρας λέξεις τὸ νόημα πάσης προσπαθείας, ἢ ὁποῖα θὰ ἀπέβλεπεν εἰς τὸ νὰ μετριάσῃ τὸν πόνον. Εἶπε χαρακτηριστικῶς : «Θεῖον τὸ κουφίζειν ὀδύνην» — εἶναι ἔργον πολὺ ὑψηλὸν ἢ κατασίγασις τοῦ ἄλλου. Καὶ τὸ ἔργον αὐτὸ ἀντιπροσωπεύει ἐν ἀπὸ τὰ κυριώτερα αἰτήματα ὄλης τῆς Ἱατρικῆς, πρὸς πλήρωσιν τοῦ ὁποίου κατέβαλον καὶ καταβάλλουν προσπαθείας οἱ ἱατροὶ ἀφ' ἧς ὑπάρχει ἡ ἐπιστήμη των.

Εἰς τὴν Μαιευτικὴν τὸ αἶτημα τῆς ἀνακουφίσεως τοῦ πόνου προβάλλει εἰς κάθε τοκετὸν, καὶ μᾶς συγκινεῖ καὶ ὡς ἐπιστήμονας καὶ ὡς ἀνθρώπους. Διότι ὁ τοκετὸς εἶναι «μακρὰ στιγμή» δοκιμασίας διὰ τὴν γυναῖκα, ἐφ' ὅσον ἡ πραγματοποιήσις του συνοδεύεται ἀπὸ πόρους, καὶ πόρους, τοὺς ὁποίους καμμία σκοπιμότης δὲν δικαιολογεῖ. Ὁ τοκετὸς τῶν ζώων καὶ πολὺ ὀλιγώτερον διαρκεῖ, καὶ εἰς πολὺ μικροτέραν δοκιμασίαν τὰ υποβάλλει ἐν σχέσει πρὸς τὴν γυναῖκα. Τοῦτο ἐμφείνεται εἰς τοὺς ἐξῆς λόγους :

Πρῶτον, εἰς τὸ ὅτι ἡ λεκάνη τῶν ζώων παρέχει μεγάλην εὐρυχωρίαν εἰς τὴν προσαρμογὴν καὶ τὴν διόδον τοῦ ἐμβρύου, ἰδίως δὲ τῆς κεφαλῆς του. Ἀντιθέτως, ἡ λεκάνη τῆς γυναικὸς, ἐπειδὴ, μὲ τὸ νὰ ὀρθοστατήσῃ ὁ ἄνθρωπος, ἤλλαξε σχέσεις πρὸς τὴν σπονδυλικὴν στήλην καὶ ἔπαθεν ὀρισμένας στενωτικὰς μεταβολάς, δὲν ἐπιτρέπει ἑλευθερίαν προσαρμογῆς καὶ εὐκολίαν διόδου τοῦ ἀνθρωπίνου ἐμβρύου.

Δεύτερον, εἰς τὸ ὅτι ἡ κεφαλὴ τοῦ ἐμβρύου τοῦ ζώου ἐν σχέσει πρὸς τὴν λεκάνην εἶναι πολὺ μικρά, μάλιστα δὲ κατὰ τὸ

μέρος τῆς τὸ περιέχον τὸν ἐγκέφαλον, ὁ ὁποῖος γνωρίζομεν πόσον μικρὸς εἶναι εἰς τὰ ζῶα. Ἀντιθέτως, ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀνθρωπίνου ἐμβρύου ἐν σχέσει πρὸς τὴν λεκάνην τῆς γυναικὸς εἶναι πολὺ μεγάλη, λόγῳ τῆς μεγάλης ἀναπτύξεως τοῦ ἐγκεφάλου. Σήμερον παραδεχόμεθα ὅτι ἡ μεγάλη ἀνάπτυξις τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ ἀνθρώπου ἐπραγματοποιήθη παραλλήλως πρὸς τὴν ὀργάνωσιν τῆς ὀρθίας στάσεώς του. Τὰ δύο ὅμως αὐτὰ δῶρα τῆς ἐξελίξεως πρὸς τὸν ἄνθρωπον εἰχον τὸν παθητικὸν τὸν ἀντίκτυπον ἐκτὸς ἄλλων καὶ εἰς τὰς δυσκολίας τοῦ τοκετοῦ.

Τρίτος λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ γυναῖκα ὑποφέρει περισσότερον τῶν ζώων ἀπὸ τοὺς πόρους τοῦ τοκετοῦ, εἶναι πάλιν ἀκριβῶς ἡ μεγάλη ἀνάπτυξις τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ καταπληκτικὴ καὶ λεπτοτάτη ὀργάνωσις του, ἡ περίπλοκος συσχέτισις του πρὸς τόσας καὶ τόσας λειτουργίας, ὁ πλουτισμὸς του μὲ πολλὰ κέντρα ἀνύπαρκα εἰς τὰ ζῶα, καί, τέλος, ἡ μυστηριώδης συμβολὴ του εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς πνευματικότητος τοῦ ἀνθρώπου, κάμνουν ὥστε ἡ ἀπήχησις τῶν διαφόρων ἐρεθισμάτων, μάλιστα δὲ τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν ψυχὴν, νὰ εἶναι εὐρυτέρα, ἐντονωτέρα καὶ περισσότερον διαρκῆς εἰς τὸν ἄνθρωπον. Παρὰ δὲ τὸ γεγονός ὅτι ὁ τοκετὸς εἶναι φυσιολογικὸν ἔργον, ἐν τούτοις, ἀναφορικῶς πρὸς τὴν διέγερσιν, τὴν ὁποῖαν προκαλεῖ εἰς τὰ ἐγκεφαλικά κέντρα τοῦ πόνου, παριστᾷ μειονεκτικὴν ὀργανικὴν κατάστασιν, χαρακτηριστικὴν τῆς ἀνθρωποποιήσεως, δηλαδὴ τῆς ἐξελικτικῆς προαγωγῆς τοῦ ἀνθρωποειδοῦς προγόνου

μας εἰς ἄνθρωπον. Ἐὰν ἐμέναμε πίθηκοι, τὸ θῆλυ τοῦ εἴδους μας καὶ συντομώτερον καὶ ἀνωδυνώτερον τοκετὸν θὰ εἶχε. Ἐγίναμεν ὁμοῦ ἄνθρωποι, ἐπλουτίσθημεν μὲ νευρικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον ἐπεφορτίσθη μὲ μεγίστας εὐθύνας διὰ τὴν ἐπιτέλεισιν λεπτοτάτων λειτουργιῶν, διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ὁποίων πρέπει νὰ εἶναι πάντοτε εἰς τὸ ἔπακρον εὐαίσθητον. Τὴν ὥραν λοιπὸν τοῦ τοκετοῦ, κατὰ τὴν ὁποῖαν πολλὰ καὶ σημαντικὰ ὀργανικὰ στοιχεῖα τίθενται εἰς κίνησιν διὰ νὰ ἐπιτελέσουν μέγα ἔργον, τὴν ἐξώθησιν δηλαδὴ εἰς τὸν κόσμον ἐνός νέου ἀνθρώπου, τὸ ὑπερευαίσθητον νευρικὸν σύστημα τῆς γυναικὸς δέχεται ἀδιακόπως καὶ ἰσχυρὰς ἐκκενώσεις διεγερτικῶν ἐρεθισμάτων, τὸ σύνολον τῶν ὁποίων δημιουργεῖ τὴν αἰσθησιν τοῦ πόνου.

Οἱ πόνοι τοῦ τοκετοῦ ἔχουν τὴν ἐστίαν των εἰς τὴν μήτραν καὶ τὰ ἄλλα μέρη τοῦ πυελογεννητικοῦ σωλήνος. Διὰ νευρικῶν δὲ ἰνῶν μεταφέρονται μέσφ ὠρισμένων γαγγλίων τοῦ αὐτονόμου νευρικοῦ συστήματος καὶ τῶν ὀπισθίων (αἰσθητικῶν) κερμάτων τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, εἰς τὸν ἐγκέφαλον.

Οὗτος, δι' ἐξερρασιῶν, αἱ ὁποῖαι μᾶς εἶναι ἀκόμη ἀγνωστοί, δημιουργεῖ τὴν συνειδητὴν αἰσθησιν τοῦ πόνου, ἀφ' ἐνός, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου προβάλλει τὸν πόνον εἰς τὴν ἐστίαν τῆς παραγωγῆς του, δηλαδὴ τὸν ἐνοτοπίζει. Ἐὰν διακόψωμεν τὴν μεταδίδοσιν τῶν ἀλγεῖνῶν ἐρεθισμάτων ἀπὸ τὴν μήτραν καὶ τὸν πυελογεννητικὸν σωλήνα πρὸς τὸν ἐγκέφαλον, π.χ. μὲ νάρκωσιν τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, αἰσθησις τοῦ πόνου κατὰ τὸν τοκετὸν δὲν ὑπάρχει. Ἐὰν αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἂν ναρκώσωμεν τὸν ἐγκέφαλον. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν αἰσθησιν τοῦ πόνου μετέχει καὶ τὸ ψυχικὸν στοιχεῖον τῆς γυναικός, εἰς πολλὰς περιπτώσεις κατορθώνομεν νὰ μετριάσωμεν τὸν πόνον ἐπηρεάζοντες τὸν ψυχισμόν τῆς γυναικὸς μὲ τὴν ἀσκησιν τῆς βουλήσεως αὐτῆς, τὴν ὑποβολὴν κλπ.

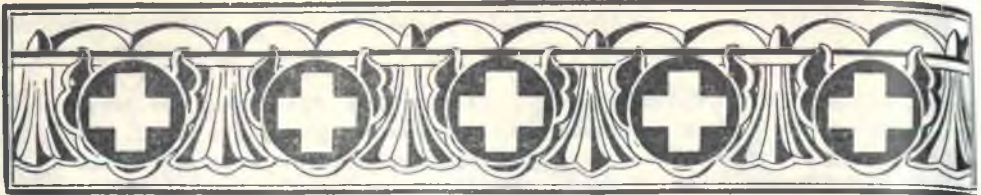
Ὁ πόνος τοῦ τοκετοῦ ἀπὸ γενικώτερας ἀπόψεως δὲν εἶναι ἀπολύτως ἀχρηστος καὶ ἀσκοπος. Εἶναι ἓν εἶδος «κώδωνος κινδύνου», ὅτι κατὰ τὸ σοβαρὸν καὶ τὸ ἀσύνηθες πρόκειται νὰ συμβῇ. Ἀντιπροσωπεύει

λοιπὸν ἓνα προστατευτικὸν μηχανισμόν τῆς φύσεως, ὅπως καθε πόνος. Ἄλλ' ἐδῶ ἐξετάζομεν ἐπιστημονικῶς τὸ κατὰ πόσον θὰ ἔπρεπε ὁ προστατευτικὸς αὐτὸς μηχανισμὸς νὰ εἶναι τόσο ἀνυπόφορος, καὶ τὸ ἂν εἶναι πλέον ἐπιτρεπτὴ ἢ συνέχισις τῆς δοκιμασίας τῶν γυναικῶν ἐξ αἰτίας του. Ὅμιλοῦμεν δὲ περὶ δοκιμασίας, διότι τὸν πόνον τοῦ τοκετοῦ παρακολουθοῦν καὶ πολλὰ ἄλλα δυσάρεστα, ὅπως εἶναι ὁ φόβος, ἡ συγκίνησις, αἰσθημα ἀνασφαλείας καὶ ἐπιπνευμένον κινδύνου, αἰσθημα ἐνοχῆς καὶ μονώσεως, σωματικὴ καὶ ψυχικὴ ἐξάντλησις. Ἡ ἔντασις, βεβαίως, ὄλων αὐτῶν τῶν δυσαρέστων εἶναι διαφορετικὴ εἰς κάθε γυναῖκα, εἰς κάποιον βαθμὸν ὁμοῦ κανὲν δὲν λείπει ἀπὸ καμμίαν, ἔστω καὶ πολυτόκον, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ τοκετοῦ.

Πολλὰι γυναῖκες ἀναπολοῦν μὲ τόσον δέος τὴν ὀδυνηρὰν περιπέτειαν τοῦ πρώτου των τοκετοῦ, ὥστε πάσχουν ψυχικῶς εἰς τὴν ἰδέαν ἐνός δευτέρου, ἐπιζητοῦσαι πάση θυσίᾳ καὶ διὰ παντός μέσου ν' ἀποφύγουν νέαν ἐγκυμοσύνην. Αἱ πλέον ἀδοήθητοι ἐξ αὐτῶν, ὅπως εἶναι ἰδίως αἱ γυναῖκες τῆς ὑπαίθρου, δέχονται τὴν μοῖραν των καρτερικῶν, καταπνίγουσαι τὸν ψυχotraυματισμὸν καὶ τὴν ἀγωνίαν των. Περιωρισμένος ἀριθμὸς γυναικῶν ἔχουν τὸ ἔμφυτον θάρρος ν' ἀντιμετωπίζουσιν εὐχαρίστως τὸ ἐνδεχόμενον ἢ τὴν πραγματοποίησιν ἐπανειληγμένων τοκετῶν.

Σήμερον, μὲ τὴν εὐεργετικὴν παρέμβασιν τῆς Ἐπιστήμης, εἶναι δυνατόν νὰ βοηθήσωμεν ὅλας σχεδὸν τὰς γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐνεπιστεύοντο εἰς αὐτήν, ὥστε ὁ τοκετός των καὶ ἀσφαλῆς καὶ ἀνώδυνος νὰ εἶναι, καὶ τὸ ψυχικὸν τραῦμα ἀπὸ τὴν πραγμάτων του νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἢ νὰ λησμονηθῇ συντομώτατα.

Δὲν ἀναφερόμεθα ἐδῶ εἰς τὴν αὐξησιν τῆς πείρας μας ἐπὶ τῆς χειρουργικῆς, φαρμακευτικῆς, ἀσηπτικῆς καὶ ἀντισηπτικῆς, καὶ, τέλος, τῆς ἀντιλοιμώδους ἀγωγῆς κατὰ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν. Θὰ δμιλήσωμεν ὁμοῦ ἐν ἐκτάσει ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀνακουφίσεως τῶν πόνων κατὰ τὸν τοκετόν, ὅπως τὸν ἀντιμετωπίζομεν μὲ τόσον καλὰ ἀποτελέσματα σήμερον. (Συνεχίζεται)

Η ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΒΡΕΦΟΥΣ

2

Ἄντενδείξεις καὶ ἐμπόδια θηλασμοῦ

Παρ' ὅλα τὰ πλεονεκτήματα τοῦ μητρικοῦ θηλασμοῦ, ἐν τούτοις ὑπάρχουν περιπτώσεις καθ' ἃς εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ διακόψωμεν αὐτὸν προσωρινῶς ἢ ὀριστικῶς.

Αἱ περιπτώσεις αὐταὶ εἶναι αἱ κατωτέρω :

1. Ὁξεία νοσήματα (πνευμονία, σηψαιμία, ὀξεία νεφρίτις, κ.ἄ.). Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀνωτέρω νόσων καλὸν εἶναι νὰ διακόπτεται προσωρινῶς ὁ θηλασμός. Κατὰ τὸν χρόνον ὅμως αὐτὸν καὶ ἐφ' ὅσον ἐπιθυμοῦμεν νὰ διατηρήσωμεν τὸ μητρικὸν γάλα, θὰ πρέπει νὰ ἀφαιρῆται τοῦτο δι' ἀμέλξεως.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς λοιμώδεις νόσους ὡς ἡ ἰλαρά, παρωτίτις, ἐρυθρά, ἀνεμευλογιά κ.ἄ., ἡ μήτηρ δύναται νὰ θηλάξῃ τὸ βρέφος, διότι δὲν ὑπάρχει κίνδυνος μόλυνσεώς του, ὡς ἐκ τῆς ὑφισταμένης ἀνοσίας κατὰ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον. Τοῦτο ὅμως δὲν ἰσχύει προκειμένου περὶ τοῦ κοκκύτου. Ἐὰν ἡ μήτηρ νοσῇ ἐξ αὐτοῦ, ἐπιβάλλεται ἡ ἄμεσος ἀπομάκρυνσις τοῦ νεογνοῦ ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς γεννήσεως, διότι τοῦτο στερεῖται ἀντισωμάτων. Εἰς περιπτώσιν ὅμως ὅπου ἡ μήτηρ ἐμφανίση κοκκύτην ἀργότερα, τότε ἡ ἀπομάκρυνσις τοῦ βρέφους εἶναι τελείως περιττή, διότι ἤδη τὸ βρέφος ἔχει μόλυνθῆ πρὶν ἀκόμη διαπιστωθῆ ἡ νόσος.

2. Φυματώσις. Ἐπὶ περιπτώσεων νοσήσεως τῆς μητρὸς ἐκ φυματώσεως ἐπιβάλλεται ἀπολύτως ἡ ἀπομάκρυνσις τοῦ νεογνοῦ ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς γεννήσεώς του. Δυνάμεθα ὅμως νὰ χορηγήσωμεν τὸ γάλα τῆς μητρὸς κατόπιν ἀμέλξεως του, διότι τοῦτο εἶναι στείρον μικροβίων φυματώσεως.

3. Σύφιλις. Μήτηρ συφιλιδική ἀπὸ τῆς ἐγκυμοσύνης δύναται νὰ θηλάξῃ τὸ τέκνον της, διότι τοῦτο εἶναι ἤδη συφιλιδικόν. Ἐπὶ περιπτώσεων ὅμως καθ' ἃς ἡ μόλυνσις αὐτῆς ἐπετελέσθη βραδύτερον, τότε ἐπιβάλλεται ἡ διακοπὴ τοῦ θηλασμοῦ, διότι ἡ μόλυνσις τοῦ βρέφους εἶναι πιθανή (ραγάδες θηλῶν).

4. Χρόνια νοσήματα. Ὡς τοιαῦτα θεωροῦνται ἡ καρδιοπάθεια, χρόνια νεφρίτις, νέφρωσις, βαρεῖαι ἀναιμίαι, σακχαρώδης διαβήτη κ.ἄ. Εἰς πάντα τὰ ἀνωτέρω νοσήματα ἡ διακοπὴ ἢ συνέχισις θὰ ἐξαρτηθῆ ἐκ τῆς βαρῦτητος τῆς καταστάσεως τῆς μητρὸς, ἢ ἐκτίμησις τῆς ὁποίας δέον νὰ ἐπαφίεται εἰς τὸν εἰδικὸν ἰατρόν.

5. Ἡ ἐγκυμοσύνη. Ἐὰν ἡ μήτηρ καταστῆ ἐγκυος καθ' ὃν χρόνον θηλάζεται, εἶναι προτιμότερον νὰ διακοπῆ ὁ θηλασμός, διότι, ὡς παραδέχονται, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐπέρχεται ἐλάττωσις τοῦ ποσοῦ τοῦ γάλακτος, συγχρόνως ὑπάρχει καὶ ἡ πιθανότης προκλήσεως συσπάσεων τῆς μητρὸς καὶ ἀποβολῆ.

6. Ἡ ἐμμηνος περίοδος. Πολλοὶ ἐκ τῶν μητέρων καθ' ὃν χρόνον θηλάζονται δὲν ἔχουν περίοδον. Ὑπάρχουν ὅμως ἀρκεταὶ περιπτώσεις καθ' ἃς ἡ περίοδος ἐμφανίζεται εὐθὺς μετὰ τὸν τοκετὸν ἢ ὀλίγους μῆνας ἀργότερον. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἡ ἐμφανιζομένη ἀνησυχία τοῦ βρέφους ἀποδίδεται εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ποσοῦ τοῦ γάλακτος καὶ οὐχὶ εἰς ποιτικὴν μεταβολήν. Συνεπῶς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐνδείκνυται ἐνταῦθα εἶναι ἡ προσθήκη καὶ ξένου γάλακτος καὶ οὐχὶ ἡ διακοπὴ τοῦ θηλασμοῦ.

7. Ἡ ἐπιληψία, ἡ σχιζοφρένεια καὶ αἱ ἄλλαι ψυχοπάθειαι. Δὲν ἀποτελοῦν ἀντένδειξιν θηλασμοῦ, ἐφ' ὅσον βεβαίως λαμ-

βάνονται προφυλακτικὰ μέτρα προστασίας τοῦ βρέφους ἐκ τραυματισμῶν.

8. *Τοπικαὶ ἀνωμαλίαι τῶν μαστῶν.* Ἰκανὸς ἀριθμὸς θηλαζομένων μητέρων ἐμφανίζει ραγάδες τῶν θηλῶν, αἱ ὁποῖαι, ὡς ἐκ τοῦ ἄλλου, δημιουργοῦν πρόβλημα θηλασμοῦ τοῦ βρέφους. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς συνιστᾶται προσωρινὴ διακοπὴ τοῦ θηλασμοῦ μέχρις ἐπουλώσεως τῶν ραγάδων, δυνάμεθα ὅμως νὰ χορηγῶμεν εἰς τὸ βρέφος τὸ γάλα τῆς μητρὸς κατόπιν ἀμέλξεώς του. Ἐπὶ περιπτώσεων ὅμως καθ' αἶμα ἔχει δημιουργηθῆ ἀπόστημα τοῦ μαστοῦ, εἶναι προτιμότερον νὰ διακόπτεται ὁ θηλασμός, διότι ὑπάρχει κίνδυνος μόλυνσεως τοῦ βρέφους.

9. *Διάφορα νοσήματα.* Διάφοροι λοιμώξεις, ὡς ἡ γρίπη, ἀμυγδαλίτις κ.ἄ., ἐνῶ θεωροῦνται ἀσήμαντοι διὰ τοὺς ἐνηλικίους, δύνανται νὰ ἔχουν σοβαρὰς συνεπειάς διὰ τὸ βρέφος, δι' ὃ πρέπει νὰ λαμβάνονται αἱ σχετικαί, διὰ προσωπίδος, προφυλάξεις κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θηλασμοῦ, ἐνῶ κατὰ τὰς ὑπολοίπους ὥρας καλὸν εἶναι νὰ ἀπομακρύνεται τὸ βρέφος.

10. *Κωλύματα προερχόμενα ἐκ τοῦ βρέφους.* Οὐχὶ σπανίως τὰ βρέφη ἐμφανίζουν διαφόρους ἀνατομικὰς ἀλλοιώσεις, αἷτινες ἀποτελοῦν κώλυμα θηλασμοῦ. Αἱ κυριώτεραι ἐξ αὐτῶν εἶναι ἡ λυκοστομία καὶ ἡ λαγωχειλία. Ἐκτὸς αὐτῶν ὅμως καὶ βρέφη ἐμφανίζοντα συμπτώματα ἐγκεφαλικῆς αἱμορραγίας ἢ ἄλλας παθολογικὰς καταστάσεις, ὡς π.χ. μυκητώδη στοματίτιδα, νωθρότητα κ.ἄ. ἀδυνατοῦν νὰ θηλάσουν. Εἰς ὅλας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ἐπιβάλλεται ἡ συστηματικὴ χορήγησις τοῦ μητρικοῦ γάλακτος κατόπιν ἀμέλξεως, μέχρις ὑποχωρήσεως ἢ διορθώσεως τῶν ἀνωμαλιῶν.

11. *Προωρότης.* Εἰς τὰ πρόωρα μὲ πολὺ μικρὸν βάρος ἢ καὶ εἰς ἐκεῖνα ἅτινα ἐμφανίζουν παθολογικὰς καταστάσεις ἢ νωθρότητα, ὁ θηλασμὸς κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας καθίσταται προβληματικὸς. Ἐπιβάλλεται ὅμως ἡ συχνὴ ἀμέλξις καὶ χορήγησις τοῦ λίαν ἀπαραιτήτου μητρικοῦ γάλακτος, μέχρις ὅτου τὰ βρέφη καταστοῦν ἱκανὰ διὰ θηλασμόν.

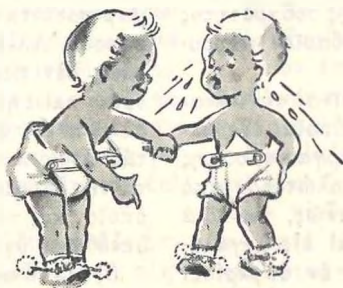
(Συνεχίζεται)

Κ. Π. ΠΑΔΙΑΤΕΛΛΗΣ

Ἵφηγητῆς

Διευθυντῆς Παιδιατρικοῦ Τμήματος

Μαιευτηρίου «Μαρίκα Ἡλιάδη»

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΤΗΤΟΣ

(ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)

2

Τὰ κοινωνικὰ αἷτια εἶναι :

1) Ὁ πολιτισμὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ μεγάλη πνευματικὴ του ἀνάπτυξις, τὰ δ-ποῖα, ὡς ἐξηγοῦν οἱ ἀνθρωπολόγοι καὶ βιολόγοι, συνεπέφερον καὶ αὐξησιν μεγαλύτεραν τῶν διαστάσεων τοῦ κρανίου τοῦ ἀνθρωπίνου ἐμβρύου, ἐνῶ ἐξ ἀντιθέτου αἱ διαστάσεις τῆς πυέλου παρέμειναν αἱ αὐ-ται (ἀμετάβλητοι). Τὸ γεγονὸς τοῦτο εἶ-χεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ διαταραχθῇ ἡ κα-νονικὴ ἀναλογία τῆς σχέσεως τῶν αὐξη-θεισῶν διαμέτρων τοῦ κρανίου, πρὸς τὰς ἀμεταβλήτους τοιαύτας τῆς γυναικείας λε-κάνης, τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησε τὰς με-γάλας καὶ πολὺ συχνότερας δυστοκίας εἰς τὴν γυναικα ἐν συγκρίσει μὲ τὰς τοιαύτας εἰς τὰ ζῶα.

Καὶ αἱ δυστοκίαι αὗται εἶναι ἡ αἷτία νὰ αὐξάνεται πολὺ περισσότερο ἡ μητρι-κὴ νοσηρότης καὶ θνησιμότης εἰς τὰς γυ-ναῖκας, θέμα τὸ ὁποῖον νομίζω ὅτι χρῆζει ἰδιαιτέρας μελέτης ἐκ μέρους τῶν εἰδικῶν ἀρμοδίων, λόγῳ τῆς μεγάλης σοβαρότητος καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τὸ ὁποῖον παρου-σιάζει.

2) Αἱ κακαὶ καὶ ἀνθυγιεῖναι συνθήκαι διαβιώσεως τῆς ἐγκύου, αἱ ὁποῖαι ἐξασθε-νίζουν τὴν ἀντίστασιν τοῦ ὀργανισμοῦ της καὶ προβάλλεται αὕτη εὐκολώτερον ἀπὸ τὰ διάφορα νοσήματα γενικῶς, καὶ διὰ τοῦτο συχνότερον πάσχει καὶ εἰς μεγαλύ-τερον ποσοστὸν ἀποθνήσκει ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς μὴ ἐγκύους γυναῖκας.

Τὸ γεγονὸς τοῦτο ὀρθότατα διαλαλεῖ ἡ πείρα καὶ παρατηρητικότης τοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος ἔχει ἀναγάγει εἰς δογματικὴν ἀλή-θειαν τὴν τοιαύτην εὐαίσθητον καὶ λεπτήν

κατάστασιν τῆς γυναικός, τὴν ὁποῖαν καὶ ἐκδηλώνει μὲ τὸ ρητόν, ὅτι «τῆς ἐγκύου γυναικός, τὸ ἓνα πόδι εἶναι μέσα στὸ λάκ-κο καὶ τὸ ἄλλο ἔξω». Δυστυχῶς αὐτὸ ἐπι-πολαίως μόνον λέγεται ἐκ παραδόσεως, χω-ρὶς καὶ νὰ ἔχη γίνῃ πίστις καὶ συνείδη-σις, ἰδίως πραγματικότης εἰς ὄλους, ἡ σο-βαρότης καὶ ἡ ἱερότης τῆς μητρικῆς ἰδιό-τητος.

Καὶ τοῦτο διότι ἡ σχετικὴ πρὸς τὸν σκο-πὸν αὐτὸν διαφώτισις ὄχι μόνον δὲν γίνε-ται ἐπαρκῶς, ἀλλὰ συνήθως ἐλλεῖπει τε-λείως, καὶ διὰ τοῦτο παριστάμεθα μάρτυ-ρες, τραγικοὶ πολλάκις, ὄχι μόνον τῆς ἀ-διαφορίας τῶν συγγενῶν καὶ τοῦ περιβάλ-λοντος τῆς ἐγκύου, ἀλλὰ καὶ τῆς περιφρο-νήσεως καὶ τῆς ἐντροπῆς των, ἐνώπιον τοῦ μεγάλου τοῦτου γεγονότος τῆς ἀνθρωπίνης νέας ζωῆς. Καὶ τί δὲν ἀντικρύζουν οἱ τῶν ἐπαρχιῶν ἰατροί, οἱ περὶ τὴν μαιευτικὴν ἀσχολούμενοι! Τόμους ὀλοκλήρους θὰ ἡμ-ποροῦσαν νὰ γεμίσουν ἀπὸ περιστατικὰ μαρτυροῦντα τὴν ἀξιοθρήνητον αὐτὴν κατά-στασιν. Ἀλλὰ αἱ κακαὶ συνθήκαι διαβίω-σεως δὲν προέρχονται μόνον ἀπὸ τὴν ἐν-δειαν καὶ τὴν ἔλλειψιν μέσων οἰκονομικῶν, ἀλλὰ πλειστάκις καὶ ἀπὸ τὴν ἄγνοιαν καὶ τὰς ἀνθυγιεῖνὰς προλήψεις τῶν ἐγκύων εἰς τὰ τῆς ἀτομικῆς των ὑγιεινῆς κτλ., διὰ τὸ ὁποῖον καὶ πάλιν τὸν λόγον ἔχει ἡ σχετικὴ ὑπεύθυνος ὑγειονομικὴ διαφώτισις.

3) Ὁ ὑποσιτισμὸς ἢ ἀνεπαρκὴς πο-σοτικῶς ἢ ποιοτικῶς διατροφή τῆς ἐγκύου, ἡ ὁποῖα, ὀφειλομένη εἰς ἔνδειαν ἢ καὶ ἄγνοιαν λογικῆς διαχειρίσεως τῶν μι-κρῶν ἔστω οἰκονομικῶν μέσων, πρὸς πα-ρασκευὴν τροφῆς, ὑγιεινῆς καὶ θρεπτικῆς,

συντελεῖ εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἀμύνης τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς, με ἀποτέλεσμα τὴν ἠῤῥη-
μένην νοσηρότητα καὶ θνησιμότητά τῆς,
ἀλλὰ καὶ τὴν δυσμενῆ ἐπίδρασιν τοῦ ὑπο-
σιτισμοῦ ἐπὶ τοῦ ἐμβρύου καὶ τοῦ βρέφους.

Τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπαρκoῦς καὶ πλήρους
διατροφῆς τῆς ἐγκύου κατανοοῦντες καὶ οἱ
ἀπλοῖκοι ἀκόμη κτηνοτρόφοι καὶ χωρικοί,
μετὰ περισσῆς φροντίδος ἐνεργοῦσιν ἵνα τὰ
ἐγκυα ζῶα των τραφῶσι καλῶς, ἀναπαυθῶ-
σι περισσότερον καὶ τεθῶσιν ὑπὸ καλυτέ-
ρους ὁρους ὑγιεινῆς διαδιώσεως, ἵνα ἐπι-
τύχωσι τὸ κέρδος ποῦ μέλλει νὰ προέλθῃ
ἀπὸ τὴν γέννησιν ἐνὸς μοσχαριοῦ ἢ οἰουδή-
ποτε ἄλλου ζώου ὑγιoῦς καὶ εὐτραφοῦς.
Διὰ τὴν ὑψίστην σημασίαν τῆς διατροφῆς
ἐπὶ τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως τοῦ ἀνθρώ-
που γενικῶς καὶ κατὰ μείζονα λόγον ἐπὶ
τῆς ἐγκύου, ἣ ὁποῖα ἔχει ἰδιαιτέρως ἀνάγ-
κην λευκωματούχων καὶ ἀσθεστούχων τρο-
φῶν, ἕνας μεγάλος ὑγιεινολόγος ἰατρὸς λέ-
γει ἐπιγραμματικῶς ὅτι «εἰμεθα ὅ,τι τρώ-
γομεν». Καὶ μία ἄλλη λαϊκῆ παράδοσις
λέγει ὅτι «ἡ ψυχὴ ἔρχεται ἀπὸ τὸ στόμα»,
ἦτοι ἀπὸ τὴν τροφήν.

4) Ἡ ἀνθυγιεινὴ κατοικία, ἣ ὁποῖα ὡς
γνωστὸν ἐπιδρᾶ κακῶς ἐπὶ τῆς υγείας ὁ-
λων τῶν ἐν αὐτῇ ἐνοίκων, καὶ πρὸ παντὸς
ἐπὶ τῶν βρεφῶν, νηπίων καὶ ἐγκύων. Ἡ
δυσμενῆς ἐπίδρασις τῆς ἀνθυγιεινῆς κατοι-
κίας ὡς μόνου καὶ ἰδιαιτέρου παράγοντος
ἐμελετήθη διεθνῶς καὶ ἐξ ὁλων ἀπεδείχθη
ὅτι αὕτη αὐξάνει πολὺ τὴν θνησιμότητα
καὶ νοσηρότητα, τοῦτο δὲ ἔγινεν αἰτία κα-
τεδαφίσεως ἀνθυγιεινῶν κατοικιῶν, τρω-
γλῶν κτλ., εἰς τὴν θέσιν τῶν ὁποίων, διὰ
τῆς δημιουργίας καὶ μόνον ὑγιεινῶν κατοι-
κιῶν, χωρὶς καμμίαν ἄλλην μεταβολὴν ὡς
πρὸς τὰς ἄλλας συνθήκας διαδιώσεως τῶν
ἀνθρώπων, ἐπῆλθε μεγάλη πτώσις τῆς γε-
νικῆς νοσηρότητος καὶ θνησιμότητος ἐπὶ
τῶν ἰδίων κατοικίων.

Ἐπὶ πλέον, αἱ αὐταὶ μελέται ἀπέδειξαν
ὅτι ἡ νοσηρότης καὶ θνησιμότης τῶν πλη-
θυσμῶν εἶναι ἀντιστρόφως ἀνάλογος τοῦ
ἀριθμοῦ τῶν δωμάτων εἰς τὰ ὁποῖα οἱ ἄν-
θρωποι κατοικοῦν. Ἦτοι, ὅσον περισσότερα
δωμάτια διαθέτει μία οἰκογένεια, τόσο
καλυτέραν υγείαν θὰ ἔχη, καὶ τὰνάπαλιν.

Ἡ συμβολὴ τῆς ὑγιεινῆς κατοικίας διὰ
τὴν διατήρησιν καὶ ἐξῤῥψωσιν τῆς υγείας
τῶν ἀνθρώπων καταφαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ
κατωτέρω γερμανικὸν σοφὸν ρητὸν ποῦ λέ-
γει: «Γιὰ νὰ ζήσῃ κανεὶς καλὰ στὴ ζωῆ,
πρέπει νὰ κατοικῇ σὲ σπῆτι ἀνώτερο
ἀπὸ τὴ θέσῃ του, νὰ τρώγῃ σύμφω-
να μετὰ τὴ θέσῃ του, καὶ νὰ ντύνεται παρα-
κάτω ἀπὸ τὴ θέσῃ του.»

5) Ἡ βαρεῖα καὶ κοπιώδης ἐργασία
τῆς ἐγκύου, καὶ δὴ ἡ βιομηχανικὴ τοιαύ-
τη, ἣ ὁποῖα ὄχι μόνον τὴν ἐξασθενίζει γε-
νικῶς ὡς ἐπιφέρουσα τὴν ὑπερκόπωσιν με-
τὰς παθολογικὰς συνεπειὰς τῆς, ἀλλὰ καὶ
διαφόρους ἄλλας ἐπιπλοκάς τῆς κηῤῥσεως
δημιουργεῖ λόγῳ ἐντόνων κινήσεων τοῦ
σώματός τῆς, ὅπως ἀνώμαλα σχήματα,
προώρους ρήξεις τοῦ ἀμνίου, κακώσεις τοῦ
ἐμβρύου κλπ.

Ἀλλὰ ἡ βαρεῖα ἐργασία καὶ κατὰ τοὺς
τελευταίους μῆνας τῆς κηῤῥσεως, πλὴν τῶν
ἀνωμαλιῶν τῆς κηῤῥσεως, αἱ ὁποῖαι πολ-
λάκις ἐπιφέρουν τὸν θάνατον τῆς μητρός,
ἐπιδρᾶ δυσμενῶς ἐπὶ τοῦ βρέφους, τὸ ὁ-
ποῖον γεννᾶται λιποβαρὲς καὶ μειωμένον
ἀπὸ ἀπόψεως ζωτικότητος, ὡς αἱ στα-
τιστικαὶ ἀποδεικνύουσι. Εἶναι δὲ διὰ τοῦ-
το ἐπικίνδυνος πρόληψις ἡ ἀπλοῖκῆ λαϊκῆ
γνώμη, ὅτι αἱ ἐγκυοὶ γυναῖκες πρέπει νὰ
δουλεύουν πολὺ, καὶ δὴ κατὰ τοὺς τελευ-
ταίους μῆνας τῆς κηῤῥσεῶς των, διὰ νὰ δια-
λυθοῦν τὰ λίπη καὶ νὰ γεννήσουν εὐκολα,
ἐνῶ τὸ ἀντίθετον ἀκριβῶς εἶναι ἡ ἐπιστη-
μονικὴ ἀλήθεια.

6) Ἡ πολυτοκία τῆς γυναικός, ἣ ὁ-
ποῖα ἐξασθενίζει τὸν ὀργανισμόν αὐτῆς λό-
γῳ τῶν ἐπανειλημμένων δοκιμασιῶν καὶ
κινδύνων ποῦ προέρχονται ἀπὸ τὰς διαδο-
χικὰς κηῤῥσεις καὶ συχνοὺς τοκετοὺς.

Καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχει ἡ ἐπικίνδυνος
καὶ λίαν διαδεδομένη πρόληψις, ὅτι οἱ με-
γάλοι κίνδυνοι τῆς ἐγκύου ὑπάρχουν μό-
νον κατὰ τὸν πρῶτον τοκετὸν καὶ ὅτι ἔ-
παξ οὗτοςπραγματοποιήθῃ, ἀνοίγει πλέον
ὁ δρόμος τῆς διόδου τοῦ ἐμβρύου, καὶ εἰς
τὸ ἐξῆς οἱ ἐπόμενοι τοκετοὶ εἶναι εὐκολοὶ
καὶ ἀκίνδυνοι. Ἀλλὰ αἱ στατιστικαὶ τῆς
μητρικῆς θνησιμότητος μᾶς λέγουν τὸ ἀν-
τίθετον, ὅτι δηλαδὴ ἡ μεγαλύτερα μητρι-

κὴ νοσηρότης καὶ θνησιμότης παρατηρεῖται εἰς τὰς πολυτόκους καὶ ὄχι τὰς ὀλιγοτόκους, καὶ δὴ τὰς πρωτοτόκους. Ἐπομένως καὶ ἐδῶ ἰσχύει μᾶλλον τὸ ἄλλο λαϊκὸν ρητὸν τοῦ λέγει «πολυπηγαίνει ἢ στάμνα στὸ νερό, μὰ κάποτε θὰ σπάσῃ». Ἄλλὰ καὶ τοῦτο, ὡς καὶ τόσα πλεῖστα θέματα, εἶναι ζητήματα διαφωτίσεως τοῦ πληθυσμοῦ, διὰ τὰ σχηματισθῆ ἢ ὀρθῆ περὶ τούτου γνώσις.

7) Αἱ ἀδέξια ἐπεμβάσεις τῶν ἐμπειρικῶν μαιῶν, αἱ ὁποῖαι, ἀγνοοῦσαι καὶ τὴν στοιχειώδη ἀκόμη τήρησιν τῆς καθαριότητος καὶ ἀπολυμάνσεως τῶν χειρῶν των, γίνονται πρόξενοι μολύνσεων τῶν ἐπιτόκων καὶ λεχωϊδῶν, πολλὰς τῶν ὁποίων προώρως ἀποστέλλουσιν εἰς τὸν Ἄδην, ἄλλας δὲ καταδικάζουσιν ἰσοβίως εἰς ἀναπηρίας ἐκ βλαθῶν τὰς ὁποίας συνεπιφέρουν αἱ κακαὶ ἐπεμβάσεις τούτων, ὡς αἱ μεγάλοι ρήξις περιπέου κλπ.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου κάθε ἱατρὸς εἰς τὴν ἐπαρχίαν, ὅπου, λόγῳ ἑλλείψεως ἐπιστημῶν μαιῶν καὶ ἱατρῶν, ἢ μαιευτικῆ ἀντίληψις προέρχεται ἀπὸ τὰς ἐμπειρικὰς μαίας (ματρῶνας), πολλὰς περιπτώσεις τραγικῶν συνεπειῶν καὶ θανάτων θὰ ἔχῃ ἀντικρῶσει καὶ θὰ ἔχῃ τὰ ἐπιδείξει—ἀλλὰ περὶ αὐτῶν πολὺ χαρτὶ καὶ πολὺ μελάνι θὰ ἐχρειάζετο γιὰ τὰ γραφοῦν.

Τὸ θέμα τῆς ὀργανώσεως τῆς μαιευτικῆς ἀντίληψεως εἰς τὴν ὑπαιθρον εἶναι σοβαρώτατον καὶ πρωταρχικόν, ὅσον καὶ ἐπεῖγον, καὶ ἡ ἀναπόφευκτος ἀνάγκη θὰ ἐξαναγκάσῃ τοὺς ἀρμοδίους ἀργὰ ἢ γρήγορα νὰ τὸ τακτοποιήσουν, ὅπως ἤδη διὰ τοῦ πειράματος τῶν κινήτων μαιευτικῶν συνεργειῶν ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ τῶν ὀργανουμένων ὑγειονομικῶν σταθμῶν καὶ κοινοτικῶν ἱατρείων μὲ μαιευτικὴν ἀντίληψιν ἐν τῇ ὑπαιθρῳ ἀποδεικνύει ὅτι ἐγένετο εὐτυχῶς κάποια ἀρχὴ καὶ εἰς τὸν σοβαρώτατον τοῦτον τομέα τῆς μητρικῆς περιθάλψεως.

8) Ἡ ἑλλειψὶς μορφώσεως ἢ καὶ ἡ ἀγνοία τῶν γυναικῶν εἰς τὰ ζητήματα τῆς ὑγιεινῆς τῆς μητρότητος καὶ τῆς ἀναπαγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Τὸ ζήτημα τοῦτο, συνδεδεμένον μὲ τὴν

σεξουαλικὴν ὑγιεινήν, δυστυχῶς παρ' ἡμῖν ὄχι μόνον τελείως ἀγνοεῖται ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ σιωπηρῶς ἀπαγορεύεται ἢ διαφώτισις περὶ τούτου, λόγῳ συγχύσεως τῆς ἀγνοίας πρὸς τὴν ἀγνότητά ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων παραγόντων.

Νομίζουν δηλαδὴ ὅτι ἡ γνώσις καὶ ἡ μύησις εἰς τὰ ζητήματα τῆς ἀναπαγωγῆς θὰ διεγείρῃ προώρως τὴν περιέργειαν καὶ τὴν φαντασίαν τῆς νεολαίας καὶ θὰ ὠθήσῃ ταύτην πρὸς πρῶτον σεξουαλικὴν ὀλοκλήρωσιν καὶ καταχρήσεις, τὸ ὁποῖον θεωροῦν ὅτι θὰ βλάψῃ τὴν ὑγείαν ταύτης.

Ἀπεναντίας, ὅλος ὁ ὑγιῶς σκεπτόμενος κόσμος σήμερον, καὶ ἐδῶ καὶ εἰς ὅλα τὰ πολιτισμένα κράτη, πιστεύει ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον. Ὅτι δηλαδὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ μυηθῇ ἡ νεολαία ἐγκαίρως, μεθοδικῶς καὶ ψυχραίμως εἰς τὸ σημαντικώτερον τοῦτο καὶ ἰσχυρότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο ἔνοστικτον καὶ λειτουργίαν τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀκριβῶς διὰ τὰ ἀποφύγουν τὰς τῶν βλαβερὰς συνεπειὰς τοῦ συνεπιφέρει ἢ ἀγνοία.

Καὶ εἶναι δυστυχῶς αἱ συνέπειαι τῆς ἑλλείψεως τῆς σεξουαλικῆς ἢ βιολογικῆς διαπαιδαγωγῆσεως, ὅπως πρέπει νὰ λέγεται, κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν πολὺ βραβεῖται, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἠθικὴν διαστραφὴν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ παιδιοῦ, τὴν ἀνηθικότητα, τὴν οἰκογενειακὴν χαλάρωσιν, τὴν πορνείαν, τὰ ἀφροδίσια νοσήματα, τὴν ὀμοφυλοφιλίαν, τὸν ἀνδρισμὸν, τὰς ψυχασθενείας καὶ νευρώσεις. Καὶ τοῦτο διότι ἡ νεολαία γίνεται θύμα καταχρήσεων ἐπειδὴ ἀκριβῶς εἶναι ἀκατατόπιστος εἰς τὴν λειτουργίαν ἐκείνην ποῦ μᾶς ἔδωκε τὴν ζωὴν, ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητα ἡ κατάλληλος καὶ μεθοδικὴ διδασκαλία τῆς εἶναι μίαν διαφώτισις φυσιολογικῆ, ἠθικῆ, κοινωνικῆ, θρησκευτικῆ, ποῦ προπαρασκευάζει τὸ παιδί νὰ γίνῃ ἐφηβος κατὰ τρόπον ὑγιᾶ.

Νομίζω ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ παύσωμεν κρυβόμενοι ὀπίσω ἀπὸ τὸ δάκτυλόν μας καὶ νὰ ἐκανοποιήσωμεν τὴν ἐπιτακτικὴν περιέργειαν τοῦ παιδιοῦ νὰ μάθῃ τὴν ἀλήθειαν, βέβαιον ὄντες ὅτι ἡ μάθησις καὶ ἡ γνώσις ὄχι μόνον δὲν διεγείρει τὴν φαντασίαν, ἀλλὰ ἀπεναντίας ἀφαιρεῖ διὰ τῆς ἐκανο-

ποιήσεως τῆς περιεργείας του τὸν αἰσθησιασμὸν καὶ καταπραῦνει τὴν διέγερσιν τῆς φαντασίας.

Ἡ σεξουαλικὴ ὑγιεινὴ, συμπληρωμένη μὲ τὸ σημαντικώτατον ζήτημα τῆς υγιεινῆς τῆς μητρότητος, ἀποτελεῖ ἐν ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα δῶρα τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα, διότι διδάσκει τὴν ἀλήθειαν, ἐμπνέει τὸν σεβασμὸν, ἐξασφαλίζει τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν υγείαν, ἐμπεδώνει καὶ βελτιώνει τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν κοινωνίαν.

9) Ἡ ἔλλειψις ἐπιστημόνων μαιῶν, εἰς τὰς ἀγροτικὰς ἰδίως περιοχάς.

Γενικῶς εἰς τὰ περισσότερα κράτη παρατηρεῖται ὑπὸ διαφόρους ἀναλογίας ἀνεπάρκεια ἐπιστημόνων μαιῶν ἢ καὶ παντελῆς ἔλλειψις τούτων, κατὰ περιοχάς. Ἄλλὰ καὶ εἰς κράτη ὅπου σχετικῶς ὑπάρχουν αὐταί, δὲν εἶναι ἡ κατανομή των κανονικὴ εἰς ἕλλην τὴν ἐπικράτειαν, γεγονός τὸ ὅποτον ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀνεπάρκειαν ἢ καὶ ἔλλειψιν τῆς μαιευτικῆς συνδρομῆς καὶ περιθάλψεως τῶν ἐπιτόκων καὶ μητέρων, ἰδίως εἰς τὰ χωρία.

Παραμένουσιν ἔνεκα τούτου αἱ ἐπίτοκοι καὶ αἱ μητέρες ἀνευ οὐδεμιᾶς διαφωτίσεως καὶ καθοδηγήσεως διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ὧν ἐκεῖνων τῶν ἀνωμαλιῶν πὺρ ἡμπορεῖ νὰ συμβοῦν κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐγκυμοσύνης, τοῦ τοκετοῦ καὶ τῆς λοχείας,

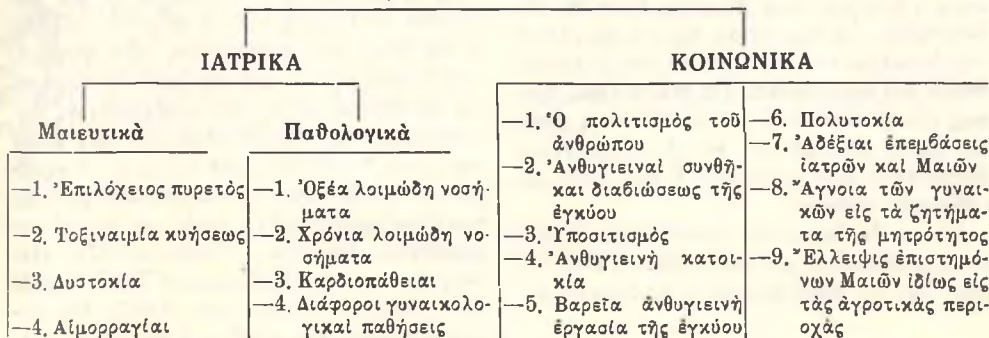
καί, ἐντελῶς ἀκατατόπιστοι καὶ ἀπροετοίμαστοι, ὑφίστανται μοιρολατρικῶς εἰς βάρος τῆς υγείας των τὰς βαρείας συνεπειὰς τῆς ἀγνοίας των.

Διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη ὑψίστης σημασίας καὶ ἱερὸν καθήκον τοῦ Ὑπουργείου μας Κοινωνικῆς Προνοίας ἢ δημιουργία πλήρους καὶ κανονικοῦ δικτύου ὑγειονομικῶν ἰδρυμάτων καθ' ἕλλην τὴν ὑπαιθρον χώραν, πὺρ νὰ παρέχουν πλήρη μαιευτικὴν ἀντίληψιν καὶ διαφώτισιν εἰς τὸ ἐθνικὸν ὄντως ἔργον τῆς προστασίας τῆς ἀναπαραγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου, διὰ νὰ μὴ θρηνώμεν κατ' ἔτος τόσα καὶ τόσα ἄθῳα καὶ τραγικὰ θύματα ἀδικοθανουμένων νεαρῶν μητέρων μετὰ τῶν νεαρῶν, πλειστάκις, βλαστῶν των.

Καὶ ἐπειδὴ, ὡς εἶναι γνωστὸν, ἡ μάθησις καὶ ἡ ἀπόκτησις γνώσεων πολὺ διευκολύνεται ὅταν γίνεται μὲ εἰκόνας, γραφικὰς παραστάσεις, σχήματα καὶ ἄλλα ἐποπτικὰ μέσα, διὰ τοῦτο παραθέτω κατωτέρω σχετικὸν σχεδιάγραμμα τοῦ ἀκτινωτοῦ συστήματος, εἰς τὸ ὅποτον καταφαίνονται παραστατικώτερον τὸ ὅσα ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν, ἦτοι τὰ κυριώτερα αἷτια τῆς μητρικῆς θνησιμότητος.

Ἀνάλογος σχηματικὴ παράστασις θέλει ἐπακολουθήσει καὶ κατὰ τὴν περιγραφὴν τῶν μέτρων προστασίας τῆς μητρότητος, διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους.

Τὰ κυριώτερα αἷτια Μητρικῆς Θνησιμότητος

ΑΝΔΡΕΑΣ Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

Ἐπιμελήτης

τῆς Ὑγειονομικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ*

Ἡ ἡρεμία

Συχνὰ οἱ ἀδυναμίες τῶν γονέων προκαλοῦν τὶς ἀδυναμίες τοῦ παιδιοῦ. Ἔτσι τὸ παιδί ἐκ φύσεως φοβᾶται λιγώτερο ἀπ' ὅτι πιστεύομε μπροστὰ σὲ δραματικὲς καταστάσεις, ἀτυχήματα, βομβαρδισμό κλπ. Ὁ φόβος τῶν γονέων προκαλεῖ τὸν δικό του. Ἐχει λοιπὸν σημασία, ἂν ὑπάρχῃ κίνδυνος, νὰ μένουν ἤρεμοι οἱ γονεῖς γιὰ τὸ παιδί. Ἀκόμη κι ἂν αὐτὸ διατρέχῃ κίνδυνο, οἱ γονεῖς, διατηρώντας τὴν ψυχραιμία τους, διαφυλάττουν καὶ τὴν ψυχραιμία τοῦ παιδιοῦ.

Δὲν πρέπει νὰ εἶναι διαρκῶς ἀνήσυχτοι οἱ γονεῖς, οὔτε νὰ ἐντείνουν τὴν παρακολούθησιν τοῦ παιδιοῦ. Πρέπει ν' ἀφήνουν τὸ παιδί νὰ ἀντιμετωπίσῃ τοὺς κινδύνους του, ἐξασφαλίζοντάς του μόνον ἤρεμη ἀτμόσφαιρα, ἀπὸ τὴν ὁποία ν' ἀποκλειώνται ἀπότομες κινήσεις, ὑψωμένες φωνές, φιλονικίες κλπ.

Τὸ παιδί αἰσθάνεται, ἀσυνείδητα ἀκόμη καὶ ἔντονα, τοὺς θυμούς, τὰ μίση, τὶς ἀνησυχίες. Ἀποφεύγετε νὰ τὸ κοιμίζετε στὸ δωμάτιο τῶν γονέων· τὸ παιδί ἀκούει ἀκόμη καὶ κοιμισμένο. Τὶς σεξουαλικὲς σχέσεις τῶν γονέων ποὺ ἀντιλαμβάνεται κατὰ τὸν ὕπνο του, μπορεῖ νὰ τὶς αἰσθάνεται ἀσυνείδητα σὰν φιλονικία ἢ σὰν μάχη μεταξύ τῶν γονέων.

Τὸ παιδί δοκιμάζει φανταστικούς φόβους, φοβᾶται τὸ μαῦρο, φοβᾶται ἓνα ζῶο κτλ. Ἄς τὸ βοηθήσωμε ν' ἀπαλλαγῇ σι-

γὰ σιγὰ ἀπ' αὐτοὺς τοὺς φόβους φέροντάς το προοδευτικὰ σ' ἐπαφή μὲ τὴν πραγματικότητα.

Προφανῶς δὲν πρέπει νὰ προσπαθοῦμε νὰ τὸ φοβίζωμε χρησιμοποιώντας τρομακτικὲς ἀπειλὲς ποὺ συνταράσσουν τὸ πνεῦμα τοῦ παιδιοῦ (κακὲς μάγισσες, μαμπούλα, κόλαση, ἀπειλὲς ἀκρωτηριάσεως, ἀσθενείας κτλ.).

Ἀποφεύγετε τὶς τρομακτικὲς ἱστορίες, τ' ἀναγνώσματα, τὰ θεάματα καὶ ἐπίσης ὅ,τι δὲν ἀνταποκρίνεται στὴν ψυχικὴ ἐξέλιξη τοῦ παιδιοῦ, ὅπως ὁ κινηματογράφος.

Οἱ γονεῖς ὀφείλουν νὰ δίνουν σὲ τιμωρίες χαρακτηριστὴ ἀντικειμενικότητος καὶ συνέσεως. Πρέπει νὰ τὶς ἐπιβάλλουν χωρὶς ὀργή ἢ ἄγχος, ἀλλὰ μὲ σταθερότητα, ὅταν ἔχουν ἀπειλήσει μ' αὐτὲς τὸ παιδί. Νὰ μὴν ὑποχωροῦν στὸ συναισθηματικὸ ἐκβιασμό τοῦ παιδιοῦ καὶ ἀκόμη λιγώτερο νὰ μὴν προστρέξουν σ' αὐτόν. Νὰ μὴν τοῦ λέγουν ὅτι εἶναι ἡ δυστυχία τῆς μητέρας του, ἢ ἀπελπισία τοῦ πατέρα, νὰ μὴ τοῦ ζητοῦν νὰ ἐνεργῇ ἐπειδὴ αὐτὸ θ' αὐξήσῃ ἢ θὰ ἐλαττώσῃ τὴν ἀγάπην τῶν γονέων. Ἡ συμπεριφορὰ τοῦ παιδιοῦ δὲν πρέπει νὰ συνδέεται μὲ τὶς συναισθηματικὲς ἀντιδράσεις τοῦ περιβάλλοντος. Δὲν εἶναι «κακὸ» ἢ «πολὺ ἄσχημο» νὰ βρέχῃ τὸ κρεβάτι—ἀπλῶς κάνει σὰν μωρό, καὶ αὐτὸ εἶναι ἐνοχλητικὸ γιὰ τὸ παιδί καὶ γιὰ τὸ περιβάλλον. Δὲν εἶναι «ἀπελπιστικὸ», «ἐκνευριστικὸ» ἢ «ἐρεθιστικὸ» ἂν τὸ παιδί δὲν τρώγῃ τὴ σούπα του, ἀπλῶς δὲν φέρεται ἀκόμη σὰν μεγάλος ἢ δὲν πεινᾷ. Εἶναι ἀνώφελο ν' ἀπειλοῦν ἢ νὰ παρακαλοῦν, νὰ ἐκλιπαροῦν ἀκόμη μιὰ κουταλιά γιὰ τὴ μαμὰ καὶ μιὰ γιὰ τὸν Τοτό». Ὅταν θὰ

* Ἀπὸ τὸ βιβλίον *Τὸ παιδί ἀπὸ 1 ἕως 6 ἐτῶν* ποὺ κυκλοφορεῖ στὴν σειρὰ τῶν ἐκδόσεων τοῦ Ἰνστιτούτου Ἱατρικῆς Ψυχολογίας καὶ Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς.

πεινάση, θὰ φάγη, ἀπὸ τῆ στιγμῆ πὺν τὸ νὰ φάγη ἢ νὰ μὴ φάγη θὰ παύση νὰ ἐνδιαφέρη πιά τὸ περιβάλλον.

Γιὰ τὶς ἀναγκαστικὰς ἀπουσίας τῶν γονέων λόγῳ ἀσθενείας, ταξιδίου, ἐπιστρατεύσεως κτλ. πρέπει νὰ δίδεται ἐξήγηση στὸ μικρὸ παιδί, γιὰ νὰ μετριάζωνται οἱ ἀγωνίες ἢ τὸ ἀσυνείδητο αἰσθημα ἐνοχῆς πὺν μπορεῖ νὰ δοκιμάζη ἀπ' αὐτές.

Ἡ ἀνάγκη εἰλικρινείας καὶ ἐμπιστοσύνης

Εἰλικρίνεια καὶ ἐμπιστοσύνη εἶναι ἀπαραίτητα στὸ παιδί γιὰ νὰ τοῦ ἐξασφαλίσουν κλίμα βοηθητικὸ γιὰ τὴν ἐξέλιξή του.

Πρέπει νὰ τοῦ λέγουν πάντοτε τὴν ἀλήθεια, νὰ μὴν τὸ ἐξαπατοῦν. Δὲν θὰ διατηρήσῃ τὴν ἐμπιστοσύνη στὸ κῦρος τῶν γονέων παρὰ ἂν εἶναι βέβαιο ὅτι δὲν τὸ ἀπατοῦν σὲ κανένα πεδίο.

Παιδί ἀπατημένο σημαίνει παιδαγωγὸς πὺν χάνει τὸ κῦρος του. Σημαίνει ἐπίσης παιδί πὺν χάνει τὴν ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτό του.

Παιδί πὺν δὲν πιστεῦει πλέον στοὺς γονεῖς του, εἶναι ἓνα ὄρφανὸ παιδί.

Τὸ ψεῦδος τῶν γονέων δὴγεῖ στὸ ψεῦδος τοῦ παιδιοῦ. Τὸ παιδί πὺν ψεύδεται ἀμύνεται, ζητᾷ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν ἑαυτό του. Πρέπει νὰ ἀναζητήσωμε τὸ γιατί καὶ νὰ τὸ καθησυχάσωμε. Νὰ προσπαθοῦμε πάντοτε νὰ κατανοοῦμε πρὶν νὰ καταδικάζωμε.

Πρέπει νὰ ξεῦρωμε ν' ἀκοῦμε τὸ παιδί καὶ νὰ μὴν τοῦ φερώμαστε σὰν σὲ μωρὸ πὺν οἱ φλυαρίες του δὲν ἔχουν σημασία. Τὸ παιδί πὺν δὲν ὀμιλεῖ ἔχει διαταραχθῆ στὸν ἐσωτερικὸ του κόσμου. Πιστεύοντας

στὴν ἐμπιστοσύνη πὺν τοῦ ἔχουν, θὰ καθησυχάση. Πρέπει νὰ ἐμπιστευώμαστε στὸ παιδί, νὰ τοῦ ἐπιτρέπωμε νὰ ζῆ σύμφωνα μὲ τὸ ρυθμὸ του, νὰ ἔχη τὴν γωνιά του. Τὸ παιδί δὲν θὰ ἔχη ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτό του παρὰ ἂν αἰσθάνεται τὴν ἐμπιστοσύνη τῶν ἄλλων, καὶ πρὶν ἀπ' ὅλα τῶν γονέων του.

Ἡ ἀνάγκη ἀγάπης

Ἡ ἀνάγκη τρυφερότητος εἶναι ζωτικὴ γιὰ τὸ μικρὸ παιδί.

Ἡ τρυφερότης τῆς μητέρας ἢ τῆς ἀντικαταστατορίας της τοῦ εἶναι τὸ ἴδιο ἀπαραίτητη ὅσο καὶ ἡ τροφή. Κάθε χωρισμὸς πρέπει, ἂν εἶναι δυνατόν, ν' ἀναπληρῶνεται μὲ αὔξηση τῆς στοργῆς ἐκ μέρους τοῦ περιβάλλοντος.

Ἄλλ' ἡ ἀγάπη τῶν γονέων δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἐγωιστικὴ. Πρέπει ν' ἀγαποῦν τὸ παιδί γι' αὐτὸ τὸ ἴδιο, ὄχι γιὰ τοὺς ἴδιους καὶ γιὰ τὶς χαρὲς πὺν τοὺς προσφέρει. Νὰ εἶναι φωτισμένη καὶ ὄχι τυφλὴ ἢ ἀγάπη τους.

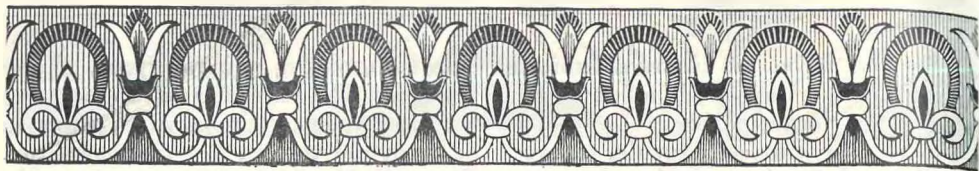
Δὲν πρέπει νὰ τοῦ ζητᾶμε νὰ ἐνεργῆ ἢ νὰ συμπεριφέρεται γιὰ νὰ μᾶς εὐχαριστήσῃ, γιὰ νὰ μᾶς παρηγορήσῃ γιὰ τὶς ἐγνοίες μῆς ἢ γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὶς φιλοδοξίες μῆς: δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀγαπᾶμε γιὰ νὰ τὸ κάνωμε νὰ προσκολληθῆ σὲ μᾶς.

Πρέπει νὰ τὸ ἀγαπᾶμε συνηθίζοντάς το νὰ μὴ μᾶς χρειάζεται, ἐτοιμάζοντάς το γιὰ τὴν αὐτονομία καὶ τὴν ἐλευθερία. Θὰ μᾶς ἀγαπήσῃ τόσο καλύτερα, ὅσο θὰ εἶναι περισσότερο ἐλεύθερο σ' αὐτὴ τὴν ἀγάπη πὺν δὲν θὰ πρέπει νὰ τοῦ ἐπιβάλλεται σὰν καθήκον.

G. MAUCO

Διευθυντὴς τοῦ Παιδαγωγικοῦ Τμήματος
τοῦ Κέντρου Claude Bernard (Γαλλία)

Η ΑΚΡΑΤΕΙΑ ΟΥΡΩΝ ΕΞ ΥΠΕΡΕΝΤΑΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ

Ἡ ἀκράτεια οὔρων ἐπὶ νέων ἰδίως γυναικῶν παριστᾷ ἀξιόλογον ἀναπηρίαν, εἴτε ἐμφανίζεται ὡς σύμπτωμα εἴτε ὡς νοσηρὸν σύνδρομον.

Ἡ ἔννοια ὅμως τῆς ἀκρατείας τῶν οὔρων εἶναι εὐρεία. Ὑπὸ τὸν περιληπτικὸν τοῦτον ὄρον ἀνευρίσκονται ποικίλαι μορφαί, αἱ ὁποῖαι συνοδεύουν διαφόρους παθολογικὰς καταστάσεις. Συμφώνως πρὸς τὰς ἀδρᾶς διαιρέσεις, ἡ ἀκράτεια τῶν οὔρων χαρακτηρίζεται κυρίως ὡς ὀλικῆ ἢ μερικῆ καὶ ὡς ψευδῆς ἢ ἀληθῆς.

Ἡ ὀλικῆ παρατηρεῖται συνήθως εἰς τὰ κολποκυστικά ἢ τὰ ἀμφοτερόπλευρα οὐρητηροκολπικά συρίγγια, τὴν ἐκτροφίαν τῆς κύστεως, τὴν ἔλλειψιν σφιγκτήρος ταύτης καὶ τὰς διαφόρους παθήσεις, κακώσεις ἢ τραυματισμούς τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος.

Εἰς τὴν μερικὴν ἀκράτειαν ὑπάγεται, ἐκτὸς τῶν πολλαπλῶν συγγενῶν ἢ ἐπικτητῶν παθήσεων τοῦ κατωτέρου οὔροποιητικοῦ συστήματος, καὶ ἡ ἀκράτεια ἐξ ὑπερεντάσεως¹ (stress incontinence), ἡ ὁποία παρουσιάζει ἐξέχουσαν σημασίαν διὰ τὴν γυναῖκα.

Ὁ ὄρος οὔτος εἰσήχθη κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν ὑπὸ τῶν Ἀγγλοαμερικανῶν συγγραφέων, φαίνεται δὲ ὅτι ἀνταποκρίνεται καλύτερον πρὸς τὸ εἶδος τῆς ἀναπηρίας, ἔναντι τοῦ παλαιότερου ὄρου «ὀρθοστατικῆ ἀκράτεια οὔρων». Ἄλλωστε, ἡ ἀκουσία ἀπώλεια οὔρων κατὰ τὴν ὀρθο-

στασίαν ἀποτελεῖ ἀπλὴν ποικίλιαν τῆς ἀκρατείας ἐξ ὑπερεντάσεως, καὶ μάλιστα ὡς ἐν στάδιον προχωρημένον.

Ψευδεῖς ἀκράτειαι οὔρων δυνατὸν νὰ παρατηρηθοῦν ἐπὶ στενωμάτων ἢ κολπομάτων τῆς οὐρήθρας, συριγγίων κολποκυστικῶν, οὐρητηροκολπικῶν κτλ.

Χαρακτηριστικὴ ψευδοακράτεια εἶναι ἡ περίπτωση ἀκρατείας ἐξ ὑπερπληρώσεως τῆς κύστεως, ἡ ὁποία ἀπαντᾷ ἐνίοτε καὶ ἐπὶ γυναικῶν.

Ἡ ἀνώμαλος ἐκβολὴ οὐρητῆρος εἰς τὸν κόλπον ἢ γενικῶς ἔξω τῆς κύστεως συνοδεύεται ὑπὸ μερικῆς ἀκρατείας, ἀλλὰ ψευδοῦς τοιαύτης.

Ἡ ἀληθῆς ἀκράτεια ἀποδίδεται εἰς ὀργανικὰς ἀλλοιώσεις τοῦ νευρομυϊκοῦ συστήματος τῆς κύστεως διὰ τοῦ ὁποίου ἐλέγχεται ἡ φυσιολογικὴ οὐρησις. Εἰς τὰς μορφὰς ταύτας τὰ αἷτια εἶναι πολλαπλά, τὰ δὲ παθολογανατομικὰ πλαίσια διαφορετικά, ἀλλὰ ἀνάλογα πρὸς ἐκεῖνα τῆς ὀλικῆς ἀκρατείας. Ἐπὶ πλεόν πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι αὗται δὲν συνοδεύονται συνήθως ὑπὸ ὀργανικῶν παθήσεων τοῦ οὔροποιητικοῦ συστήματος.

Χαρακτηριστικαὶ παθήσεις συνοδευόμεναι ὑπὸ ἀκρατείας οὔρων εἶναι ἡ φυματιώδης ριζὴ κύστις, ἡ λιθίασις τῆς κύστεως ἐπὶ παιδίων, ξένα σώματα τῆς οὐρήθρας ἢ τῆς κύστεως, νεοπλάσματα τῆς κύστεως κτλ.

Εἰς τὴν γυναῖκα, ἡ ὀπισθία κάμψις τῆς μήτρας, τὰ καλοήθη ἢ κακοήθη νεοπλάσματα ταύτης ἢ τῶν ἐξαρτημάτων καὶ ὁ τοκετὸς δυνατὸν νὰ προκαλέσουν ἀκράτειαν οὔρων.

Εἰδικῶς κατὰ τὸν τοκετὸν δυνατὸν νὰ μὴ προκληθοῦν σοβαραὶ βλάβαι τῶν σφιγκτήρων καὶ νὰ ἐπέλθῃ μόνον χαλάρωσις

1. Διὰ τὸν μὴ μέχρι τοῦδε ἀποδοθέντα εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὄρον stress incontinence ὁ ἡμέτερος διδάσκαλος κ. Ζ. Καίρης χρησιμοποιοῖ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦτον, ὁ δὲ Ἐκτ. Καθηγητῆς κ. Π. Π. Παναγιώτου τὸν ὄρον ἀκράτεια ἐκ προσπάθειας (κατὰ τὸ δύσπνοια ἐκ προσπάθειας—par effort).

τοῦ συστήματος στηρίξεως οὐρήθρας καὶ κύστεως, ἰδίως ὅταν ἀποβῇ οὗτος ἐργώδης ἢ παραστῆ ἀνάγκη ἐμβρουουλκίας. Εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ἡ ἀκράτεια δυνατὸν νὰ ἐμφανισθῆ εὐθὺς μετὰ τὸν τοκετὸν ἢ βραδύτερον ἢ ἀκόμη καὶ μετὰ πάροδον ἐτῶν, ὅτε ὁμως συνυπάρχει συχνὰ κύστεοκήλη.

Ἡ ἐρμηγνεία τῆς μετὰ τοκετὸν ἐγκαθισταμένης ἀκρατείας ἀποδίδεται εἰς μηχανικὰ αἷτια. Κατὰ τὴν ἔλξιν τοῦ ἐμβρουουλκοῦ προκαλεῖται ὑπερέκτασις, συμπίεσις καὶ κατολίσθησις τοῦ ὀπισθίου οὐρηθρικοῦ καὶ τοῦ προσθίου κολπικοῦ τοιχώματος ἐπὶ τῆς ἡβικῆς συμφύσεως, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὑποστοῦν βλάβην οἱ σφιγκτήρες τῆς οὐρήθρας. Ὁ μηχανισμὸς τῆς ἀκρατείας ταύτης ἀποδίδεται ὑπὸ τινων εἰς δυναμικούς παράγοντας, καθ' οὓς ἡ ὑπερβολικὴ πίεσις, τὴν ὁποίαν προκαλεῖ τὸ ἔμβρουον ἐπὶ τῶν σφιγκτήρων τῆς οὐρήθρας, ἀκολουθεῖται ὑπὸ μυϊκῆς παρέσεως.

Εἰς τοὺς δυναμικούς παράγοντας κατατάσσεται καὶ ἡ ἐλάττωσις τοῦ τόνου τοῦ σφιγκτήρος τῆς κύστεως.

Πάντως, ὁ κύριος παθογενετικὸς παράγων τῆς ἀκρατείας ἐξ ὑπερεντάσεως εἰς τὴν γυναῖκα ἀποδίδεται εἰς τὴν ἐπιμήκυνσιν καὶ πτώσιν τοῦ αὐχένου τῆς κύστεως καὶ γενικῶς ὀλοκλήρου τοῦ οὐρηθροαυχενικοῦ συστήματος τῆς κύστεως ἀπὸ τῆς ἡβικῆς συμφύσεως συνεπείᾳ τραυματικῆς βλάβης τῶν ἡβο-κυστικῶν συνδέσμων.

Παρομοία βλάβη δυνατὸν νὰ συμβῆ ἐπὶ τῶν μυῶν καὶ ἀπονευρώσεων τοῦ ἐρεϊσματος τῆς μικρᾶς πυέλου καὶ τοῦ περινέου. Αἱ ἀνωτέρω βλάβαι πιθανὸν νὰ ἐννοοῦνται καὶ ὑπὸ φυλογενετικῶν παραγόντων.

Αἱ λεγόμεναι ὁρμονικῆς φύσεως ἀκράτεια οὖρων παριστοῦν ἐλαφρὰς μορφάς. Αὗται παρατηροῦνται καὶ ἐπὶ γυναικῶν ἄνευ γυναικολογικοῦ ἢ μαιευτικοῦ παρελθόντος καὶ ὀφείλονται εἰς ἐνδοκρινικῆς φύσεως ὑπερτροφίαν τῶν ἀδενίσκων τῆς ὀπισθίας οὐρήθρας, ἧτοι ἀδενίσκων περι-αυχενικῶν ἀναλόγων πρὸς τοὺς περιουρη-

θρικούς ἀδένας τοῦ ἀνδρός. Ἡ ὑπερτροφία τῶν ἐν λόγῳ ἀδενίσκων ἐκτὸς τῶν δυσουρικῶν ἐνοχλημάτων δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ ἀκράτειαν συνεπείᾳ δυσκαμψίας τῆς ὀπισθίας οὐρήθρας καὶ τοῦ αὐχένου τῆς κύστεως, ὡς καὶ ἀλλοιώσεις τοῦ εὗρους τοῦ αὐλοῦ τῆς οὐρήθρας. Ὡς λειτουργικὴ συνέπεια τῶν ἀνωτέρω ἀκολουθεῖ ἡ ἀτελής ἢ ἀνεπαρκὴς σύγκλεισις τῶν σφιγκτήρων. Διὰ τοὺς λόγους τούτους διακρίνουν πρακτικῶς εἰς τὴν γυναῖκα δύο μεγάλας κατηγορίας ἀκρατείας οὖρων, ἧτοι : 1) ἀκρατείας ἐξ ἀνεπαρκείας τῶν σφιγκτήρων καὶ τοῦ συστήματος ὑποστηρίξεως πυέλου καὶ περινέου, καὶ 2) ἀκρατείας ὁρμονικᾶς.

Ἡ γνῶσις τῆς φυσιολογίας τῆς οὐρήσεως καὶ τῆς παθολογικῆς φυσιολογίας τῆς ἀκρατείας ἐξ ὑπερεντάσεως εἰς τὴν γυναῖκα ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὴν ὀρθὴν τοποθέτησιν τῶν θεραπευτικῶν ἐνδείξεων. Μία τοιαύτη ὁμως ἀνάγκη θὰ μᾶς ἐφερῆν ἔξω τῶν πλαισίων καὶ τῆς σκοπιμότητος τῆς παρουσίας δημοσιεύσεως, ἡ ὁποία ἐπιδιώκει συνοπτικὴν μόνον ἐνημέρωσιν ἐπὶ τῶν κρατουσῶν ἀντιλήψεων ἐπὶ τῆς ἀκρατείας οὖρων ἐξ ὑπερεντάσεως.

Συμπτωματολογία. Ἡ ἄρρωστος παραπονεῖται ὅτι τῆς διαφεύγουν ἀκουσίως ὀλίγαι σταγόνες, μικραὶ ἢ μεγάλα ποσότητες οὖρων, κατὰ τὴν κίνησιν ἢ τὴν ὀρθοστασίαν, κατὰ τὸν βῆχα, τὸν γέλωτα, τὸ πᾶρσιμα καὶ γενικῶς ἐπὶ πάσης αἰτίας ἡ ὁποία προκαλεῖ αὐξησιν τῆς ἐνδοκοιλιακῆς πίεσεως. Μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου τὰ οὔρα ἔχουν ἐνίοτε δυσάρεστον ὄσμην συνεπείᾳ ἀμμωνιακῆς ἀποσυνθέσεως καὶ προκαλοῦν φλεγμονὰς τῶν ἔξω γεννητικῶν ὀργάνων ἢ τοῦ κόλπου, τῆς οὐρήθρας καὶ τῆς κύστεως. Αἱ γυναῖκες, ἰδίως αἱ νέαι, εἶναι πολλάκις νευρωσικαί. Εἰς τὸ πλεῖστον ὁμως τῶν περιπτώσεων ὑπάρχει ἐπαρκὴς ἔλεγχος τῆς οὐρήσεως κατὰ τὴν κατάκλισιν.

(Τὸ τέλος εἰς τὸ ἐρχόμενον)

Δρ. ΣΠΥΡΟΣ ΝΑΟΥΜΙΔΗΣ

Ἐπιμελήτης τῆς Χειρουργικῆς Οὐρολογικῆς Κλινικῆς
τοῦ Θεραπευτηρίου «Ἐθαγγελισμός»

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΚΗΣ ΤΟΜΗΣ

Ἡ καισαρική τομή ἀποτελεῖ σήμερον μίαν τῶν πλέον συνήθων μαιευτικῶν ἐπεμβάσεων. Ἡ ἀβξήσις τῆς συχνότητος τῆς ἐπεμβάσεως ταύτης, ἡ ὁποία ἄλλοτε ἐθεωρεῖτο βαρυτάτη καὶ ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς ὄλιγας ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, εἶναι σήμερον ἐκ τῶν πραγμάτων ἀπολύτως δικαιολογημένη. Ἡ στατιστικῶς ἀποδειχθεῖσα μείωσις τῆς θνησιμότητος τῶν μητέρων εἰς ἐλάχιστον ποσοστὸν ἀποτελεῖ τὸν κυριώτερον λόγον τὸν δικαιολογοῦντα τὴν εὐρεῖαν χρησιμοποίησιν τῆς καισαρικῆς τομῆς ὡς συνήθους πλέον μαιευτικῆς ἐπεμβάσεως σήμερον.

Καὶ ἐν τούτοις ἡ καισαρική τομή δὲν πρέπει νὰ παύσῃ θεωρουμένη ὡς μία μεγάλη, βαρεῖα διὰ τὴν χειρουργουμένην γυναῖκα ἐπέμβασις. Αὕτη περικλείει ὄλους τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους συνεπάγεται μίαν εὐρεῖα σχετικῶς διάνοιξις τῆς περιτοναϊκῆς κοιλότητος, ἐν συνδυασμῷ μὲ μίαν ἀξιόλογον ἀπώλειαν αἵματος, ἡ ὁποία εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις δυνατόν νὰ εἶναι ὑπερβολικὴ, καὶ μάλιστα χωρὶς ἡ ἠδύνη μὲν αὕτη ἀπώλεια αἵματος νὰ εἶναι δυνατόν εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων νὰ προβλεφθῇ.

Οὕτω ἡ ἡλαττωμένη θνησιμότης τῆς καισαρικῆς τομῆς προϋποθέτει τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς εἰς μεγάλον χειρουργικὸν κέντρον ἀπὸ πεπειραμένον χειρουργὸν διαθέτοντα ἔμπειρον βοήθειαν ἰατρικὴν ἢ νοσηλευτικὴν καὶ ἰδίως ἀφθονίαν μέσων. Ἀπὸ τὰ μέσα αὐτὰ τὸ σπουδαιότερον εἶναι ἡ δυνατότης τῆς εἰς εὐρεῖαν κλίμακα ἐφαρμογῆς μεταγγίσεων πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἀποβαλλομένου κατὰ τὴν ἐγχείρησιν ποσοῦ αἵματος. Τὸ τοιοῦτον ἰσχύει διὰ πᾶ-

σαν χειρουργικὴν ἐπέμβασιν, ἰδιαίτερος δὲ διὰ τὴν καισαρικὴν τομήν, κατὰ τὴν ὁποίαν, ὡς ἀνεφέρθη, ἡ ἀπώλεια αἵματος δυνατόν νὰ εἶναι ἰδιαίτερος μεγάλη καὶ ἀπρόβλεπτος. Τὰ ἄλλα ὑποβοηθητικὰ μέσα εἶναι ἡ προστατευτικὴ ἀντιμικροβιακὴ δράσις τῶν ἀντιβιοτικῶν καὶ χημειοθεραπευτικῶν φαρμάκων, ἡ βελτιωμένη νάρκωσις, χορηγούμενη σήμερον ὑπὸ εἰδικῶν ἰατρῶν, καὶ ἡ ἐφαρμογὴ βελτιωμένων τεχνικῶν χειρουργικῶν μεθόδων, ὅπως εἶναι ἡ ἐγκαρσία χαμηλῆ διάνοιξις τοῦ μητρικοῦ τοιχώματος, τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ἡ τελεῖα ἀλύψις διὰ τῆς οὐροδόχου κύστεως καὶ τῆς κυστεομητρικῆς πτυχῆς.

Ἡ εἰς εὐρεῖαν κλίμακα χρησιμοποίησις τῆς καισαρικῆς τομῆς ἔσχεν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐμβρυϊκῆς θνησιμότητος. Αἱ ὑψηλαὶ ἐμβρουολικαὶ σήμερον ἀνήκουν εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοιαύτης ἐπεμβάσεως συνεπαγομένης, ὡς εἶναι γνωστὸν, μεγίστους κινδύνους, διὰ τὸ ἐμβρυον ἰδίως, ἀποτελεῖ σήμερον—καὶ δικαίως—λάθος ἰατρικόν. Ἀντιθέτως, σήμερον θεωρεῖται δικαιολογημένη ἀκόμη καὶ ἡ ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας μιᾶς ἐμβρουολικῆς ἐκτελουμένης κατὰ τοὺς κανόνας καὶ μὲ λελογισμένην βίαν, ἐν συνεχείᾳ καταφυγὴ εἰς τὴν καισαρικὴν τομήν, ἐνέργεια ἡ ὁποία ἄλλοτε ἐθεωρεῖτο πρωτάκουστος καὶ τρομερὰ. Ἡ τοιαύτη ἐνέργεια, φυσικῶ τῷ λόγῳ, ἀφορᾷ τὰς μεθοριακὰς ἐκείνας περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ἀπόφασις ὑπὲρ τῆς χειρουργικῆς ἢ τῆς διὰ τῆς φυσικῆς ὁδοῦ ἐκμαιεύσεως δὲν εἶναι σαφῆς, δίδει δὲ εἰς τὸν μαιευτῆρα τὴν δυνατότητα τῆς ἐξαντλήσεως καὶ τοῦ τελευταίου ὁρίου συντηρητι-

κόκτητος εἰς τὴν ἐπιδίωξιν τῆς διὰ τῆς φυσιολογικῆς ὁδοῦ περατώσεως τοῦ τοκετοῦ, ἐπιδιώξεις ἢ ὁποία δέον νὰ ἀποτελῆ τὸν κύριον σκοπὸν τῆς μαιευτικῆς πράξεως. Συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω λοιπὸν ἢ καισαρική τομὴ δικαίως κατέστη, κατὰ τὴν τελευταίαν ἰδίως δεκαετίαν, συνηθεστάτη μαιευτικὴ ἐπέμβασις πρὸς τὸ καλὸν καὶ τῆς μητρὸς καὶ τοῦ ἐμβρύου. Ἡ χαρακτηριστικὴ αὐξήσις τοῦ ποσοστοῦ τῆς ἐπεμβάσεως ταύτης ἀπὸ 2-3% εἰς 5-6%, εἰς ὠρισμένα δὲ κέντρα καὶ ἄνω τοῦ 7%, ἀποτελεῖ μεταβολὴν χαρακτηριστικὴν.

Ἐν τούτοις, ὅπως εἰς ὄλας τὰς ἀλματώδεις ἐξελίξεις καὶ μεταβολάς, τὰ ἀνώτερα αὐτὰ ποσοστά, τὰ σπανίως βεβαίως ἀναφερόμενα, περικλείουσι ἀναμφιβόλως τὸν παράγοντα ὑπερβολῆς καὶ δὲν εἶναι δυνατόν ἀπολύτως νὰ δικαιολογηθοῦν καὶ ἀπὸ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἐκμηδένισιν τῆς ἀμέσου χειρουργικῆς θνησιμότητος, ἢ ὁποία—καὶ τοῦτο πρέπει νὰ τονισθῆ ἰδιαιτέρως—μόνον εἰς μαιευτικὰ κέντρα διαθέτοντα ἄθροον καὶ ἰδανικὴν χρησιμοποίησιν τῶν προληπτικῶν, ὑποβοηθητικῶν καὶ θεραπευτικῶν μέσων εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῆ, καὶ μάλιστα τῶν ὁποίων ἡ πελατεία ἀποτελεῖται ἀπὸ πληθυσμὸν μορφωμένον καὶ μὲ ἀπόλυτον ἐπίγνωσιν καὶ συμμόρφωσιν πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς.

Ἐκτὸς τούτου, λογικὸν εἶναι νὰ παραδεχθῆ κανεὶς ὅτι ποσοστὰ συχνότητος μεγαλύτερα τοῦ 7% δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτευχθοῦν παρὰ μόνον διὰ τῆς ἀπορρίψεως ὄλων σχεδὸν τῶν μαιευτικῶν ἐπεμβάσεων, ἐκτὸς ἴσως τῆς ἐμβρουουλκίας τῆς ἐξόδου, ἐπεμβάσεως ἢ ὁποία, καὶ αὐτῆ, δὲν εἶναι εἰς ὄλας τὰς περιπτώσεις ἀπαραίτητος, καὶ ἀντικαταστάσεως αὐτῶν διὰ τῆς καισαρικῆς τομῆς.

Εἰς τὰ περισσότερα κέντρα, καὶ σήμερον ἀκόμη, ἢ καισαρική τομὴ δὲν θεωρεῖται ἀπολύτως ἀκίνδυνος ἐπέμβασις καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει πολὺ περισσότερον ἐκκίνδυνος ἐνὸς φυσιολογικοῦ τοκετοῦ ἢ μιᾶς ἀπλῆς καὶ ἄνευ ὑπερβολικῆς βίας ἐκτελουμένης ἐμβρουουλκίας, ἔστω καὶ ἂν ἢ ἐπέμβασις αὕτη εἶναι τὸ ἀποτελέσμα σχετικῶς μακροῦ ἢ ἐπιπόνου τοκετοῦ, καλῶς ὁμως

καὶ ἐμπείρως ἐλεγχομένου. Πολὺ περισσότερον ἢ καισαρική τομὴ δὲν εἶναι παραδεκτὸν νὰ ἀποτελῆ ἐπέμβασις ἐκτελουμένην πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐλαττώσεως τοῦ κόπου ἢ τῆς ἐργασίας ἐνὸς ἔστω καὶ πολυασχόλου μαιευτήρος ἢ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς βασάνου τοῦ τοκετοῦ διὰ τὴν τίκτουςαν. Οὕτω λοιπὸν ἐγείρεται τὸ ζήτημα τῶν ἐνδείξεων τῆς καισαρικῆς τομῆς.

Ἄλλὰ τί εἶναι ἀκριβῶς ἐνδείξεις καὶ ποία ἡ σημασία τῆς λέξεως εἰς τὴν μαιευτικὴν; Ἐνδείξεις μιᾶς ἐπεμβάσεως εἰς τὴν μαιευτικὴν εἶναι ἢ ἀπολύτως δικαιολογημένη αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν ἢ ἐπέμβασις αὕτη ἀποτελεῖ τὴν καλυτέραν δυνατὴν λύσιν ὑπαρχούσης δυστοκίας, πρὸς τὸ συμφέρον μητρὸς καὶ ἐμβρύου.

Ἡ ἐνδείξις τῆς καισαρικῆς τομῆς εἶναι εἴτε ἀπόλυτος, ὅπως π.χ. εἰς τὴν περίπτωσιν ἀπολύτου δυσαναλογίας λόγῳ στενώσεως τῆς πυέλου μεγάλου βαθμοῦ, εἴτε σχετικὴ, ὅπως π.χ. εἰς τὴν περίπτωσιν προγηθείσης καισαρικῆς τομῆς. Φυσικὰ ἢ ἐνδείξις καθίσταται ἀπόλυτος εἰς τὴν περίπτωσιν συνυπάρξεως περισσοτέρων τῆς μιᾶς σχετικῶν ἐνδείξεων, ὅπως π.χ. ἢ σχετικὴ δυσαναλογία μετὰ ἰσχιακῆς προβολῆς ἐπὶ γυναικὸς μεγάλῃς ἡλικίας, καὶ ἰδίως ἐὰν ὑπάρχη ἱστορικὸν ἠλαττωμένης γονιμότητος.

Φυσικῶ τῷ λόγῳ ἢ τοποθέτησις τῆς ἐνδείξεως, ἢ τελικὴ δηλαδὴ κρίσις περὶ τοῦ ἂν ἢ ἀνάγκη τῆς καισαρικῆς τομῆς εἶναι ἀναπόφευκτος, εἶναι ἔργον βασικῶς τοῦ ἱατροῦ. Ἐν τούτοις καὶ ἢ μαῖα πρέπει νὰ ἔχη εὐρείαν γνῶσιν τῶν ἐνδείξεων τῆς καισαρικῆς τομῆς, διότι εἰς πλείστας περιπτώσεις εἶναι ἢ πρώτη ἢ ὁποία λαμβάνει γνῶσιν τῆς ἐμφανιζομένης ἐνδείξεως, ἀπὸ τὴν περαιτέρω δὲ μεταχειρίσιν τῆς τικτούσης καὶ τὴν ταχεῖαν ἢ μὴ γνωστοποίησιν εἰς τὸν εἰδικὸν ἱατρὸν ἐξαρτᾶται ἢ τελικὴ αἰτία ὑπερνίκησις τῆς ὑπαρχούσης δυστοκίας καὶ ἢ ἐπιτυχῆς ἔκθασις τῆς καισαρικῆς τομῆς. Τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἐπιδράσεως τῆς προγηθείσης ἀγωγῆς ἐπὶ ἐνδεχομένης καισαρικῆς τομῆς δέον νὰ τονισθῆ ὄλας ἰδιαιτέρως, περιλαμβάνει δὲ τὰ κάτωθι μέτρα:

Ἀποφυγὴν κολπικῶν ἐξετάσεων, προφυλακτικὴν χρῆσιν ἀντιβιοτικῶν φαρμάκων, λογικὴν σίτισιν τῆς τικτούσης ἢ χορήγησιν ἐνδοφλεβίως σακχαροῦχου διαλύματος, λελογισμένην χρησιμοποίησιν τῶν κατασταλτικῶν φαρμάκων, ψυχολογικὴν τόνωσιν καὶ διατήρησιν τοῦ ἠθικοῦ τῆς τικτούσης εἰς ὑψηλὸν ἐπίπεδον. Ἡ ἀποφυγὴ τῶν κολπικῶν ἐξετάσεων ἢ ἡ ἐντελῶς σπανία καὶ μετὰ μεγίστης ἀσηπτικῆς προφυλάξεως ἐφαρμογῆ των, ἰδίᾳ δὲ εἰς περιπτώσεις αἱμορραγίας ἐνδεικτικῆς προδρόμου πλακοῦντος ἢ χαμηλῆς προσφύσεως αὐτοῦ, καθὼς καὶ ἡ ἀποφυγὴ δακτυλικῆς ὑποβοηθήσεως τῆς διαστολῆς ἐπὶ δυστοκίας ὑπὸ τῆς μαίας ἀποτελοῦν οὐσιώδη προστασίαν ἀπὸ λοιμώξεως τῆς μελλούσης νὰ ὑποβληθῇ εἰς καισαρικὴν τομὴν γυναικός. Σπουδαίαν, ὡς εἶναι ἐπόμενον, προστατευτικὴν ἐπίδρασιν ἔχει καὶ ἡ προληπτικῶς, ἐν ὄψει ἐνδεχομένης καισαρικῆς τομῆς, προετοιμασία τῆς τικτούσης δι' ἀντιβιοτικῶν φαρμάκων, ἰδίᾳ εἰς τὰς περιπτώσεις ἐκείνας εἰς τὰς ὁποίας ἡ προηγηθεῖσα ἀγωγή δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποκλείουσα τὴν δυνατότητα μόλυνσεως τῶν γεννητικῶν ὁδῶν τῆς ἐπιτόκου. Ἡ σίτισις τῆς τικτούσης μόνον διὰ μικρῶν ποσοτήτων ὕδαρου τροφῆς, εὐκόλως διερχομένης διὰ τοῦ στομάχου, ἐλαττώνει τὴν ὑπερέμεσιν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τοκετοῦ, μειώνει τὴν πιθανότητα ἡλεκτρολυτικῆς διαταραχῆς λόγῳ τῆς ὑπερεμέσεως ταύτης καὶ ἐλαττώνει τὸν κίνδυνον ἐμέτου καὶ εἰσροφῆσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ναρκώσεως ἐπὶ ἐνδεχομένης καισαρικῆς τομῆς. Ἡ ἐνδοφλεβίως χορήγησις διαλύματος σακχάρου 5% ἀποτελεῖ τὴν καλυτέραν δυνατὴν ἀγωγὴν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, δύναται δὲ νὰ συνδυασθῇ μετὰ τὴν χορήγησιν ὠκυτοκικῶν φαρμάκων πρὸς προαγωγὴν τοῦ τοκετοῦ διὰ βελτιώσεως τῶν ὁρίων εἰς περίπτωσιν δοκιμασίας τοῦ τοκετοῦ, προηγουμένης εἰς πλείστας τῶν περιπτώσεων τῆς καισαρικῆς τομῆς.

Ἐν ὄψει μιᾶς καισαρικῆς τομῆς, ἢ διὰ κατασταλτικῶν φαρμάκων ἀγωγῆς τῆς τικτούσης πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ ἄλγους τοῦ τοκετοῦ πρέπει νὰ εἶναι λελογισμένη καὶ

λίαν συντηρητικῆ. Τὰ φάρμακα αὐτὰ ἔχουν κατασταλτικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ ἀναπνευστικοῦ κέντρου τοῦ ἐμβρύου, κανονικῶς δὲ δεόν νὰ χορηγῶνται ἀρκετὰς ὥρας πρὸ τῆς ἐξόδου αὐτοῦ.

Ἡ καισαρικὴ τομὴ, συνεπαγομένη καὶ ἐπιπρόσθετον ἐπιβάρυνσιν αὐτοῦ διὰ τῆς χορηγουμένης γενικῆς ἀναισθησίας, ταχεῖαν δὲ ἐξαγωγὴν τοῦ ἐμβρύου, καλουμένου ἤδη νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν ὀξυγόνωσίν του διὰ τῶν ἰδίων του μέσων, ἀποτελεῖ ἐπέμβασιν λίαν ἐπικίνδυνον διὰ τὸ ἔμβρυον εἰς τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς ἡ προηγηθεῖσα κατασταλτικὴ ἀγωγή ὑπῆρξεν ἀκαίρως πρόσφατος καὶ ὑπερβολικῆ, εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι μετὰ τὴν ἐξαίρεσιν τῶν περιπτώσεων ραγδαίας αἱμορραγίας τῆς τικτούσης γυναικός ὁ κύριος σκοπὸς τῆς καισαρικῆς τομῆς εἶναι ἡ γέννησις ζώντος νεογνοῦ.

Τέλος ἡ διατήρησις τοῦ ἠθικοῦ τῆς τικτούσης διὰ τῆς καταλλήλου συμπεριφορᾶς καὶ ψυχολογικῆς τόνωσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς μαίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δοκιμασίας τοῦ τοκετοῦ ἀποτελεῖ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀναμφισβητήτων ψυχροσωματικῶν ἀλληλεπιδράσεων, παράγοντα οὐσιώδη, ὃ ὁποῖος κατ' οὐδένα λόγον δύναται νὰ παραμεληθῇ ἐν ὄψει ἐνδεχομένης καισαρικῆς τομῆς.

Ὅλα τὰ ἀνωτέρω ἀναφερθέντα προφυλακτικὰ μέτρα μεγίστης σπουδαιότητος σκοπὸν ἔχουν τὴν διατήρησιν τῆς τικτούσης γυναικός εἰς τὴν καλυτέραν δυνατὴν κατάστασιν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἐπιβαρύνσεως ἐκ τῆς μελλούσης νὰ λάβῃ χώραν καισαρικῆς τομῆς. Ὅλα αὐτὰ τὰ μέτρα, ὅπως εἶναι φυσικόν, εἶναι ἐπόμενον νὰ τηρηθοῦν σχολαστικῶς μόνον ἐὰν ὁ ἱατρὸς ἢ ἡ μαία ἔχουν ἐπίγνωσιν τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ περίπτωσις των εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ καταλήξῃ εἰς καισαρικὴν τομὴν. Ἴδου λοιπὸν ἡ ἰδιαιτέρα σημασία τῶν ἐνδείξεων τῆς καισαρικῆς τομῆς καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ὄχι μόνον ὁ ἱατρὸς ἀλλὰ καὶ ἡ μαία δεόν νὰ ἔχῃ ἐπίγνωσιν τῶν ἐνδείξεων τῆς ἐπεμβάσεως ταύτης.

Αἱ ἀπόλυτοι ἐνδείξεις τῆς καισαρικῆς τομῆς εἶναι ὄλγαι καὶ σπανίως παρου-

σιάζονται, εἶναι δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συνδυασμοὶ δύο ἢ περισσοτέρων σχετικῶν ἐνδείξεων. Οὕτω :

Προηγηθεῖσα καισαρική τομή ἐπὶ ἐστενωμένης πύελου, λόγω π.χ. ραχίτιδος ἢ ὀστεομαλακίας ἢ παραμορφώσεως λόγω καταγμάτων λεκάνης, συγγενῶν ἐξαρτημάτων ἰσχίου κλπ.

Ἰσχιακή προβολὴ ἐπὶ ἐστενωμένης πύελου

Ἐστενωμένη πύελος μετὰ δυσαναλογίας κατὰ τὴν εἴσοδον

Ἰσχιακή προβολὴ ἐπὶ ὑπερήλικος πρωτοτόκου

Ὀγκοὶ ἐνδοπυελικῶς ἀναπτυσσόμενοι ἀποφράσσοντες τὸν γεννητικὸν σωλῆνα, ὅπως εἶναι συνήθως ὄγκοι ὠθηκῶν ἢ εὐμεγέθη τραχηλικά ἰνομύματα

Ἐπερμέγεθες ἔμβρυον παρουσιάζον σαφῆ δυσαναλογίαν κατὰ τὴν εἴσοδον,

ἀποτελοῦν ἀπολύτους ἐνδείξεις καισαρικῆς τομῆς.

Τῶν ἐνδείξεων αὐτῶν τελείαν γνῶσιν δέον νὰ ἔχη καὶ ἡ μαῖα, ἡ ὁποία διαγιγνώσκουσα τὴν δυστοκίαν δέον ὅπως παρὰπέμφῃ τὴν ἐπίτοκον εἰς τὸν ἰατρὸν πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς καισαρικῆς τομῆς. Εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων αὐτῶν ἡ καισαρική τομὴ ἐφαρμόζεται ἐν ψυχρῷ, ὅπως λέγομεν ἐκλεκτικῶς, καὶ οὗτο διότι πολὺ σπανίως ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν καλῆς ἐκτιμήσεως τῶν συνθηκῶν εἶναι δυνατὴ ἡ διὰ τῆς φυσικῆς ὁδοῦ ἐκμαίεσις τῆς γυναικός, ἐνῶ οἱ κίνδυνοι ἐκ τῆς δοκιμασίας τοῦ τοκετοῦ εἶναι μέγιστοι καὶ διὰ τὴν μητέρα καὶ διὰ τὸ ἔμβρυον, εἶναι δὲ αὐτοὶ συγκεκριμένως ὁ κίνδυνος ρήξεως τῆς μήτρας ἐπὶ προηγηθείσης καισαρικῆς τομῆς, ἡ ἀδυναμία ἐξαγωγῆς τῆς κεφαλῆς τελευταίας ἐπὶ ἰσχιακῆς προβολῆς καὶ ἡ δυστοκία τῶν ὤμων εἰς περιπτώσεις υπερμεγέθους ἔμβρου.

Ἐν τούτοις, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, αἱ ἀπόλυτοι ἐνδείξεις, αἱ συνεπαγόμεναι τὴν ἐν ψυχρῷ ἐφαρμογὴν τῆς καισαρικῆς το-

μῆς, καταστάσεις σαφεῖς καὶ ἀναμφίβολοι, εὐχάριστοι δὲ διὰ τὸν μαιευτῆρα καὶ τὴν πάσχουσαν ὡς δίδουσαι ἄμεσον τὴν καταλληλοτέραν λύσιν τοῦ ὑπάρχοντος μαιευτικοῦ προβλήματος, εἶναι μᾶλλον σπάνια σήμερον. Αἱ μεγάλου βαθμοῦ στενώσεις τῆς πύελου, καὶ ἰδίως εἰς τὴν χώραν μας μὲ τὸ μικρὸν ποσοστὸν ραχίτιδος, εἶναι πολὺ σπάνια, ἡ δὲ πρὸ τοῦ τοκετοῦ λεπτομερῆς καὶ ἔμπειρος παρακολούθησις τῆς ἐγκύμονος γυναικὸς μᾶς δίδει τὴν εὐχάριστον δυνατότητα τῆς ἐλαττώσεως τῆς συχρότητος τῆς ἰσχιακῆς προβολῆς καὶ τῶν ἀνωμάλων σχημάτων, τοῦ ὑπερβολικοῦ βάρους τοῦ ἔμβρου, ὡς καὶ τῆς ἀπαλλαγῆς τῆς ἐγκύου γυναικὸς ἐγκαίρως ἀπὸ τυχόν ὑπάρχοντα ἐνδοπυελικὸν ὄγκον δυνάμενον νὰ ἐπηρέασῃ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ τοκετοῦ.

Οὕτω τὸ κυρίως πρόβλημα πρὸς ἀντιμετώπισιν εἶναι τὸ τῶν σχετικῶν ἐνδείξεων, ἡ ἐν περιπτώσει δηλαδὴ δυστοκίας ὀρθὴ υἰοθέτησις τῆς καισαρικῆς τομῆς ὡς τῆς καταλληλοτέρας πρὸς τὸ συμφέρον μητρὸς καὶ ἔμβρου ἐπεμβάσεως. Ἡ τοποθέτησις μιᾶς τοιαύτης ἐνδείξεως ὑπὸ τὰς ὡς ἄνω προϋποθέσεις οὔτε εὐκολοὺς εἶναι οὔτε σαφῆς, γίνεται δὲ πάντοτε κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τοκετοῦ, δηλαδὴ κατὰ τὴν οὕτω πως καλουμένην δοκιμασίαν τοῦ τοκετοῦ, καθ' ἣν ἡ πρόοδος καὶ ἐξέλιξις αὐτοῦ δέον νὰ παρακολουθῶνται μετὰ τῆς μεγαλυτέρας δυνατῆς προσοχῆς, ἐνδιαφέροντος καὶ ἐτοιμότητος. Μία ἀπὸ τὰς κυριωτέρας σχετικὰς ἐνδείξεις διὰ καισαρικήν τομήν, τὰς συνηθέστερον ἐμφανιζομένας εἰς τὴν καθ' ἡμέραν πρᾶξιν, εἶναι ἡ παρὰ τὰς τῆς τοκετοῦ ἡ συνδυαζομένη εἴτε μὲ σχετικὴν δυσαναλογίαν ἢ μὲ ἀνεπαρκῆ ἢ ἀνώμαλον λειτουργικότητα τοῦ μητρικοῦ μύου, τὴν καλουμένην ἀδράνειαν τῆς μήτρας, συχνὰ δὲ καὶ μὲ τὰς δύο αὐτὰς καταστάσεις.

(Τὸ τέλος εἰς τὸ ἐρχόμενον)

Ι. Δ. ΚΑΡΠΟΥΖΟΓΛΟΥ

Ἐπιμελήτης Β' Μαιευτικῆς Κλινικῆς
Μαιευτηρίου «Μαρίκα Ἡλιάδη»

ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΝ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΝ

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς καθημερινῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός των, αἱ μαῖται θὰ συναντήσουν παθήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐξετάζονται ὑπὸ τῆς Ὀρθοπαιδικῆς καὶ θεωροῦνται διὰ τρόπων σχετικῶν.

Ὁφείλουν δὲ νὰ γνωρίζουν αὐτάς, ἀφ' ἐνός μὲν διὰ νὰ τὰς ἀνγνωρίζουν, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ νὰ παράσχουν τὴν συνδρομὴν των εἴτε ὡς βοηθοὶ τῶν ἐιδικῶν ἰατρῶν εἴτε ἐργαζόμεναι μόναι των, εἰς ἀπομεμακρυσμένα μέρη.

Αἱ παθήσεις αὗται ἀφοροῦν τὸ νεογνὸν κυρίως ἀλλὰ καὶ τὴν μητέρα.

Κατωτέρω ἐκθέτομεν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ποῖα εἶναι τὰ νοσήματα ἢ αἱ καταστάσεις αὗται, τὰς ὁποίας αἱ μαῖται δέον νὰ γνωρίζουν.

Διὰ τὴν μητέρα

1. Ἀτροφία τῶν κοιλιακῶν μυῶν: Μετὰ τοκετὸν καὶ μαιευτικὰς ἢ γυναικολογικὰς ἐπεμβάσεις, καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ἐνισχύσεως αὐτῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐγκυμοσύνης καὶ μετὰ τὸν τοκετὸν ἢ τὰς ἐπεμβάσεις.

Διὰ τῆς ἐνισχύσεως τῶν κοιλιακῶν μυῶν συμβάλλομεν εἰς ἕνα εὐκόλον τοκετὸν, ἀργότερα δέ, μετ' αὐτόν, ἀποφεύγεται ἡ χάλασις τῶν κοιλιακῶν τοιχωμάτων. Αὕτη, ἐκτὸς τῆς αἰσθητικῆς δυσμορφίας, εἶναι καὶ πρόξενος παθολογικῶν καταστάσεων, ὡς ὀσφυαλγίας, σπλαχνοπτώσεως, κλπ.

2. Μετὰ τοκετὸν ὀσφυαλγία καὶ ραχιαλγία: Ἡ πρώτη ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν μυϊκὴν χάλασιν τῆς κοιλίας, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν μυῶν τοῦ κορμοῦ, ἢ δευτέρα εἰς τὴν ἐκ τῆς κυήσεως καὶ γαλουχίας ἀπαδέστωσιν τοῦ σκελετοῦ.

3. Δύσις τῆς ἡβικῆς συμφύσεως: Ἀπότοκος τῆς προδιαθέσεως τῆς τικτοῦσης καὶ ἐργώδους τοκετοῦ.

4. Ἐξάρθρωμα τῶν ἰσχίων: Ἀπότοκον ἰσχυρᾶς κάμφσεως καὶ ἀπαγωγῆς τῶν μηρῶν ἢ ἰδιομόρφου ἀνατομικῆς ἢ ἐπικτήτου κατασκευῆς.

Διὰ τὸ νεογνὸν

Τὰς ἀπὸ ὀρθοπαιδικῆς ἀπόψεως παθήσεις αὐτοῦ σχηματικῶς διαχωρίζομεν κατωτέρω εἰς: 1) Συγγενεῖς παθήσεις, 2) Κατὰ τὸν τοκετὸν ἐπερχομένας, καὶ 3) Μετὰ τὸν τοκετόν.

Τινῶν ἐξ αὐτῶν τὸ ἐνδιαφέρον ἐγκείται εἰς τὴν ἀναγνώρισιν καὶ μόνον, δεδομένου ὅτι οὐδεμίαν θεραπείαν ἐπιδέχονται εἰς τὴν νεογνικὴν τοῦλάχιστον ἡλικίαν, ἄλλων δὲ μως ἢ ἐγκαίρως διάγνωσις καὶ θεραπεία εἶναι ἀπαραίτητος.

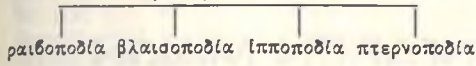
1. Τὰς συγγενεῖς παθήσεις διακρίνομεν: α) εἰς τὰς ἐκ καταβολῆς, β) εἰς τὰς ἐξ ἐνδομητρίου βλάβης.

Ἐκ καταβολῆς:

- 1) Ἐλλειψις ὀστέων ἢ μελῶν
 - ἐκτρομελία φωκομελία ἡμιμελία
- 2) Ὑπεράριθμα ὀστᾶ καὶ μέλη
 - φαλάγγων δακτύλων σπονδύλων ἄνω καὶ κάτω ἄκρων
- 3) Συνδακτυλία - καμπτοδακτυλία
- 4) Ἀπλασία ὀστέων
 - σπονδύλων-θισχιθῆς ράχιδος κρανίου μελῶν
- 5) Συγγενὲς ἐξάρθρωμα ἰσχίων.

*Εξ ένδομητρίου βλάβης :

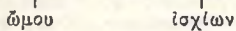
- 1) *Ακρωτηριασμοί
- 2) *Αμνιακάι πτυχάι του Simonart
- 3) Ραιδόκρανον
- 4) Στρεβλοποδίαι

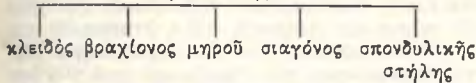
- 5) Ψευδαρθρώσεις κνήμησ
- 6) Κατάγματα.

2. Κατά τόν τοκετόν δυνατόν νά συμβοῦν :

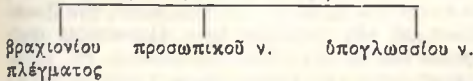
1) *Εξαρθρήματα

2) Κατάγματα

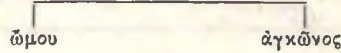

3) Παραλύσεις νεύρων

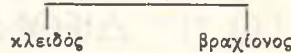

3. Μετά τόν τοκετόν δυνατόν νά συμβοῦν :

1) *Εξαρθρήματα

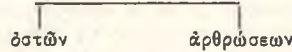
2) Κατάγματα

3. Παθολογικά κατάγματα-Νόσος Lobstein

4. Παραλύσεις νεύρων - βραχιονίου πλέγματος

5. *Οστεομυελίτις

*Ανωτέρω προσεπαθήσαμεν νά δώσωμεν μίαν γενικήν εἰκόνα τῶν παθήσεων ὀρθοπεδικοῦ ἐνδιαφέροντος, τάς ὁποίας αἱ μαιῖαι συχνά συναντοῦν καί τῶν ὁποίων ἡ γνώσις ἀφ' ἐνός μὲν θά τὰς καταστήσῃ πλέον χρησίμους, ἀφ' ἐτέρου δέ θά εὐρύνη τὸν κύκλον τῆς ἐπιστημονικῆς τῶν μορφώσεως.

Κ. Σ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

Χειρουργός *Ορθοπεδικῆς

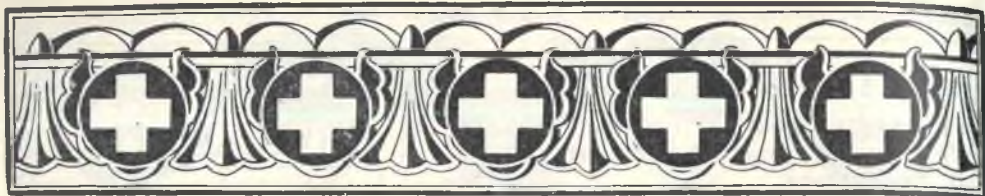
ΔΙΕΘΝΗ ΝΕΑ

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ

Tillburg, *Ολλανδία — Ο R. Masure ἀνεκοίωσε κατά τήν Συνεδρίασιν τῶν *Ιατρικῶν *Ἐταιρειῶν Βελγίου καί *Ολλανδίας (Tillburg) ὅτι διὰ χορηγήσεως Βιταμίνης E (300 mg. ἡμερησίως) ἀπό τοῦ στόματος ἐπὶ 40 διαφόρων περιπτώσεων αἱματολογικῶν παθήσεων παρατηρήθη σημαντικὴ βελτίωσις ἐπὶ μεγάλου ἀριθμοῦ λειτουργικῶν μνηνορραγιῶν, ἐπὶ μνηνορραγιῶν ὀφειλομένων εἰς ἔλλειψιν θρομβοπλαστινογενέσεως, ἐπὶ σοβαρῶν καθ' ὑποτροπὴν ἐπιστάξεων, ἐπὶ συνδρόμων Willebrand ἄγγειακοῦ τύπου καί ἐπὶ κληρονομικῆς αἱμορραγικῆς τελεγγεκτασίας. Δὲν παρατηρήθη βελτίωσις ἐπὶ παθήσεων ὡς ἡ ἀιμοφιλία, ἡ ὑποπροθρομβιναιμία, αἱ δυσκρασιαὶ αἱματολογικαὶ καταστάσεις καί αἱ διάφοροι πορφύραι, αἵτινες διαπιστοῦνται πειραματικῶς ἐπὶ κονίκλων καί ἀνθρώπων ἐκ τῆς ἀπουσίας διαταραχῶν τῆς πηκτικότητος τοῦ αἵματος καί τοῦ χρόνου προθρομβίνης. *Ὅπωςδὴποτε ὁ χρόνος ροῆς αἵματος ἐπὶ τοῦ κονίκλου μεταβάλλεται σταθερῶς, δὲσπερ ὑποδεικνύει ὅτι ὑπάρχουν ἄγγειακαὶ διαταραχαί, ἐξ οὗ τὸ ταχὺ καί μόνιμον θεραπευτικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἀλφα-τοκοφερόλης. (Τρίτον Διεθνὲς Συνέδριον ἐπὶ τῆς βιταμίνης E, Βενετία *Ἰταλίας.)

ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ

Chicago, Ill., Η.Π.Α. — Κατὰ παιδιατρικὴν συνεδρίασιν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς *Ἰατρικῆς *Ἐταιρείας τοῦ Σικάγου, ἡ Helen C. Hayden, τῆς *Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Northwestern, ἀνεκοίνωσεν ὅτι, προκειμένου περὶ παιδίων, ὄχι μόνον τὸ ἀναφυλακτικὸν ἐξάνθημα, τὸ ἐκζεμα, ὁ πυρετός ἐκ χόρτου καί τὸ ἄσθμα πρέπει νά ἀποδίδωνται εἰς ὑπερευαισθησίαν, ἀλλ' ἐπίσης γαστρεντερικὰ συμπτώματα καί καθ' ὑποτροπὴν ἢ συνεχῆ κρυολογήματα. *Ἡ διαπίστωσις καί ἐξουδετέρωσις τῶν ἀλλεργιογόνων εἶναι μεγίστης σημασίας, καθὼς ἐπίσης καί ἡ προφύλαξις, ἐπιτυγχανομένη διὰ χορηγήσεως μητρικοῦ γάλακτος εἰς βρέφη μὲ λανθάνουσαν ἀλλεργίαν. *Ἡ ὀμιλήτρια ἐτόνισεν ὅτι τὸ ἱστορικὸν ἀποτελεῖ πάντοτε τὸ μεγαλύτερον διαγνωστικὸν ὄργανον. Μεγάλης σημασίας εἶναι αἱ δοκιμασίαι εὐαισθησίας, ὡς καί ἡ θεραπεία ἀπευαισθητοποιήσεως. Τὰ ἀντιισταμινικά εἶναι χρήσιμα. Στεροειδῆ πρέπει νά χρησιμοποιῶνται μόνον ἐφ' ὅσον τὰ συμπτώματα εἶναι σοβαρά, κατὰ προτίμησιν ἐπὶ μακρῶν χρονικῶν διάστημα. (*Ἰατρικὴ *Ἐταιρεία Σικάγου, Παιδιατρικὴ Συνεδρίασις, Σικάγον Η.Π.Α.) *Ἀπὸ τὸ περιοδικὸν Spectrum

ΤΟ 11^{ΟΝ} ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΜΑΙΩΝ ΤΗΣ ΣΤΟΚΧΟΛΜΗΣ*

Σουηδία

11.15'. Όμιλητής ο Σουηδός Ίατρος κ. G. Af. Geijerstam με θέμα «Ψυχιατρικά προβλήματα κατά τόν τοκετόν». Οί Μαιευτήρες καί αί Μάϊαι ήσαν ικανοποιημένοι με τό κατόρθωμά των όταν ο τοκετός τόν όποϊόν παρηκολούθησαν έτελειώσαν χωρίς ψυχικήν επίδρασιν εις τήν μητέρα καί τό παιδί. Τώρα ένα μεγάλο βήμα μεγίστης σπουδαιότητος εΐναι ή πνευματική υγιεινή τής μητέρας κατά τήν κύησιν, τόν τοκετόν καί τήν λοχείαν. Τώρα εΐναι προφανές ότι ή ψύχωσις τής λοχείας δημιουργείται από λανθάνουσαν ψυχικήν νόσον, ήτις προήλθεν από συναισθηματικήν κόπωσιν. Περισσότερον συχνά καί μεγαλύτερας σημασίας εΐναι αί ψυχονευρωτικά αντίδράσεις. Αύται επίσης προκαλούνται από τήν συναισθηματικήν κόπωσιν, αλλά ή συμπτωματολογία των εΐναι ανάλογος με τήν προσωπικήν ιδιοσυγκρασίαν τής γυναίκας. Άσθένεια ψυχική τής μητέρας οδηγεί εις διαταραχήν τής σχέσεως μεταξύ μητέρας καί παιδιού, ή όποία δυνατόν νά έχη κακήν επίδρασιν εις τήν προσωπικήν ανάπτυξιν του παιδιού, καί τούτο έχει μεγαλύτεραν σημασίαν διά τό μέλλον. Αί προσπάθειαι μας λοιπόν πρέπει ν' αποβλέπουν εις τήν πρόληψιν καί έγκαιρον θεραπείαν. Κατά τήν κύησιν πρέπει νά δίδεται ιδιαίτερα προσοχή εις τήν ιδιοσυγκρασίαν των άτόμων, καί κυρίως τήν υπερεντατικήν κατάστασιν. Ήμποροϋμεν νά δοκιμάσωμεν τήν άτομικήν ή όμαδικήν συμβουλευτικήν μέθοδον ώς κοινωνικά μέσα ή εις μερικές περιπτώσεις ψυχοθεραπείαν, αλλά δέν πρέπει ποτέ νά ξεχνώμεν νά εφαρμόζωμεν τήν ψυχιατρικήν συμβουλήν εϋθύς ώς αϋτη χρειασθῆ. Είς εκ των κυριότερων σκοπών τής μητρικής φροντίδος θά πρέπει νά εΐναι ή ελάττωσις τής συναισθηματικής κόπωσης τής μητέρας. Αί προσωπικά ικανότητες τής Μαιίας ή του Ιατροϋ δια τήν παρακολούθησιν καί βοήθειαν μιās μητέρας με ήλαττωμένην ψυχικήν Ισορροπίαν βεβαίως ποικίλλουν. Κατά πολυ ήμπορεί νά βελτιωθούν με τήν εκπαίδευσιν, τās ύποδειξεις καί τήν

συνεργασίαν.

Τό απόγευμα τής ίδιας ήμέρας ο Σουηδός Καθηγητής Herbert Swanberg ώμίλησε με θέμα «Ή όργάνωσις τής Μαιευτικής περιβάλλειως εις τήν Σουηδίαν». Οϋτος ανέφερεν ότι τά 98% ο των τοκετών τής Σουηδίας εκτελούνται έντός Νοσοκομείων. Έδωσεν έν συνεχεία έν σύντομον Ιστορικόν των υπηρεσιών καί τής εκπαιδευσεως των Μαιών, ώμίλησε περι των καθηκόντων των Μαιών καί περι των διαφόρων τύπων τής μαιευτικής έργασίας, καθώς καί περι του αριθμού των Μαιών εις τήν Σουηδίαν καί τής συμβολής των. Περαιτέρω ανέφερεν ότι αί λεχωίδες παραμένουν επί 10 ήμέρας έντός των Μαιευτηρίων, χωρίς τούτο νά εΐναι ύποχρεωτικόν. Ή λεχωίς έγγείρεται τήν δευτέραν ή τρίτην ήμέραν από του τοκετου καί διδάσκεται έντός του Μαιευτηρίου πώς νά θηλάζη τό παιδί κτλ.

Ίταλία

Έν συνεχεία ώμίλησεν ή κ. M. Luzzi, Μαιία, έξ Ίταλίας, με θέμα «Ή μαιευτική κατ' όικον». Έδω πάλιν έδόθη μία περιγραφή τής κατ' όικον περιθάλλειως από Μαιίας. Άνεφέρθησαν στατιστικά τοκετών κατ' όικον από Μαιίας λόγω έλλείψεως κλινών εις Μαιευτήρια τής Ίταλίας. Ή άνωτέρω ανέπτυξε ποίοι τοπικοί κανόνες επικρατούν, ποία ή άναλογία μαιευτικών κλινών καί ανέφερε τήν στατιστικήν του 1954. Έν συνεχεία ανέφερε τās γεννήσεις εις ιδρύματα καί κατ' όικον, τοκετούς εκτελεσθέντας από Ιατρούς καί Μαιίας, μαιευτικήν νομοθεσίαν τής Ίταλίας, κανονισμούς τής εκπαιδευσεως καί άσκήσεως του μαιευτικού επαγγέλματος, προστασίαν τής μητέρας καί του παιδιού, σωματικές καί οικονομικές προστασίας των εργαζομένων μητέρων δια τās βοηθητικές υπηρεσίας, τήν έπείγουσαν βοήθειαν καί νοσοκομειακήν μεταφοράν, τās εύκόλλας μεταγλύσεων.

Όρα 12.30' έως 3.15' προβολή ταινίας Βρετανικός Μαιίας καί γυμναστική τής έγκύου καί περιποίησης νεογνού εις Σουηδίαν.

Όρα 3.30' έκδρομή εις τό Drottningholm, τό έξοχικόν άνάκτορον του Βασιλέως τής Σουηδίας.

* Συνέχεια από τό προηγούμενον καί τέλος.

Τετάρτη, 26ῆ Ἰουνίου 1957

Ἀλγερία

Ἀνεπτύχθη τὸ θέμα: «Φροντίς νεογεννήτου» ἀπὸ τὴν Μαΐαν κυρίαν Rogé, ἐξ Ἀλγερίας. Ἡ κ. συνάδελφος εἶπεν ὅτι αἱ φροντίδες μας διὰ τὸ νεογεννητόν εἶναι τρεῖς: 1) Φροντίς κατὰ τὴν κύησιν, 2) Φροντίς κατὰ τὴν γέννησιν, καὶ 3) Φροντίς ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ ἕως τὸ τέλος τοῦ πρώτου ἔτους. Τὴν παρακολούθησιν τῆς κύησεως ἀρχίζομεν ἀπὸ τοὺς πρώτους μῆνας καταβάλλουσαι κάθε δυνατὴν προσπάθειαν νὰ πείσωμεν τὴν ἑγκυον ὅτι ἡ παρακολούθησις αὕτη εἶναι ἀπαραίτητος καὶ πρέπει νὰ προσέρχεται ὅσον τὸ δυνατόν ἐνωρίτερον, ὥστε νὰ ἔχωμεν παρακολούθησιν συστηματικὴν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐγκυμοσύνης. Δίδομεν συμβουλὰς κυρίως κατὰ τὸν τρίτον μῆνα, ὁπότε κάμνομεν καὶ ὄλας τὰς ἐξετάσεις τοῦ αἵματος. Εἰδικὴ φροντίς λαμβάνεται διὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν πνευμόνων καὶ τῆς πίεσεως, τὴν ὁποίαν λαμβάνομεν συχνά. Ἐπίσης γίνονται ἐξετάσεις διὰ διαβήτην, διδάσκονται αἱ μητέρες ὅτι πρέπει νὰ ἔχουν ἀπόλυτον καθαριότητα καὶ ποία πρέπει νὰ εἶναι ἡ κανονικὴ θερμοκρασία τοῦ δωματίου τῶν. Ἡ φροντίς τοῦ νεογεννήτου περιλαμβάνει μαλακά, λεπτά ὅσον τὸ δυνατόν κινήσεις κατὰ τὸν τοκετόν καὶ μετ' αὐτόν. Ἐξετάζομεν καλῶς τὴν κατάστασιν τοῦ νεογεννήτου, φροντίζομεν ἀμέσως τοὺς ὀφθαλμούς, τὸ δέρμα καὶ ἀναζητοῦμεν τὴν ὑπαρξίν τυχόν διαμαρτίας μετὰ μεγίστης προσοχῆς. Βάρος καὶ μήκος λαμβάνονται ἀμέσως, καὶ κανονίζομεν τὴν ἔνωσιν τοῦ θηλασμοῦ μετὰ 24 ὥρας ἀπὸ τὴν ὥραν τοῦ τοκετοῦ. Τὰ βασικὰ στοιχεῖα τοῦ μητρικοῦ θηλασμοῦ διδάσκονται εἰς τὴν μητέρα, τὴν ὁποίαν καὶ παροτρύνομεν νὰ θηλάσῃ τὸ νεογνόν τῆς. Ἡ κυρία Rogé ἐτόνισεν ὅτι εἰς Ἀλγερίαν ἔχουν μεγάλην ἐπιτυχίαν εἰς τὸν μητρικὸν θηλασμόν.

Ἰαπωνία

Ὁρα 9.40'. Ὁμιλία μὲ θέμα: «Προώθησις καὶ κατεύθυνσις τοῦ μητρικοῦ θηλασμοῦ» ἀπὸ τὴν κ. Feiku, Yokohama (Ἰαπωνία). Ἡ συνάδελφος τῆς Ἰαπωνίας ἀναπτύσσοις τὸ ἀνωτέρω θέμα τῆς ἑκάμε καὶ ἐπίδειξιν σχετικῶν εἰκόνων καὶ διαγραμμάτων. Εἶπεν ὅτι εἰς τὴν Ἰαπωνίαν αἱ μητέρες μᾶλλον ἀποφεύγουν τὸν μητρικὸν θηλασμόν, κυρίως δὲ ἀπὸ τοῦ τελευταίου πολέμου, αἱ δὲ Μαῖαι καταβάλλουν μεγάλας προσπάθειας νὰ θεραπεύσουν τοῦτο. Οὕτω εἰς τὰς ἐργαζομένας μητέρας χορηγεῖται, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας τῶν, ἀνὰ τετράωρον ἡμίωρος ἄδεια, διὰ νὰ θηλάσῃ τὰ παιδιὰ τῶν. Ἐπίσης ἰδιαίτερα σημασία ἀποδίδεται εἰς τὸ μασάζ τῶν μαστῶν, τὸσον διὰ τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς γάλακτος ὅσον καὶ διὰ τὴν πρόληψιν τῶν ραγάδων.

Ἰσπανία

Ἐπηκολούθησεν ἡ ὁμιλία τῆς δ. Maria Garcia Martin, ἐξ Ἰσπανίας, γύρω ἀπὸ τὸ αὐτὸ θέμα. Αὕτη εἶπεν ὅτι εἰς τὴν χώραν τῆς εἶναι ἀνεγνωρισμένον ὅτι τὸ νεογνὸν ἐπιβάλλεται νὰ θηλάσῃ καὶ εἶναι καθήκον τῆς μητέρας νὰ θηλάσῃ τὸ νεογνόν τῆς. Ὑπάρχουν μόνον εἰδικαὶ περιπτώσεις ὅπου ἀπαγορεύεται ὁ μητρικὸς θηλασμός (φυματίωσις-ἐπιληψία-λοιμῶξεις τῶν μαστοφόρων ἀδένων κλπ.). Αἱ ἐπίτοιχοι εἰς τὴν Ἰσπανίαν ἔχουν καλὴν παρακολούθησιν κατὰ τὴν κύησιν, καὶ ὄλα αἱ ἀπαραίτητοι συμβουλαὶ δίδονται εἰς αὐτάς ἐγκαίρως. Τὸ κράτος χορηγεῖ εἰς τὰς ἐργαζομένας μητέρας 12 ἑβδομάδας ἄδειαν, 6 πρὸ τοῦ τοκετοῦ καὶ 6 μετ' αὐτόν. Ἐπίσης αἱ μητέρες ἔχουν δωρεάν νοσηλείαν καὶ λαμβάνουν ἐπίδομα. Συνοπτικῶς ἀνέπτυξε καὶ τὰ κάτωθι: 1) Σύντομον ἱστορικόν, 2) Ἱατρικαὶ παρατηρήσεις, 3) Τεχνικαὶ παρατηρήσεις, 4) Περιγραφὴ περιπτώσεων ὅπου ὁ μητρικὸς θηλασμός εἶναι ἄσκοπος, 5) Προετοιμασία πρὸ τοῦ τοκετοῦ καὶ νεογνικὴ θνησιμότης, 6) Ἐργαζόμεναι μητέρες, 7) Ἐπιτροπὴ καὶ ἀποστολὴ τῆς Μαίας.

Γερμανία

10.40'. Θέμα: «Ὁργάνωσις Τραπέζης Γάλακτος» ἀπὸ τὴν κ. K. Hartmann, ἐκ Γερμανίας. Τὸ θέμα τῆς ἦτο θαυμάσιον, μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον καὶ πλούσιον περιεχόμενον. Εἶπεν ὅτι εἰς ὄλας τὰς πολιτισμένας χώρας αἱ κοινωνικαὶ μεταρρυθμίσεις τῶν 25 τελευταίων ἐτῶν ἔχουν ὀδηγήσει εἰς τὴν ἐξαφάνισιν τῆς ζένης τροφοῦ. Ὅπωςδῆποτε ἡ τεχνητὴ διατροφή δὲν ἠμπορεῖ νὰ θθάσῃ οὔτε νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ γάλα τῆς μητέρας. Τὸ γυναικεῖον γάλα συχνάκις ἀπεδειχθῆ ὅτι εἶναι τὸ μόνον γάλα πού σώζει τὴν ζωὴν ἐνὸς παιδιοῦ, ὅταν τοῦτο διατρέχῃ κάποιον κίνδυνον. Αἱ Τράπεζαι Γάλακτος ὀργανώνονται ἐκεῖ ὅπου αἱ μητέρες ἠμποροῦν νὰ ταμιεύσουν τὸ περίσσευμα τοῦ γάλακτος πού ἔχουν. Ἡ Τράπεζα τότε ἀναλαμβάνει τὴν συγκέντρωσιν, ἐξέτασιν, διατήρησιν καὶ διανομὴν τοῦ γάλακτος. Χαρακτηριστικῶς ἀνέφερον ὅτι εἰς τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν ὑπάρχουν 23 Τράπεζαι Γάλακτος, εἰς δὲ τὴν Ἀνατολικὴν 31, ἐπικεῖται δὲ ἡ Ἱδρυσις καὶ πολλῶν ἄλλων. Ἡ κ. K. Hartmann ἀνέπτυξε καὶ τὰ ἐξῆς θέματα: 1) Ὁργάνωσις, 2) Δότρια, 3) Τεχνικαὶ μέθοδοι, 4) Βελτιώσεις.

Δανία

Ὁρα 11.15'. Θέμα: «Μαιευτικὴ ὁμάς εἰς τὴν παρακολούθησιν πρὸ, κατὰ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν». Ὁμιλήτρια ἡ κ. K. Ringmor Ingmann, ἐκ Δανίας. Ἡ ὁμιλία τῆς περιελάμβανε τὰ ἐξῆς θέματα: 1) Σκοπὸς τῆς ὁμάδος,

2) Διοικήσεις τῶν ὑπηρεσιῶν, 3) Προσωπικὴ ὑπηρεσία εἰς τὴν πρό, κατὰ καὶ μετὰ, καὶ καθήκοντα ἑκάστης, 4) Ἐπιδόματα τὰ ὅποια δίδονται εἰς τὰς ἐγκύους καὶ θηλαζούσας μητέρας, 5) Νομοθεσία διὰ τὴν προστασίαν τῆς μητέρας καὶ τοῦ παιδιοῦ. Πρῶτον: Ὁ σκοπὸς τῆς ομάδος εἰς τὰς φροντίδας τὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν μητέρα καὶ τὸ παιδί ἔχει τελευταίως καθορισθῆ εἰς τὴν χώραν τῆς ὀμιλητρίας εἰς μίαν ἀναφορὰν δημοσιευθεῖσαν τῷ 1956 ἀπὸ μίαν ἐπιτροπὴν ἐρεύνης, ἣτις ἀνέλαβε τὴν μελέτην τοῦ ζητήματος τούτου. Ὁ καθορισμὸς αὐτοῦ ἀκολουθεῖ τὰς γενικὰς γραμματικὰς αἰ ὅποια ἐξηγγέλησαν ἀπὸ τῆς «Ἐμπερικτὴν» Ἐπιτροπῆς τῆς Μητρικῆς Προστασίας τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν εἰς Γενεύην τῷ 1952. Δεύτερον: Ἡ Διοίκησις τῶν ὑπηρεσιῶν εἶναι εἰς χεῖρας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις γίνεταί ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν τῆς Ὑγιεινῆς Κοπεγχάγης. Ἡ τοπικὴ διοίκησις καὶ ἐπιβλεψίς εἶναι εἰς χεῖρας τοῦ Νομιάτρου, ὁ ὅποιος ἔχει διαφόρους ἰατροὺς ὑπαλλήλους εἰς τὴν περιφέρειάν του. Τρίτον: Προσωπικὴ ὑπηρεσία πρό, κατὰ καὶ μετὰ: Οἱ Μαιευτῆρες, οἱ Χειρουργοὶ Μαιευτῆρες, Γενικοὶ Ἐπαγγελματίαι, οἱ Παιδίατροι, ἡ Μαῖα, ἡ Ἐπισκέπτρια Ἀδελφή, ἡ Νοσοκόμος, ἡ Ἐκπαιδευομένη Βοηθὸς τοῦ σπιτιοῦ (ὑπηρετρία). Τὸ Ἴδρυμα διὰ τὴν Μαιευτικὴν καὶ Παιδικὴν Προστασίαν μὲ προσωπικὸν Νομικῶν, Μαιευτῶν, Ψυχιάτρων καὶ Κοινωνικῶν Λειτουργῶν, δίδει νομικὴν, ἱατρικὴν καὶ οἰκονομικὴν βοήθειαν καὶ συμβουλὴν εἰς τὰς μητέρας. Τέταρτον: Ὅλαι αἱ ἄγαμοι μητέρες, παθολογικαὶ περιπτώσεις, μητέρες μὲ οἰκονομικὴν δυσχέριαν ἢ μὲ κακὴν κατάστασιν σπιτιοῦ, ἔχουσι τὸν τοκετὸν τῶν εἰς τὰ Νοσοκομεῖα. Διὰ μητέρας ποῦ δὲν ἀνήκουν εἰς τὰς ἀνωτέρω κατηγορίας τὸ σωματεῖον ποῦ εὐεργετῆ τοὺς ἀσθενεῖς πρέπει νὰ προμηθεύσῃ ὅ,τι ἀπαραίτητον βοήθειαν χρειάζεται κατὰ τὸν τοκετὸν, ἱατρὸν δι' ἀναίσθησίαν καὶ θεραπείαν, Μαῖαν, καὶ τὸν ἀπαραίτητον ρουχισμόν. Ὁ πατέρας ἑνὸς ἐξωγάμου παιδιοῦ ὑποχρεοῦται νὰ δῶ ἑπίδομα εἰς τὴν μητέρα Αἰ μητέρες αἰ ἐργαζόμεναι εἰς ἐργαστάσια ἔχουν εἰδικὰ ἐπίδομα. Τὸ Ἴδρυμα Προστασίας Μητέρας καὶ Παιδιοῦ προσφέρει βοήθειαν καὶ βοηθήματα διαφόρων εἰδῶν. Πέμπτον: Νομοθεσία προστατεύουσα τὴν μητέρα καὶ τὸ παιδί. Νόμος διὰ προληπτικὴν ὑγιεινὴν τῆς ἐγκυμοσύνης. Νόμος διὰ παιδιὰ ἐξώγαμα. Νόμος δι' ὑιοθετήσεις. Νόμος δι' ἐκτρώσεις. Νόμος διὰ γάμον. Τελειώνουσα τὴν ἀρκετὰ ἐνδιαφερόσασαν ὀμιλίαν τῆς — τὴν ὁποῖαν θὰ δημοσιεύσωμεν συντόμως εἰς τὸ περιοδικόν μας — ἐτόνισεν ὅτι ὁ ἱατρὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν μητέρα τόσῃν παρακολούθησιν καὶ κατανόησιν, οὔτε νὰ διαθέτῃ ἐπαρκῆ χρόνον πλῆστον τῆς ἐπιτόκου ὅσον ἠμπορεῖ νὰ πράξῃ τούτο ἡ Μαῖα.

Φιλανδία

1.30'. Ὁμιλία μὲ θέμα: «Ἡ Μαῖα καὶ ἡ μετεκπαιδευσις τῆς» ἀπὸ τὴν δ Margaretta Aukio ἐκ Φιλανδίας. Ἦτο μία ἐνδιαφερόσα ἐπίσης ὀμιλία περὶ τοῦ προγράμματος τῆς ἐκπαιδύσεως τῆς Μαίας εἰς Φιλανδίαν καὶ τῆς μετεκπαιδύσεως τῆς.

Γαλλία

2.15'. Θέμα: «Ἡ Μαῖα. Αἱ ἐπαγγελματικαὶ καὶ αἱ κοινωνικαὶ δραστηριότητές τῆς. Τὸ μέλλον τῆς» ἀπὸ τὴν κ. M. Jay, ἐκ Γαλλίας. Ἡ γενικὴ ἀντίληψις περὶ τῆς Μαιευτικῆς διαφέρει ἀπὸ χώρας εἰς χώραν καὶ ἡ κ. Jay περιέγραψε τὴν ἐργασίαν τῶν Μαιῶν τῆς Γαλλίας, καθὼς καὶ τὴν διδασκαλίαν ποῦ γίνεται εἰς τὰς μητέρας. Ἐτόνισεν ὅτι ἡ Μαῖα ἔχει σπουδαῖον κοινωνικὸν ρόλον, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀπομονοῦται ἀπὸ τὸν ἄλλον κόσμον διὰ τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας τῆς, ἀλλὰ ἡ ζωὴ τῆς πρέπει νὰ εἶναι περισσότερον γεμάτη καὶ κοινωνικὴ, καθημερινῶς δὲ νὰ ἐξελίσσηται. Μεγάλῃ συζήτησις ἠκολούθησεν εἰς τὸ θέμα αὐτό, καὶ αἱ περισσότεραι Μαῖαι ὑπεστήριξαν τὰς ἀπόψεις καὶ προτάσεις τῆς κ. Jay. Ὁρα 3 μ.μ. προβολὴ ταινίας.

Πέμπτη, 27η Ἰουνίου 1957

Ὁρα 9-12 π.μ. Συνεδρίασις τοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς. Δύο ἀντιπρόσωποι ἐξ ὄλων τῶν χωρῶν παρηκολούθησαν τὴν συνεδρίασιν μέχρι τῆς 12ης μεσημβρινῆς.

Παρασκευῆ, 28η Ἰουνίου 1957

Σουηδία

Ἡ ἡμέρα ἤρξατο μὲ θέμα τὴν γυμναστικὴν πρό καὶ μετὰ τὸν τοκετὸν ἀπὸ τὸν ἱατρὸν κ. S. Karlson, ἐκ Σουηδίας.

Μετὰ τὴν ὀμιλίαν του, εἰς τὴν ὁποῖαν ἀνέπτυξε τὸ εἶδος τῶν ἀσκήσεων καὶ τοὺς λόγους δι' οὓς ἐφαρμόζουν τὴν γυμναστικὴν, ἡ κ. N. Ringdahl, ἀπὸ τὴν Σουηδίαν, ὠμίλησεν ἐπίσης περὶ τοῦ πῶς διδάσκειται ἡ γυμναστικὴ εἰς τὸ Γενικὸν Μαιευτήριον τῆς Στοκχόλμης. Δέκα ἐπίτοκοι ἀπὸ τοῦ βου μέχρι 9ου μηνὸς τῆς κυήσεως, προσήλθον εἰς τὴν ἐξέδραν τοῦ Konserthuset διὰ νὰ ἐπιδείξουν τὴν γυμναστικὴν τῆς ἐγκύου καὶ δέκα νεαρὰι μητέρες διὰ τὰς ἀσκήσεις ποῦ ἐπιβάλλονται μετὰ τὸν τοκετὸν. Ἡ ἐπίδειξις αὐτῆ ἐκτός τοῦ ἐνδιαφερόντος τῆς ἀπὸ ἀπόψεως διδασκαλίας τῆς γυμναστικῆς τῆς ἐγκύου καὶ τῆς μητρὸς ἦτο καὶ ἕνα θαυμάσιον θέαμα. Εἶχον ἐπιλεγῆ ὠραϊότητα γυναικες, αἱ ὅποια, φέρουσαι ποικίλων χρωμάτων στρώματα, ἐξετέλιον ἐπ' αὐτῶν τὰς

5 διαφόρους ἀσκήσεις ὑπὸ τὴν συνοδείαν μουσικῆς.

Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ μαθήματος τούτου, ἡ Πρόεδρος ἀνήγγειλε τὰ ἀποτελέσματα τῆς συνεδριάσεως τῆς προηγούμενης ἡμέρας καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκλογῆς. Τὰ μέλη ποῦ ἐξελέγησαν διὰ τὰ τρία ἐπόμενα ἔτη εἶναι :

Πρόεδρος ἡ Δις Ε. Eyrup, ἐκ Σουηδίας.

Ἐπίτιμος Πρόεδρος καὶ Σύνδεσμος μετὰ τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἡ Δις Ν. Deane, ἐκ Μεγάλῃς Βρετανίας, ἥτις διετέλεσε Πρόεδρος τῆς Δ.Σ.Μ. ἐπὶ πολλὰ ἔτη.

Ἀντιπρόεδροι ἡ Κα Μ. Jay, ἐκ Γαλλίας, καὶ Κα Μ. Luzzi, ἐξ Ἰταλίας.

Ταμίας ἡ Δις Μ. Williams, ἐκ Μεγάλῃς Βρετανίας.

Εἰς τὴν Γραμματεῖαν ἐξελέγησαν: ἡ Δις Κποττ, ἐκ Μεγάλῃς Βρετανίας, ἡ Κα Ρουννεαυ, ἐκ Γαλλίας, ἡ Δις J. Samaniego, ἐξ Ἰσπανίας.

Ἡ Γραμματεία ἀπεφασίσθη νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν διὰ τὰ ἐπόμενα τρία ἔτη. Τὸ Βασιλικὸν Κολλέγιον τῶν Μαιῶν μετὰ ἐπιτυχίαν εὐχαρίστησιν ἐδέχθη τοῦτο καὶ ἀνέθεσεν εἰς τὴν Δίδα Μ. Bayes τὴν διεύθυνσιν τῆς Γραμματείας. Τέσσαρες αἰτήσεις ἐγγραφῆς εἰς τὴν Δ.Σ.Μ. ἐγένοντο δεκάτῃ, τῆς Ἑλλάδος, Βραζιλίας, Ἰσλανδίας καὶ Τουρκίας.

Ἐν συνεχείᾳ ὠμίλησεν ἐν συντομίᾳ ἡ πρῶν Πρόεδρος Δις Ν. Deane καὶ εἶπε τὰ ἑξῆς: Μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν εἰργάσθη αὐτὰ τὰ τελευταῖα τρία χρόνια. Ἀποτέλεσμα τῆς ὄλης μου ἐργασίας ἦτο νὰ ἐπισκεφθῶ διαφόρους χώρας καὶ ν' ἀποκτήσω μίαν πλέον εὐρύτεραν γνῶσιν τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα πολλοὶ ἐκ τῶν χωρῶν αὐτῶν ἔχουν ν' ἀντιμετωπίσουν. Ἡ Διεθνὴς Συνομοσπονδία Μαιῶν εἶχε πολλὰ νὰ κάμῃ, κυρίως διὰ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἐπιπέδου τῆς Μαΐας καὶ τοῦ ἐπιπέδου τῆς Μαιευτικῆς. Αἱ Μαΐαι πρέπει νὰ ἐπαγρυπνοῦν, πρέπει νὰ διαβάζουν πάρα πολὺ καί, ἐάν εἶναι ἀνάγκη, νὰ διαθέσουν χρόνον διὰ νὰ καταλάβουν τὰ προβλήματα ποῦ ἀπασχολοῦν ἄλλας χώρας, οὕτως ὥστε νὰ βοηθήσουν ἄλλας συναδέλφους εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Ὅλοι ἡμποροῦμεν νὰ ἐνωθῶμεν εἰς τὴν ἐπιθυμίαν μας

νὰ κτίσωμεν μίαν μεγάλην οικογένειαν, καὶ κανεὶς δὲν ἔχει τόσας εὐκαιρίας ὅσας ἡ Μαΐα. Ἡ Δις Ν. Deane εἶπεν ὅτι θὰ εἶναι πάντα ἐτοιμὴ νὰ βοηθήσῃ κατὰ κάποιον τρόπον, ὅπως θὰ ἡμποροῦσε, εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς Μαΐας καὶ τὴν ἐργασίαν τῆς.

Ἀνταποκριτὴς τοῦ περιοδικοῦ *Nursing Mirror* γράφει: «Δὲν θὰ πρέπει νὰ παραλειφθῇ νὰ ἀναφερθῇ εἰς Βρετανικὴν Μαιευτικὴν Ἐφημερίδα ὅτι ἡ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία τοῦ Συνεδρίου ὠφείλετο κατὰ πολὺ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς Προέδρου Δος Ν. Deane. Μὲ μεγάλην ἱκανότητα διήρθυσεν ὅλας τὰς συνεδριάσεις. Ἦτο πρότυπον Προέδρου ποῦ μετὰ πολὺ τάκτ κρατοῦσε τοὺς ὀμιλητὰς κατὰ τὰς συζητήσεις των εἰς τὰ κανονικὰ ὅρια, οὕτως ὥστε τὸ Συνέδριον νὰ διεκπεραιώσῃ τόσον φόρτον ἐργασίας, ἡ ὁποία διαφορετικὰ δὲν θὰ ἐπερατοῦτο. Ἡ Δις Ν. Deane κατὰ τὴν γνώμην μου εἶναι ἀναντικατάστατος ὡς Πρόεδρος τῆς Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιῶν.»

Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ Γραμματεία :

Εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν ἐξελέγησαν ἀντιπρόσωποι ἐκ τῶν κάτωθι χωρῶν: 1. Ἀλγέριον, 2. Βέλγιον, 3. Μ. Βρετανία, 4. Ἑλβετία, 5. Ὀλλανδία, 6. Νορβηγία, 7. Γερμανία, 8. Ἰσπανία, 9. Ἰταλία, 10. Δανία, 11. Ἠνωμένα Πολιτεῖα καὶ 12. Σουηδία.

Ἀπεφασίσθη ἡ αὔξησις τῆς συνδρομῆς τῶν μελῶν εἰς τὴν Διεθνή Συνομοσπονδίαν Μαιῶν ἀπὸ 5 πέννας διὰ κάθε μέλος, εἰς Συλλόγους ἀποτελουμένους ἀπὸ 1 - 10.000 μέλη.

Προτάσεις διὰ τὸ ἐπόμενον Συνέδριον ἐγένοντο ἐκ μέρους τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ἰταλίας. Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου ἐψήφισαν ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ὥρισθη ἡ Ἰταλία ὡς τόπος τοῦ ἐπιόμενου Διεθνούς Συνεδρίου, τὸ ὁποῖον θὰ λάβῃ χώραν τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1960, διὰ νὰ εὑρεθοῦν καὶ πάλιν μαζὶ ὅλα τὰ μέλη ἐνὸς ἀρχαίου καὶ τιμημένου ἐπαγγέλματος, μετὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν: τὴν υγείαν καὶ τὴν εὐτυχίαν τῶν μητέρων καὶ τῶν βρεφῶν ἀνὰ τὸν κόσμον, καὶ νὰ ἐνώσουν τὰς χεῖρας των διὰ νὰ συμβολίσουν ὅτι διὰ τῶν ἡνωμένων προσπαθειῶν θὰ ἐπιτευχθῇ αὐτὸ τὸ ὑψηλὸν ἰδεῶδες.

ΧΑΡΑ Ν. ΒΟΓΙΑΤΖΑΚΗ

Διευθύνουσα Μαιευτηρίου «Μαρία Ἡλιάδη»

ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΒΡΕΦΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΕΤΟΣ ΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΤΟΥ

Συγκινητική και πολύ μεγάλη είναι η στιγμή που η γυναίκα θα γίνει μητέρα.

Μόλις ακούση τη μικρή φωνούλα, ή νεαρά μαμά σηκώνει με λαχτάρα και στοργή το κεφάλι της, κι αυτή ή έρώτηση ανεβαίνει διαρκώς στα χείλη της: «Είναι καλά το παιδί μου;»

Καμαρώνει και καρδιοχτυπά άργότερα για το νεαρό βλαστάρι, που σαν άγγελουδι κοιμάται δίπλα της. Καταλαβαίνει, συναισθάνεται πολύ καλά, πριν ακόμη φέρη στον κόσμο αυτή τη μικρή υπαρξούλα, την εύθυνη απέναντί της και απέναντι της κοινωνίας. 'Αλήθεια, τί άλλο στη ζωή, εκτός από το παιδί, θα μπορούσε να χαρίση τόση χαρά και ευτυχία στους γονείς;

Το παιδί είναι εκείνο που θα συνενώσει πιδ πολύ το νεαρό ζευγος, θα τους βοηθήση να διατηρήσουν την αγάπη τους και τη χαρά της ζωής.

Οι φροντίδες για το νεογέννητο είναι μια μεγάλη τέχνη, είναι ένα σπουδαίο έργο, ίσως το σπουδαιότερο που αναλαμβάνουν δυο άνθρωποι μαζί στη ζωή.

Από την πρώτη κιόλας στιγμή πρέπει να συνεργασθούν μητέρα και πατέρας ώστε να εξασφαλίσουν την έπιτυχία του έργου τους. Το νεογέννητο, εϋθός μετά τη γέννησή του, μπαίνει άποτομα σ' ένα καινούριο περιβάλλον, τελείως διαφορετικό από το περιβάλλον στο οποίο βρισκόταν έως την στιγμή εκείνη.

Πρέπει να καταβληθή κάθε δυνατή προσπάθεια εκ μέρους μας, ώστε να συνηθίση το παιδί στους καινούριους δρους ζωής ομαλά και κανονικά, οϋτως ώστε να εξασφαλισθή ή φυσιολογική ανάπτυξη του καθώς και ή υγεία του.

Θά τονίσουμε τίς βασικές φροντίδες που πρέπει να καταβληθούν το πρώτο ίδίως έτος της ηλικίας του παιδιού και οι οποίες είναι μεγάλης σπουδαιότητος για την υγεία του και την ανάπτυξη του.

Οι φροντίδες αυτές, που μητέρα και πατέρας αναλαμβάνουν μαζί για να προσφέρουν στο μωρό τους, θα περιστραφούν κυρίως γύρω από τη θερμοκρασία του, το ντύσιμό του, την καθαριότητα, τη διατροφή, τον ύπνο του και τον περίπατό του στο ύπαιθρο.

Θερμοκρασία

Το μωρό έχει μεγάλη ευαισθησία στο κρύο και στη ζέση, γι' αυτό μια από τίς πρώτες μας φροντίδες είναι να εξασφαλίσουμε σταθερή θερμοκρασία στο περιβάλλον στο οποίο ζή. Η θερμοκρασία του δωματίου του πρέπει να είναι γύρω στους 20-22 βαθμούς Κελσίου. Νομίζω ότι όλες οι μητέρες μπορούν να πάρουν ένα θερμόμετρο τοίχου για να μπορούν να έλέγχουν τη θερ-

μοκρασία του δωματίου. Εάν τα μέσα δέν επιτρέπουν νά διατηρηθῆ αὐτή ἡ θερμοκρασία, τότε, ἐκτός ἀπὸ τὰ ἀνάλογα σκεπάσματα, τοποθετοῦμε στὸ κρεββάτι τοῦ μωροῦ μιὰ θερμοφόρο μὲ ζεστὸ νερὸ, κλεισμένη καλὰ καὶ μακριὰ ἀπὸ τὰ πόδια του.

Γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῆς θερμοκρασίας μεγάλη σημασία παίζει καὶ τὸ ντύσιμό του.

Τὰ ρούχα του πρέπει νά εἶναι καθαρὰ, λευκά, ἐλαφρὰ καὶ ἄνετα. Δέν πρέπει νά τὸ σφίγγουν καὶ νά ἐμποδίζουν τίς κινήσεις του.

Ἡ μητέρα πρέπει νά προσέξῃ πολὺ σὲ μιὰ βλαβερὴ συνήθεια γιὰ τὸ παιδί: τὴ φασκιά. Ἡ φασκιά εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνη, γιὰτι παρεμποδίζει τίς ἐλεύθερες κινήσεις τοῦ παιδιοῦ, τὴν κυκλοφορία τοῦ αἵματος καὶ τὴν ἀναπνοή του.

Καθαριότητα

Ὅλοι βέβαια ξέροῦμε τὸ λαϊκὸ ρητό, ὅτι ἡ πάστρα εἶναι μισὴ ἀρχοντιά. Εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸ τοῦ πολιτισμένου ἀνθρώπου καὶ ἀπαραίτητο στοιχεῖο γιὰ τὴ διατήρηση τῆς υγείας μικρῶν καὶ μεγάλων, καθὼς καὶ γιὰ τὴν καταπολέμηση διαφόρων νόσων. Γιὰ τὸ βρέφος ὁμοίως ἡ καθαριότης ἀποτελεῖ τὴ βλαβερὴ γιὰ τὴν υγεία του φροντίδα.

Πρέπει νά καταβληθῆ ἰδιαίτερη φροντίδα γιὰ τὴν καθαριότητα τοῦ περιβάλλοντος καὶ τοῦ σώματος τοῦ παιδιοῦ.

Ἰδιαίτερα σοβαρὸς εἶναι ὁ κίνδυνος μολύνσεων ἀπὸ τὸν ὄμφαλό, γι' αὐτὸ πρέπει νά διατηρηθῆ πάντα καθαρὸς καὶ στεγνός. Μὲ πλυμένα τὰ χέρια, κρατώντας ἓνα βαμβάκι πολὺ καθαρὸ μὲ οἰνόπνευμα καθαρίζουμε ὅλη τὴν τραυματικὴ χώρα ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ κέντρο. Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, μ' ἓνα δεῦτερο βαμβάκι, τὸν στεγνώνουμε καὶ τοποθετοῦμε ἐπάνω ἄσηπτη γάζα. Αὐτὴ ἡ περιποίηση θὰ γίνεται κάθε φορὰ πού ἡ γάζα ἔχει βραχῆ.

Ἐπειδὴ τὸ νεογέννητο λερώνεται συχνὰ καὶ τὸ δέρμα του ἐρεθίζεται καὶ κοκκινίζει εὐκολα, εἶναι ἀνάγκη νά ἀλλάζεται κάθε φορὰ πρὶν ἀπὸ τὸ θηλασμό. Ὑστερα

ἀπὸ κένωση πρέπει νά πλένονται τὰ γεννητικά του ὄργανα καὶ τὸ ἔντερό του μ' ἓνα μαλακὸ πανί καὶ μὲ ἄφθονο νερὸ ἢ χαμομήλι.

Ἔως τὴν 20ὴν ἡμέρα θ' ἀποφεύγουμε τὸ μπάνιο μέσα σὲ μπανιέρα, ἐπειδὴ ὑπάρχει τὸ τραῦμα τοῦ ὄμφαλοῦ, τὸ ὁποῖο εἶναι δυνατό νά μὴν ἔχῃ ἀκόμη ἐπουλωθῆ.

Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ μπορούμε νά κάνουμε στὸ παιδί τοπικὸ λουτρό. Τὸ λουτρὸ θὰ γίνεται μὲ σκοπὸ ν' ἀπαλλάξουμε τίς πρώτες ἡμέρες τὸ μωρὸ ἀπὸ τὸ σμήγμα πού ὑπάρχει ἀκόμη στὸ σῶμα του ἀπὸ τὴν ἐνδομήτριο ζωή, καὶ ἀργότερα ἀπὸ τίς διάφορες ἀκαθαρσίες πού κλείνουν τοὺς πόρους τοῦ δέρματος. Μετὰ ἀπὸ τὴν 20ὴν ἡμέρα θὰ τοῦ δώσουμε γενικὸ λουτρὸ μέσα σὲ μπανιέρα, χωρὶς φόβο γιὰ μόλυνση. Τὸ λουτρὸ γίνεται πρὸ τοῦ θηλασμοῦ καὶ κατὰ προτίμηση πρὸ τοῦ τελευταίου νυχτερινοῦ θηλασμοῦ, ὁπότε θὰ βάλετε τὸ παιδάκι νά κοιμηθῆ μετὰ, καὶ δέν ὑπάρχει φόβος νά κρυώσῃ. Ἐὰν ἡ μητέρα δέν διαθέτῃ εἰδικὸ θερμόμετρο γιὰ τὴ θερμοκρασία τοῦ νεροῦ, πού πρέπει νά εἶναι γύρω ἀπὸ τοὺς 36,5° μὲ 37° K., τὸ δοκιμάζει μὲ τὸν ἀγκῶνα τῆς.

Διατροφή

Ἐνα ἀπὸ τὰ σοβαρῶτερα πράγματα πού ἀφοροῦν τὴν ἀνάπτυξη τοῦ παιδιοῦ, καὶ ὅπου πρέπει νά δοθῆ ἰδιαίτερη προσοχή εἶναι ἡ διατροφή του.

Ἡ καλύτερη τροφή γιὰ τὸ νεογέννητο εἶναι ὁ μητρικὸ γάλα. Παιδιά πού τρῶνε γάλα μητρικὸ δυσκολώτερα ἀρρωσταίνουν, καὶ ὅταν ἀρρωστήσουν, εὐκολώτερα βγάζουν πέρα τὴν ἀρρώστια. Ἐὰν εἶναι ἀνάγκη νά τραφῆ τὸ παιδί μὲ ξένο γάλα, πρέπει ἀπαραίτητα νά ἐρωτηθῆ ὁ παιδίατρος, ὁ ὁποῖος θὰ ὀρίσῃ τὸ γάλα, τὴ διάλυσή του, τὴν ποσότητα κάθε γεύματος καὶ τὸν ἀριθμὸ τῶν γευμάτων.

Αὐτὸ πού ἔχω νά τονίσω ἰδιαίτερος εἶναι μόνον ὅτι κάθε τι πού θὰ ἐρχεται σ' ἐπαφή μὲ τὴν τροφή πρέπει ἀπαραίτητα νά εἶναι καλὰ βρασμένο.

Τὸ μικρὸ πρέπει νά θηλάζῃ τακτικὰ

κάθε τρεῖς ἢ τέσσερις ὥρες. Μὲ τὸν τακτικὸν θηλασμόν ὄχι μόνον ἀποφεύγονται οἱ στομαχικὲς διαταραχῆς ἀλλὰ συνηθίζεται τὸ παιδί στὴν τάξην καὶ διευκολύνεται ἔτσι καὶ ἡ ἐργαζόμενη μητέρα.

Ἐάν στὸ διάστημα μεταξὺ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου θηλασμοῦ ἢ τῆ νύχτα τὸ μωρὸ εἶναι ἀνήσυχον ἢ κλαίῃ, δὲν θὰ πῆ πάντοτε ὅτι τὸ παιδί πεινᾷ. Ἴσως νὰ διψᾷ, νὰ εἶναι βρεμένο, νὰ πονᾷ κάπου ἢ νὰ ζεσταίνεται.

Ἡ μητέρα θὰ προσπαθήσῃ νὰ βρῇ καὶ νὰ τακτοποιήσῃ τὶς αἰτίαι αὐτές, καὶ κυρίως θὰ τοῦ δώσῃ νὰ πιῇ νεράκι βρασμένον τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνες, τσάι ἢ χαμομήλι. Τὰ βρέφη ἔχουν ἀνάγκη πολλή ἀπὸ αὐτὰ τὰ ὑγρά, καὶ ἰδίως τὸ καλοκαίρι. Ἀπὸ τὴν 20ὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεώς του τὸ βρέφος, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ μητρικὸν θηλασμόν καὶ ἀπὸ τὸ νερό, ἔχει ἀνάγκη νὰ πάρῃ καὶ ὠρισμένους χυμούς, οἱ ὅποιοι μὲ τὶς βιταμίνες ποὺ περιέχουν θὰ βοηθήσουν πολὺ στὴν κανονικὴ καὶ φυσιολογικὴ ἀνάπτυξή του. Ἀνάλογα μὲ τὴν ἐποχὴ, θὰ πάρῃ πορτοκάλι, λεμόνι, ντομάτα, σταφύλι κλπ. Ἡ ζάχαρη ποὺ θὰ χρησιμοποιήσῃ ἡ μητέρα στὴν προκειμένη περίπτωσι θὰ πρέπει νὰ εἶναι βρασμένη καὶ νὰ χρησιμοποιηθῆται ὡς εἶδος σιροπιοῦ. Οἱ χυμοὶ δὲν πρέπει νὰ δίδωνται μαζί, ἀλλὰ κάθε ἕνας χωριστά. Ἀρχίζουμε πάντα ἀπὸ ἕνα κουταλάκι καὶ φτάνουμε νὰ δώσουμε ἕνα φλυτζανάκι τοῦ καφέ ἀπὸ τὸν κάθε χυμό.

Τὸν τέταρτον μῆνα θὰ προστεθῇ στὴν διατροφή του μία κρέμα, ἢ ὅποια θ' ἀντικαταστήσῃ τὸν ἕνα θηλασμόν.

Ἀφοῦ τὸ παιδί πάρῃ τὴν κρέμα του χωρὶς καμμιά στομαχικὴ διαταραχὴ, μετὰ ἕνα μῆνα περίπου θ' ἀντικατασταθῇ ἄλλος ἕνας θηλασμός μετὰ μία χορτόσουπα. Στὰ μέσα τοῦ 7ου περιόπου μηνὸς θὰ δώσουμε στὸ παιδί κρόκον αὐγοῦ, καὶ λίγο ἀργότερα, κατὰ τὸν 8ον μῆνα, μποροῦμε νὰ δώσουμε ἐλαφρὰ ψαρόσουπα ἢ κρεατόσουπα.

Ἐνα βασικώτατον πρόβλημα ποὺ ἔχει ν' ἀντιμετωπίσῃ ἡ μητέρα κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας τοῦ παιδιοῦ τῆς εἶναι τὸ ζήτημα τοῦ ἀπογαλακτισμοῦ.

Ὁ ἀπογαλακτισμός ἀποτελεῖ καὶ γιὰ τὸ παιδί μιὰ δύσκολη περίοδο καὶ πολὺ σωστὰ ὁ λαὸς λέει ὅτι δοκιμάζει τὴν πρώτη λύπην τῆς ζωῆς του. Ὁ ἀπογαλακτισμός γίνεται γύρω ἀπὸ τὸν 6ο-8ον περίπου μῆνα, ἐκτὸς ἀν' ὑπάρχουν λόγοι ποὺ πρέπει νὰ παραταθῇ. Γιὰ τὸν λόγον αὐτό, καλὸ θὰ εἶναι ἡ μητέρα νὰ συμβουλευθῇ τὸν παιδίατρον.

Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας του τὸ παιδί αὐξάνει σὲ βάρους καὶ μήκος ταχύτατα, καὶ δὴ τοὺς πρώτους μῆνας ἀπὸ τὴν γέννησή του. Ἡ μητέρα πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὅτι γύρω ἀπὸ τὸν 4ον περίπου μῆνα τὸ μωρὸ τῆς πρέπει νὰ ἔχη διπλασιάσει τὸ βάρους τῆς γεννήσεώς του, στὸ τέλος τοῦ πρώτου ἔτους νὰ τὲ ἔχη τριπλασιάσει. Ἡ ἀναλογία αὕτη δείχνει τὴν κανονικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ παιδιοῦ.

Ἡ ἔκφυση τῆς πρώτης ὀδοντοφυΐας ἀρχίζει κατὰ τὸν 6ον περίπου μῆνα. Αὐτὰ θὰ τὰ παρακολουθῇ ἡ μητέρα μετὰ τὴν τακτικὴν προσέλευσιν στὸν παιδίατρον ἢ στὰ ἐξωτερικὰ ἰατρεῖα τῶν διαφόρων νοσοκομείων ἢ στοὺς διαφόρους παιδικοὺς σταθμοὺς.

Τὸ νεογέννητον προσβάλλεται εὐκολὰ ἀπὸ τὶς διάφορες ἀρρώστιαι, γιὰ τὴν ὀργανισμόν του δὲν ἔχει ἀναπτύξει τὴν ἰκανότητα ν' ἀμύνεται. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ διατηροῦμε μακριὰ ἀπὸ ἀρρώστους καὶ ἀπὸ ἄτομα μὲ ὑποπτην ὑγείαν, τὰ ὅποια ἀποτελοῦν μεγάλο κίνδυνον μολύνσεως γιὰ τὸ παιδί.

Μολύνσεις

Ἰδιαίτερος μπορεῖ νὰ προσβληθῇ ἀπὸ ἀρρώστιαι ὅπως ἡ φυματίωσις, ἡ διφθερίτις, ὁ κοκκύτης, ὁ τέτανος, ἡ εὐλογιά κλπ. Οἱ γονεῖς εἶναι ὑποχρεωμένοι καὶ ἔχουν καθήκον νὰ προφυλάξουν τὸ βρέφος ὅσο μποροῦν.

Εὐτυχῶς ποὺ ἡ ἐπιστήμη διαθέτει σήμερα μέσα προφυλάξεως: τὰ ἐμβόλια. Πολλοὶ γονεῖς ἀποφεύγουν τὰ ἐμβόλια, ἀλλὰ εἶμαι βέβαιη ὅτι αὐτὸ γίνεται εἴτε ἀπὸ ἀγνοίαν ἢ ἀπὸ ἀβάσιμον φόβον.

Σήμερα εἶναι ἀπολύτως ἀποδεδειγμένη

ἢ ἀξία τῶν ἐμβολίων, καὶ γονεῖς ποῦ ἀποφεύγουν νὰ κάνουν τὰ ἐμβόλια, ἐγκληματοῦν.

Πρέπει ἀπαραίτητα τὸ πρῶτο ἔτος νὰ γίνῃ στὸ παιδί κατ' ἀρχὴν τὸ ἐμβόλιο τῆς φυματιώσεως (B.C.G.), ποῦ γίνεται κατὰ τις πρῶτες 15 ἡμέρες τῆς ζωῆς του καὶ ἰδιαίτερος σὲ παιδιὰ ποῦ ἔρχονται σὲ ἐπαφή μὲ φυματικὸ περιβάλλον.

Δεύτερο, θὰ γίνῃ τὸ ἐμβόλιο τῆς δαμαλίδος (κατὰ τῆς εὐλογιάς), ποῦ γίνεται κατὰ τὸν 6ο περίπου μῆνα.

Κατὰ τὸν 10ο μῆνα θὰ γίνῃ στὸ παιδί τὸ τριπλὸ ἐμβόλιο, κατὰ τῆς διφθερίτιδος, τοῦ τετάνου καὶ τοῦ κοκκύτη.

Ὕπνος

Ἀπαραίτητο ἐπίσης θεωρῶ ν' ἀναφέρω γιὰ τὸν ὕπνο τοῦ παιδιοῦ.

Τὸ μωρὸ εἶναι ἀνάγκη νὰ κοιμᾶται πολ- λές ὥρες τὸ 24ωρο, μάλιστα τοὺς πρῶτους μῆνες 20 22.

Τὸ λαϊκὸ ρητὸ λέει: Ὁ ὕπνος τρέφει τὰ μωρὰ καὶ ἡ γειὰ τὰ μεγαλώνει. Λοιπὸν ἀπαραίτητο νὰ γνωρίζουν μητέρα καὶ πατέρας ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐνοχλοῦν τὸ μωρὸ τοὺς τὴν ὥρα τοῦ ὕπνου του καὶ νὰ τὸ ἐκνευρίζουν συζητώντας δυνατὰ μεταξὺ τους ἢ βάζοντας δυνατὰ τὸ ραδιόφωνο.

Τὸ κρεββατάκι του πρέπει νὰ εἶναι τοποθετημένο σὲ δωμάτιο εὐάερο, εὐήλιο καὶ καθαρό, γιὰ τὸ παιδάκι μένει σ' αὐτὸ τις περισσότερες ὥρες τοῦ πρῶτου του χρόνου.

Περίπατος

Ἀπὸ τις πρῶτες ἡμέρες τῆς ζωῆς του, καὶ δὴ ἀπὸ τὴν 20ῃ ἡμέρα τὸ παιδί πρέπει νὰ παίρνῃ τὸν περίπατό του.

Τις πρωινὲς ὥρες τὸ καλοκαίρι, μὲ ἓνα καπελάκι στὸ κεφάλι, καὶ τις λιανκίδες τὸ χειμῶνα.

Ὁ καταλληλότερος τόπος γιὰ τὸν περίπατό του εἶναι τὸ γειτονικὸ πάρκο ἢ ὁ κήπος τοῦ σπιτιοῦ, ἂν βέβαια ὑπάρχῃ.

Τὸ μωρὸ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἥλιο καὶ ἀέρο ὅσο καὶ ἀπὸ τροφή.

Ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀέρας εἶναι ἀπαραίτη-

τα στοιχεῖα γιὰ τὴ φυσιολογικὴ ἀνάπτυξή του.

Ὁ ἥλιος εἶναι ἐκεῖνος ποῦ θὰ μετατρέψῃ μία οὐσία τοῦ αἵματος σὲ βιταμίνη D, θὰ βοηθήσῃ ν' ἀναπτυχθῇ καὶ νὰ μεγαλώσῃ καλὰ ὁ σκελετὸς τοῦ παιδιοῦ μας καὶ θ' ἀπομακρύνῃ τὸν κίνδυνο τοῦ ραχιτισμοῦ.

Ὁ ἀέρας πάλι, μὲ τὸ δξυγόνο ποῦ περιέχει, θὰ ἐμπλουτίσῃ τὸ αἷμα του ὥστε νὰ γίνεταί καλὰ ἡ κυκλοφορία του, καὶ ἔτσι θὰ ἔχουμε ἓνα ὁμορφο, ροδοκόκκινο καὶ γερὸ παιδί.

Παιγνίδια

Κάτι ποῦ θέλω νὰ τονίσω ἰδιαίτερος καὶ ποῦ δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦν οἱ γονεῖς εἶναι τὸ παιγνίδι τοῦ παιδιοῦ.

Αὐτὸ θὰ τοῦ δώσῃ τὴν πρώτη χαρὰ καὶ θὰ τὸ φέρῃ σ' ἐπαφή μὲ τὴ ζωὴ. Τὸ παιγνίδι εἶναι ἐκεῖνο ποῦ θὰ τὸ βοηθήσῃ ἀπὸ πολὺ μικρὸ νὰ βρῇ τὸ δικό του δρόμο μέσα στὴ ζωὴ.

Γιὰ τὸ πολὺ μικρὸ παιδί, δηλ. τοῦ πρῶτου ἔτους, ἡ ἀξία του βρίσκεται στις ἀπλὲς γραμμὲς του καὶ στὰ ζωηρά του χρώματα ποῦ τραβοῦν τὴν προσοχή του. Τὸ παιδί κατὰ τὸ πρῶτο ἔτος τῆς ἡλικίας του μπορεῖ νὰ παίξῃ μὲ τὸ γνωστὸ σ' ὅλους μας παιγνίδι, τὴν κουδουνίστρα, μὲ πάπιες, φάρια, βατράχια ποῦ μπαίνουν μέσα στὸ νερό, μὲ κούκλα ἀπὸ καουτσούκ, μὲ ἀρκούδα χνουδωτὴ χωρὶς ὄμως νὰ ἔχη μάτια ποῦ μποροῦν νὰ βγοῦν καὶ νὰ τὰ καταπιῇ, μὲ ἄλλα ζῶα ἀπὸ πλαστικὴ ὕλη ἢ ἀπὸ καουτσούκ, μὲ κρίκους ποῦ μποροῦν νὰ δαγκωθοῦν καὶ μὲ τὸ τόπι, ποῦ τὸ διασκεδάζει ὑπερβολικά.

Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ τοῦ δίνετε πράγματα ποῦ τὸ τρομάζουν, γιὰ τὴ καμμιὰ μητέρα, νομίζω, δὲν θὰ θέλῃ νὰ ἔχῃ ἓνα φοβιτσιάρικο παιδί. Ὁ παιδικὸς φόβος βέβαια εἶναι ἄλλο κεφάλαιο, θὰ σᾶς ἀναφέρω ὄμως μερικὰ πράγματα στὰ ὁποῖα ὁ ψυχολόγος Arthus δίδει μεγάλη σημασία, γιὰ τὴν ὁποῖα λέγει, μποροῦν νὰ ἀποτελέσουν μία ἐστία ἀγωνίας ποῦ θὰ ἔχῃ ἐπίδραση σ' ὅλη τὴ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ.

Ποτὲ οἱ γονεῖς δὲν πρέπει νὰ μαλλώ-

νουν τὸ παιδί γιὰ κάτι κακὸ ποὺ ἔκανε μὲ ἄγριο ὕφος, κάνοντας χειρονομίες καὶ μορφασμούς. Ἐνα παιδάκι δύο ἔτων χτυποῦσε μιὰ μέρα ἐχθρικά ἕνα βιβλίο μὲ ζωγραφιές γιὰτὶ εἶχε μέσα μιὰ ὕαινα μὲ μάτια μεγάλα καὶ στοργυλὰ ποὺ τοῦ προξενοῦσαν τρόμο. Στὴν ἐρώτηση τοῦ πατέρα του γιὰτὶ τὰ φοβᾶται, ἀπήντησε : «Ὅταν μὲ μαλλώνης, ἔχεις τὰ ἴδια μάτια.»

Ἄγωγή

Ἐπίσης ἀπὸ τὸ πρῶτο ἔτος πρέπει νὰ προσέχουν οἱ γονεῖς καὶ νὰ τροποποιοῦν ὠρτισμένες λεπτομέρειες ποὺ ἀργότερα μποροῦν νὰ ἔχουν δυσάρεστα ἀποτελέσματα στὸ χαρακτήρα τοῦ παιδιοῦ, π.χ. νὰ μπορεῖ τὸ παιδί νὰ κοιμᾶται μὲ τὴν πόρτα τοῦ δωματίου τοῦ ἀνοικτὴ ἢ κλειστὴ, μὲ φῶς ἀναμμένο ἢ σβηστό, μὲ βραδινὸ φιλι τῆς μαμᾶς ἢ χωρὶς αὐτό, μὲ μιὰ κούκλα στὴν ἀγκαλιά ἢ χωρὶς αὐτήν.

Ὅλες αὐτὲς οἱ φροντίδες ποὺ περιληπτικῶς ἀνέφερα παραπάνω καὶ ποὺ ἀφοροῦν τὴν ψυχικὴ καὶ σωματικὴ ἀνάπτυξη τοῦ παιδιοῦ, τότε μονάχα ἀποδίδουν τὴν πραγματικὴ τους ἀξία καὶ φέρνουν τ' ἀποτελέσματα ποὺ περιμένουμε, δταν πηγάζουν καὶ ἐνεργοῦνται μέσα σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα ἀληθινῆς στοργῆς καὶ γαλήνης.

Τὸ παιδί ἔχει ἀνάγκη τῆ μητέρας του.

Ἐνας μικρὸς ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς, χωρὶς τὴν παρουσία τῆς μητέρας του, ἀδυνατίζει,

νατίζει, γίνεται ἀτροφικὸς, πεθαίνει. Αὐτὸ εἶναι τὸ συμπέρασμα ποὺ δίνει ἡ Παγκόσμια Ὁργάνωση Ἰγείας ποὺ τὴν ἀποτελοῦν 61 κράτη καὶ ἔχει παρουσιάσει σ' ἔκθεση τὶς περιλήψεις ἀπὸ τὶς παρατηρήσεις 200 ἱατρῶν ὄλου τοῦ κόσμου.

Τὸ μωρὸ καὶ τὸ παιδί πρέπει νὰ μεγαλώσουν σὲ μιὰ ζεστὴ ἀτμόσφαιρα, νὰ εἶναι ἐνωμένα μὲ τὴ μητέρα τους μ' ἕνα σύνδεσμο στοργικὸ, ἀσταμάτητο, ἐμπιστευτικὸ, πράγμα ποὺ εἶναι καὶ γιὰ τοὺς δυὸ πηγὴ γιὰ μιὰ βαθιὰ ἱκανοποίηση καὶ χαρὰ. Τὸ παιδί ἔχει ἀνάγκη νὰ νιώθῃ πῶς δίνει χαρὰ καὶ περηφάνια στὴ μητέρα του, καὶ αὐτὴ πάλι ἔχει ἀνάγκη νὰ αἰσθάνεται τὴν προσωπικότητά της νὰ πλουτίζεται ἀπὸ τὸ παιδί της.

Τὸ παιδί καὶ ἡ μητέρα του ἔχουν ἀνάγκη νὰ νιώθουν βαθιὰ ἐνωμένοι.

Ἡ μητέρα πρέπει ν' ἀφιερωθῇ ἀπόλυτα στὸ παιδί της τὸν πρῶτο χρόνο τῆς ζωῆς, τὸν τόσο σημαντικὸ γι' αὐτό.

Ὁ τρόπος ποὺ ἀσχολεῖται μαζί του, τὸ τρέφει, τὸ κοιμίζει, τὸ τραγουδάει, εἶναι πράγματα ἀναντικατάστατα γι' αὐτὸ σ' ὅλη τὴ ζωὴ του. Ἐνα πολὺ γλυκὸ χαμόγελο φωτίζει τὸ γκρίζο βλέμμα στὰ βαθιὰ γηρατιά.

Τὸ νὰ εἶσαι μητέρα σημαίνει νὰ δίνης δλη σου τὴ ζωὴ στὸ παιδί, νὰ τὸ βάζης σ' ἐπαφή μὲ τὸ σύμπαν, μὲ τὸν κόσμον ὀλόκληρο καὶ μὲ Ἐκεῖνον ποὺ τὸν δημιούργησε.

ΜΑΡΙΑ ΠΑΦΛΙΩΤΕΛΛΗ

Διπλωματοῦχος Μαῖα Σχολῆς Μαιῶν

«Βιργινία Σκυλίτση»

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Εὐαγγελίαν Χατζηθανασίου, Μαῖαν, Τύραβον : Μᾶς συγκινεῖ καὶ μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ δράσις τῶν Μαιῶν στὴν ἐλληνικὴ ἐπαρχία. Ὅπως ἐπίσης μᾶς συγκινεῖ ἡ κατάστασις τοῦ γυναικείου πληθυσμοῦ τῆς ὑπαίθρου ἀπὸ ἀπόφευς μαιευτικῆς καὶ γυναικολογικῆς ἐξυπηρητήσεώς του. Πολλὰ χρειάζονται νὰ γίνουν τόσο ἀπὸ τὸ Κράτος, ὅσον καὶ ἀπὸ τὴν Κοινωνία καὶ ἀπὸ ἡμᾶς, γιὰ νὰ πραγματοποιηθῇ κάποια βελτίωσις τῶν ἀξιοθρηνητῶν συνθηκῶν τῶν Ἑλληνίδων τῆς ἐπαρχίας ποὺ πρόκειται νὰ γίνουν μητέρες.

Τὰ γραφόμενά σας κλείνουν πολὺν παλμὸν καὶ πόνον, καὶ καθὼς ἀντιμετωπίζετε θαρραλέα τὴν πραγματικότητα ποὺ κατοπτρίζουν, ἀναγνωρίζουμε ὅτι εἶσθε ἀληθινὲς ἡρωίδες.

Ἄνναν Κόχυλα, Κοινοτικὴν Μαῖαν, Βαλτετοινίκον, Γορτυνίας : Τὸ χαιρετιστήριον πρὸς τὴν «ΕΛΕΓΘΩ» γράμμα σας καὶ τὰ λόγια εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Διδάσκαλόν σας, Καθηγητὴν κ. Ν. Λοῦρον, ἐξετιμήθησαν ἰδιαιτέρως. Πράγματι, τὸ περιοδικὸν φιλοδοξεῖ νὰ γίνῃ ὁ φωτεινὸς ὀδηγὸς ὄλων τῶν Ἑλληνίδων Μαιῶν.

ΜΙΚΡΗ ΜΗΤΕΡΑ

Στις αρχές Δεκεμβρίου 1957, στο Μαιευτήριο της Λίμας, πρωτεύουσας του Περού, η Χίλντα Τρουχίλιο γέννησε ένα κοριτσάκι βάρους 2800 γραμμαρίων. Ο τοκετός κράτησε πέντε ώρες, ήταν φυσιολογικός και έγινε χωρίς αναισθητικό. Το νεογνό ήταν φυσιολογικό, μόνο ότι ήρθε στον κόσμο ένα μήνα νωρίτερα απ' το κανονικό.

Αυτό που δεν ήταν κανονικό, ήταν η ηλικία της μητέρας. Η μητέρα ήταν η ίδια ένα παιδί έννεα ετών, επτά μηνών και 28 ημερών. Μόλις λίγους μήνες πρωτίτερα φόραγε άσπρα χαριονένια φτερά και παρίστανε έναν άγγελο σε μια εορτή του σχολείου της.

Η μητέρα της Χίλντα, μια υπηρέτρια, παρείρησε ότι κάτι το παράξενο συνέβαινε στην κόρη της τον περασμένο Ιούλιο. Τό εἶπε στην κυρία της, η οποία ωδήγησε την Χίλντα στον γιατρό. Αδιός, εκπληκτικός, διεπίστωσε ότι η Χίλντα ήταν πέντε μηνών έγκυος. Με δάκρυα στα μάτια η μητέρα της εἶπε: «*As γίνη το θέλημα του Θεού.*» Ο πατέρας όμως της Χίλντας έσπευσε στην Αστυνομία, η οποία συνέλαβε κάποιον ξάδελφο της Χίλντας, 22 ετών και όρφανό, που ζούσε με την οικογένεια Τρουχίλιο στο μοναδικό τους δωμάτιο, και ο οποίος ήταν ο ένοχος του βιασμού του κοριτσιού.

Τον περασμένο Νοέμβριο η Χίλντα μπήκε στο Μαιευτήριο της Λίμας, στο Τμήμα του Μαιευτήρος Ρολάνδο Κολαρέτα. Εκεί την εξέητασαν 16 γιατροί—μαιευτήρες, ενδοκρινολόγοι, ακτινολόγοι, ψυχίατροι και γενικοί πρακτικοί.

Όλοι βοήηκαν την μικρή έγκυο απόλυτα φυσιολογική, εκτός του ότι φαινόταν κάπως μεγαλύτερη από την ηλικία της. Ο γιατρός Κολαρέτα στις ανακοινώσεις του εἶπε τα εξής: «*Ο βιασμός ανηλίκων δεν είναι τίποτε το ασυνήθιστο εδώ ή αλλού. Όμως, βιασμός δεν σημαίνει έγκυμοσύνη σε τόσο νέα κορίτσια, εκτός σπανίων εξαιρέσεων.*» Στα 30 χρόνια της μαιευτικής του δράσεως είχε ιδεί μόνο τέσσερες περιπτώσεις σε κορίτσια κάτω των ένδεκα ετών. Η Χίλντα Τρουχίλιο ήτο το δεύ-

τερο περιστατικό που άφορούσε τόσο μικρό κορίτσι. Πρὸ 18 ετών εἶχε παρακολουθήσει την περίπτωση έγκυμοσύνης σε πιδό νέο κορίτσι: στην Λίνα Μενίνα, που ήταν έγκυος όταν ήταν 5 ετών και δκτώ μηνών και γέννησε με καισαρική τομή ένα φυσιολογικό άγόρι στην ηλικία των έξ ετών και πέντε μηνών. Το περιστατικό δημοσιεύθηκε στο άμερικανικό περιοδικό Time, της 29ης Μαΐου 1939.

Την περασμένη εβδομάδα η περίπτωση της Χίλντας ανέσωπύρωσε το ενδιαφέρον για την Λίνα, που είναι τώρα 24 ετών και εργάζεται ως γραμματέας στην Κλινική του Γιατρού Γεράρδου Λοζάδα, στη Λίμα, ο οποίος και της έκανε την καισαρική.

Ο Δρ. Λοζάδα την έμώρφωσε και ανέλαβε και την εκπαίδευση του γιού της Λίνας σε ανώτερο σχολείο.

Κατά τον Δρ. Λοζάδα, ο γιός της Λίνας «είναι ένα φυσιολογικό και έξυπνο άγόρι. Έπιθυμεί νά σπουδάση ηλεκτρονική».

(Time, 16 Δεκεμβρίου 1957, Μετ. Π.Π.Π.)

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προαιρετικῆς ἀσφάλισεως τῶν μαιῶν εἰς τὸ Ταμεῖον
Συντάξεως καὶ Ἀσφάλισεως Ὑγειονομικῶν.

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἀρθροῦ 34 τοῦ Ν.Δ. 3348/55 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ ΤΣΑΥ νομοθεσίας», τὰς ὑπ' ἀριθ. 21/11.1.1957 καὶ 291/2.5.57 ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΤΣΑΥ καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 586/1957 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων Ὑπουργῶν Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Οἰκονομικῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1

1. Αἱ μαῖαι αἱ ἀσχοῦσαι νομίμως ἐν Ἐλλάδι τὸ ἐπάγγελμα καὶ μὴ ἔχουσαι συμπληρωμένον τὸ 35ον ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν δύνανται νὰ ὑπαχθῶσι προαιρετικῶς, τῇ αἰτήσῃ των, εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ΤΣΑΥ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, ἐφ' ὅσον ὑποβάλωσι τὴν πρὸς τοῦτο αἰτήσιν ἐντὸς πενταετίας ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος.

Ἀσκήσις ἐπαγγέλματος λογίζεται καὶ ἡ κατοχὴ ἐμμίσθου δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς θέσεως, ἐφ' ὅσον διὰ τὴν κατάληψιν αὐτῆς ἀπαιτεῖται ἀδεια ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος τῆς μαίας.

2. Αἱ κεκτημέναι ἀδειαν ἀσκήσεως τοῦλάχιστον πέντε ἔτη πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Β. Διατάγματος ὡς καὶ αἱ ἄγουσαι ἡλικίαν μεγαλυτέραν τῶν 35 ἐτῶν δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐφ' ὅσον ὑποβάλωσι τὴν πρὸς τοῦτο αἰτήσιν ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἀσφάλισις περιλαμβάνει τὴν παροχὴν :

α) Συντάξεως λόγῳ γήρατος, β) συντάξεως λόγῳ ἀνικανότητος, γ) συντάξεως λόγῳ θανάτου.

Ἄρθρον 3

Αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ΤΣΑΥ μαιῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

α) Δραχμαὶ διακόσαι (200) διὰ δικαίωμα ἐγγραφῆς ἐφ' ἅπαξ καταβαλλόμενον.

β) Δραχμαὶ ἑκατὸν δέκα (110) διὰ μηνιαίαν

εἰσφορὰν τῶν ἐλευθέρως ἀσκουσῶν τὸ ἐπάγγελμα μαιῶν. Αἱ ἐμμίσθοι ὑποχρεοῦνται εἰς πρόσθετον εἰσφορὰν ἐκ ποσοστοῦ δύο τοῖς ἑκατὸν (2 0/0) ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν των, παρακρατούμενον κατὰ μῆνα ὑπὸ τοῦ ἐργοδότη καὶ ἀποδιδόμενον εἰς τὸ ΤΣΑΥ κατὰ τὰ περὶ ἐμμίσθων ὑγειονομικῶν μετόχων τοῦ ΤΣΑΥ ὁριζόμενα ὑπὸ τῆς κειμένης περὶ ΤΣΑΥ νομοθεσίας.

γ) Δραχμαὶ διοχίλια (2.000) ἐπὶ ἐκάστου τελομένου γάμου, καταβαλλόμεναι ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς τελέσεως τούτου. Αἱ κατὰ τὴν ἐγγραφὴν των ἔγγαμοι μαῖαι ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν ταύτην ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ΤΣΑΥ.

δ) Δραχμαὶ πεντακόσαι (500) δι' ἑαστον τέκνον, καταβαλλόμεναι ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἢ ἀπὸ τῆς ἀποκτίσεως τοῦ τέκνου.

ε) Ἐπικόλλησις ἐιδικοῦ ἐνόημου καλουμένου «μαιοσήμου», ἀξίας δραχ. 25, εἰς τὸ βιβλίον τοκετῶν ἐφ' ἑκάστου τοκετοῦ, ὃν ἐκτελοῦσιν ἢ εἰς ὃν ὀπωδῆποτε παρίσταται καὶ βοήθοῦσι. Ἐπίσης ἐπικόλλησις ἐιδικοῦ ἐνόημου ἀξίας δραχ. 5 ἐφ' ἑκάστης βεβαιώσεως ὑποβαλλομένης εἴτε εἰς τὸ Ληξιαρχεῖον εἴτε εἰς οἰανδήποτε ἄλλην Ἀρχὴν. Ἀμφότερα τὰ ἔνσημα ταῦτα βαρύνουν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὰς μαίας.

Τὰ μαιόσημα φέρουσι τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου, παρ' αὐτὴν δὲ καὶ παραλήλως ἀριστερὰ τὴν σημείωσιν τῆς ἀξίας τοῦ μαιοσήμου, διὰ τῶν λέξεων «Δραχ. 25» καὶ «Δραχ. 5». Ἄνωθι τῆς εἰκόνης τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου τὴν λέξιν «Τ.Σ.Α.Υ.», κάτωθι δὲ καὶ πρὸς τὴν βάσιν, ἐπίσης κατὰ τὸ πλάτος, τὴν λέξιν «μαιοσημον».

Αἱ διαστάσεις ἀμφοτέρων τῶν κλάσεων μαιοσήμων δραχ. 25 καὶ δραχ. 5, ὁρίζονται 0,0275×0,021, χρῶμα δὲ τούτων ὁρίζεται τῶν μὲν τῶν δραχ. 25 πρᾶσινον, τῶν δὲ τῶν δραχ. 5 ἐρυθρόν.

Διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν βιβλίων τοκετῶν τῶν μαιῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐκδιδόμενων βεβαιώσεων ἰσχὺν ἔχουσιν αἱ ἀνάλογοι διατάξεις περὶ ἱατροσημάσεως τῶν ὑποκειμένων εἰς ταύτην ἐγγράφων κλπ. τῆς περὶ ΤΣΑΥ νομοθεσίας.

Ἄρθρον 4

Αἱ ὑπαγόμεναι κατὰ τ' ἀνωτέρω εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ΤΣΑΥ μαιὶ δύνανται ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Διατάγματος, νὰ αἰτήσωνται τὴν προσμέτρησιν συμμετοχῆς προηγουμένων ἐτῶν ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος, μέχρι τὸ πολὺ 12 ἐτῶν, καταβάλλουσαι δι' ἕκαστον ἀναγνωριζόμενον μῆνα τὴν ἐκάστοτε ἰσχύουσαν διὰ τὰς μαιὰς εἰσφορὰν. Ἡ ἀναγνώρισις συντελεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ. Σ. τοῦ ΤΣΑΥ, ἡ δὲ καταβολὴ τῶν ὑποχρεώσεων τῆς ἀναγνωριζομένης συμμετοχῆς γίνεται εἰς ἴσας μηνιαίας δόσεις, καθοριζόμενας διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐντὸς προθεσμίας μὴ ὑπερβαίνουσης τὴν τριετίαν, ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως, ἐντόκως πρὸς 10 ο/ο ἐτησίως.

Οἰαδήποτε καθυστέρησις δόσεώς τινος καθιστᾷ τὴν ὅλην καταβολὴν τοκοφόρον πρὸς 12 ο/ο ἐτησίως, ἐὰν δὲ συνεχισθῇ καὶ πέραν τοῦ ἔτους, συνελπίγεται τὴν ἀπώλειαν τῆς ιδιότητος τῆς ἡσφαλισμένης καὶ τῶν ἐκ ταύτης ἀπορρέοντων δικαιωμάτων.

Ἄρθρον 5

Αἱ κατὰ τ' ἀνωτέρω παντὸς εἶδους εἰσφοραὶ τῶν μαιῶν καὶ αἱ πρὸς ταύτας παροχαὶ θὰ τηρῶνται εἰς ἴδιον λογαριασμόν, ἀνεξάρτητον τῶν ἄλλων λογαριασμῶν τοῦ Ταμείου, ἵνα παρακολουθῶνται τὰ ἐκ τῆς παρούσης ἀσφάλισης ἔσοδα, αἱ παροχαὶ καὶ αἱ δαπάναι τῶν τελευταίων ἐπιβαρυνομένων μὲ ποσοστὸν ἐπὶ τῶν δαπανῶν διοικησεως τοῦ ΤΣΑΥ ἀνάλογον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡσφαλισμένων μαιῶν ἔναντι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρὰ τῷ ΤΣΑΥ ἡσφαλισμένων ὑγειονομικῶν.

Πᾶσα διαφορά μεταξὺ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ τούτου λογαριαμοῦ θὰ λαμβάνεται ὡς βάσις διὰ τὴν αὐξήσιν ἢ μείωσιν τῆς συντάξεως τῶν ἡσφαλισμένων μαιῶν.

Ἄρθρον 6

Δικαίωμα συντάξεως ἀναγνωρίζεται: 1. Εἰς τὴν ἡσφαλισμένην μαιάν: α) λόγῳ γήρατος, ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρωθῇ τὸ 58ον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς καὶ 15ετῆς συμμετοχῆ, ἐξ ὧν τὰ 5 ἔτη ν' ἀνήκωσιν εἰς τὸν ἀμέσως πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ γεγονότος χρόνον. β) Ἐπὶ ἀνικανότητος, ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρωθῇ 10ετῆς συμμετοχῆ, ἐξ ὧν τὰ πέντε ἔτη ν' ἀνήκωσιν εἰς τὸν ἀμέσως πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ γεγονότος χρόνον.

2. Εἰς τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τῆς ἡσφαλισμένης μαιᾶς ἐφ' ὅσον ἔχει αὐτὴ συμπληρώσει 10ετῆ συμμετοχὴν ἐξ ὧν τὰ πέντε ν' ἀνήκωσιν εἰς τὸν ἀμέσως πρὸ τοῦ θανάτου αὐτῆς χρόνον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11ῃ Δεκεμβρίου 1957

ΠΑΥΛΟΣ
Β.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΣ
Δ. ΑΛΙΠΡΑΝΤΗΣ

Τὸ ποτὸν τῆς μηνιαίας συντάξεως λόγῳ γήρατος καθορίζεται εἰς δραχμὰς τριακοσίας πενήκοντα (350) προσαυξανόμενον κατὰ ποσοστὸν 4 ο/ο δι' ἕκαστον ἔτος συμμετοχῆς πέραν τῶν 15 ἐτῶν καὶ μέχρι κατ' ἀνώτατον ὄριον τοῦ διπλασίου τῆς ὡς ἄνω συντάξεως.

Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως λόγῳ ἀνικανότητος εἶναι 75 ο/ο τῆς συντάξεως γήρατος ἐπὶ ὀλικῆς ἀνικανότητος καὶ 50 ο/ο ἐπὶ μερικῆς ἀνικανότητος, μὴ στερούσης τὴν μαιάν πάσης προσόδου ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος τῆς, τὸ τοιοῦτον τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τῆς ἡσφαλισμένης λόγῳ θανάτου εἶναι 60 ο/ο διὰ τὸν σύζυγον καὶ 20 ο/ο διὰ τὰ λοιπὰ μέλη, τῶν γονέων δὲ καὶ ἀδελφῶν 50 ο/ο τῆς συντάξεως γήρατος.

Ὁ χρόνος τῆς ἀναμονῆς καὶ τῶν τριῶν ἀσφαλιστικῶν περιπτώσεων ὀρίζεται εἰς πενταετίαν.

Ἄρθρον 7

Μέλη οἰκογενείας κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος λογίζονται:

α) Ὁ σύζυγος, ἐφ' ὅσον διατελῇ ἐν χρεῖα, β) τὰ μὴ ἔχοντα συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν τέκνα, γ) τὰ ἔχοντα συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν θήλεα τέκνα, ἐφ' ὅσον εἶναι ἄγαμα, συνέζων καὶ συνετηροῦντο ὑπὸ τῆς ἡσφαλισμένης μέχρι τοῦ θανάτου τῆς καὶ δὲν εἶναι εὐπορα, δ) τὰ ἔχοντα συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν ἄρρενα τέκνα ὑπὸ τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ (γ) προϋποθέσεις καὶ ἐφ' ὅσον εἶναι ἐπιρροσθῆτως καὶ ἀνίκανα πρὸς ἐργασίαν ἔνεκου σωματικοῦ ἢ διανοητικοῦ ἐλαττώματος, ε) οἱ ἄποροι γονεῖς καὶ αἱ ἄποροι ἄγαμοὶ ἀδελφαί, ἐφ' ὅσον συνέζων καὶ συνετηροῦντο ὑπὸ τῆς ἡσφαλισμένης μέχρι τοῦ θανάτου τῆς.

Ἄρθρον 8

Ἐν περιπτώσει ἀναπηρίας ἢ θανάτου τῆς ἡσφαλισμένης μαιᾶς πρὸ τῆς κτήσεως τοῦ δικαιώματος συντάξεως, καταβάλλεται εἰς αὐτὴν ἢ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τῆς ἐφ' ἅπαξ ποσόν, ἴσον πρὸς τὸ ἐξαπλάσιον τῆς συντάξεως, εἰς ἣν θὰ ἐδικαιοῦτο ἡ ἡσφαλισμένη.

Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος, ἐφ' ὅσον δὲν παρῆλθε πενταετία ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἐγγραφῆς.

Ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἀρχεται μετὰ τρίμηνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας Ὑφυπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝ. ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΥΠΟΥΡΓΩΣ
Ι. ΨΑΡΡΕΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΜΙΑ ΔΩΡΕΑΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙΣ ΔΙΑ ΚΑΘΕ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΝ

1. Έχει καμμίαν νομικήν ὑποχρέωσιν ἡ μαῖα μόλις ἀρχίσῃ τὴν ἀσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός της ;

1) Βάσει τοῦ ἀρθροῦ 15 τοῦ Ν.Δ. 2593/53 ἡ μαῖα ὑποχρεοῦται νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὸ Ὑγειονομικὸν Κέντρον τῆς Περιφερείας εἰς ἣν ἐγκατεστάθη.

2) Ὁφείλει, βάσει τοῦ ἀρθροῦ 13 τοῦ ὡς ἄνω νόμου, νὰ προσαγάγῃ τὰ βιβλία της (Μητρώον Τοκετῶν, Βιβλίον Παρακολουθήσεως Κυήσεως, Τοκετοῦ καὶ Λοχείας) πρὸ πάσης χρήσεως εἰς τὸ Ὑγειονομικὸν Κέντρον τῆς περιφερείας εἰς ἣν ἀσκεῖ τὸ ἐπάγγελμα, ἵνα μονογραφηθῶσι κατὰ σελίδα παρὰ τοῦ οἰκείου νομιάτρου.

2. Ἀδενωματώδης ὑπερπλασία τοῦ ἐνδομητρίου καὶ μητρορραγία. Ποία ἡ αἰτία καὶ ποία ἡ θεραπεία αὐτῆς. Εἶναι δυνατόν μία γυναῖκα πάσχουσα ἐξ αὐτῆς νὰ κυφορῆσῃ ;

Ἡ ἀνωμαλία αὕτη εἶναι μία παθολογική κατάστασις κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ὠοθυλάκιον δὲν ρήγνυται καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὠχρὸν σωματίον δὲν σχηματίζεται οὔτε ἐκκρίνεται ἢ ὠχρίνη. Κατὰ συνέπειαν τὰ οἰστρογόνα εἰς τὸ αἷμα αὐξάνουν καὶ ἐμμηνορροσία δὲν ἐπέρχεται. Μετὰ πολλὰς ἐβδομάδας, λόγω τῆς μεγάλης ὑπεραιμίας καὶ ὑπερπλασίας τοῦ βλεννογόνου τῆς μήτρας, ρήγνυται τὰ ἀγγεῖα αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ μία παρατεταμένη καὶ σοβαρὰ μητρορραγία. Ἡ θεραπεία γίνεται διὰ χορηγήσεως ὠχρίνης ἀπὸ τοῦ στόματος ἢ δι' ἐνέσεων, ὅπως ἐπίσης δι' ἀνδρικών ὁρμονῶν. Ἡ θεραπεία καὶ τὸ εἶδος αὐτῆς πρέπει νὰ ὀρισθῶν ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ.

Αἱ πάσχουσαι δὲν συλλαμβάνουν κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς τῆς καταστάσεως, ἢ ὁποία ὑποχωρεῖ κατόπιν τῆς θεραπείας ἢ καὶ αὐτομάτως. Μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν, ἡ γονιμότης ἐπανέρχεται.

3. Ἡ αἱμορραγία τοῦ προδρόμου πλακοῦντος παρουσιάζεται ἀπὸ τοὺς πρώτους μῆνας τῆς ἐγκυμοσύνης, ἢ ἀποτό-

μως, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ τοκετοῦ ;

Πολλὰ ἀπὸ τὰς μικρὰς καὶ ἀναστελλόμενας αἱμορραγίας τῶν πρώτων μηνῶν τῆς ἐγκυμοσύνης εἶναι δυνατόν νὰ ὀφείλονται εἰς χαμηλὴν πρόσφυσιν τοῦ πλακοῦντος καὶ περιωρισμένην ἀποκόλλησιν του. Αἱμορραγία τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τῆς ἐγκυμοσύνης τὸ συνηθέστερον χαρακτηρίζουν πρόδρομον πλακοῦντα, τὸσον δὲ περισσότερο, ὅσον ἐντονώτερα εἶναι. Εἶναι δυνατόν διμῶς ὁ πρόδρομος πλακοῦς νὰ ἐκδηλωθῇ δι' αἱμορραγίας κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ τοκετοῦ.

4. Ἀπὸ πότε πρέπει νὰ θεωρῆται ὅτι μία ἐπίτοκος εὐρίσκεται εἰς ἐπικίνδυνον παρότασιν τῆς ἐγκυμοσύνης ;

Ὅταν συμπληρωθῶν 12-14 ἡμέραι ἀπὸ τῆς προσδιορισθείσης ἡμερομηνίας τοκετοῦ, ὁπότε ὑπάρχει κίνδυνος διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἐμβρύου λόγω προιούσης ἀνοξαιμίας τοῦ ἐγκεφάλου του.

5. Μία Rh ἀρνητικὴ γυναῖκα εἶναι καταδικασμένη νὰ κἀνῃ μόνο ἓνα παιδί ;

Ὅχι. Ἡμπορεῖ νὰ μείνῃ ἐγκυος ὅσες φορές θέλει, ἀρκεῖ νὰ παρακολουθῆται στὴν ἐγκυμοσύνη της μὲ τὴν ἀντίδρασιν Coombs μήπως παρουσιάσῃ εὐαισθητοποίησιν, ἢ ὁποία σημαίνει κίνδυνον διὰ τὸ ἔμβρυον καὶ ἀνάγκην ἀμέσου ἐξαγωγῆς του διὰ καισαρικής τομῆς. Βέβαια, ἔχομε ὑπ' ὄψιν μας ὅτι μὲ κάθε κύησιν αὐξάνει ἡ πιθανότης τῆς εὐαισθητοποίησεως, ἀρα τοῦ κινδύνου τοῦ ἐμβρύου ἢ νεογνοῦ.

6. Ἄν τὸ πρῶτον παιδί γεννήθῃκε μὲ καισαρικήν τομήν, ἀπαραίτητως καὶ τὸ δεύτερον θὰ γεννηθῇ μὲ καισαρικήν ;

Ὅχι. Ἀλλὰ ἐπειδὴ εἶναι δυνατόν νὰ παρουσιασθῶν δυσάρεστα τὸσον κατὰ τὴν προχωρημένην ἐγκυμοσύνην, ὅσον καὶ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ τοκετοῦ, πρέπει νὰ ἐχωμεν ὑπ' ὄψιν μας τὸ ἐνδεχόμενον ἀνάγκης καισαρικής καὶ διὰ τὸν δεύτερον τοκετὸν καὶ νὰ συνιστῶμεν τὴν διενέργειάν του εἰς ὄργανωμένην Κλινικήν.

“ Ε Λ Ε Υ Θ Ο ,

ΔΕΛΤΙΟΝ

Ἀποκόψατε τὸ παρὸν καὶ ἀποστείλατέ το μὲ τὴν ἐρώτησίν σας.

FISSAN

Τὰ ἰδιο-
σκευάσματα
ΦΙΣΣΑΝ

Ἀπαραίτητα διὰ τὴν
περιποίησιν τοῦ δέρματος
καὶ τὴν θεραpeίαν τῶν
δερματοπαθειῶν

FISSAN

• Πούδρα • Ἀλοιφαὶ • Σάπων

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ

HESSEN - GERMANY

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
Κ. ΚΑΝΑΡΟΓΛΟΥ - ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 12 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 612-421

Χορήγησις άδειών άσκήσεως επαγγέλματος

Είς τās κάτωθι Μαίας έχορηγήθη ή άδεια άσκήσεως του μαιευτικού επαγγέλματος, υπό τόν όρον τής άσκήσεως κατά τά τρία πρώτα έτη είς τās Κοινότητες τās όριζόμενας υπό του Ύπουργείου Κοινωνικής Προνοίας:

- 1) Σταυρούλα Άντ. Δούγια: Είς τήν Κοινότητα Άρνίσης Νομού Πέλλης.
- 2) Άλικη Άνδρ. Μπερδενη: Είς τήν Κοινότητα Άνω Κορακιάνας Νομού Κερκίρας.
- 3) Σοφία Γεωρ. Κακούση: Είς τόν Δήμον Αιγίνης Νομού Άττικής.
- 4) Άφροδίτη Κων. Βιλαβάνη: Είς τήν Κοινότητα Άραβησσού Νομού Πέλλης.
- 5) Ούριανία Θεοδ. Δε. εσίδου: Είς τήν Κοινότητα Γόννοι-Τυρνάβου Νομού Λαρίσης.
- 6) Έλένη Νικ. Καλούση: Είς τόν Δήμον Κομφιλίων Νομού Θεσσαλονίκης.
- 7) Άννα Γεωρ. Έξάρχου: Είς τήν Κοινότητα Γεφύρας Νομού Θεσσαλονίκης.
- 8) Αικατερινη Π. λυδ. Φραγκοπούλου: Είς τήν Κοινότητα Θερμης Νομού Θεσσαλονίκης.
- 9) Άλίκη Γεωρ. Λαλούση: Είς τήν Κοινότητα Φωτολείβους Νομού Δράμας.
- 10) Νίκη Στ. Τρικαλιτου: Είς τήν Κοινότητα Νέας Μαδύτου Νομού Θεσσαλονίκης.
- 11) Δήμητρα Θεοφ. Μουρατίδου: Είς τήν Κοινότητα Προβατά Σερρών.
- 12) Δήμητρα Παναγ. Κωσκολέτου: Είς τήν Κοινότητα Άγράτα Νομού Άχαΐας αντί τής Κοινότητος Πλάτσης Νομού Μεσσηνίας.
- 13) Μαργαρίτα Στυλ. Πιπτη: Είς τήν Κοινότητα Φοίνικος και Βάρης Νομού Κυκλάδων.
- 14) Βενετία Γρηγ. Ντιλλη: Είς τήν Κοινότητα Καστελίου Κισσάμου Νομού Χανίων.
- 15) Έλλη Σπυρ. Τσιλιγγιρίδου: Είς τήν Κοινότητα Λιτοχώρου Νομού Πιερίας.
- 16) Μαρία Νικ. Βελτάκη: Είς τήν Κοινότητα Όσσης Νομού Θεσσαλονίκης.
- 17) Έλένη Γκατζόλη: Είς τήν Κοινότητα Μεγάλης Παναγίας Νομού Χαλκιδικής.

≡ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΜΑΣ ≡

Παρακαλούνται τὰ Μέλη τοῦ Συλλόγου Ἐπιστημόνων Μαιῶν τῆς Περιφέρειᾶς τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ὅπως ἐνημερῶνουν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου διὰ τὴν τυχόν ἀλλαγὴν τῆς διευθύνσεώς των.

Ἡ Γεν. Συνέλευσις τῆς Πανελληνίου Ἐνώσεως Ἐπιστημόνων Μαιῶν

Τὴν 16ην Φεβρουαρίου ἔλαβε χώραν ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῆς Πανελληνίου Ἐνώσεως Ἐπιστημόνων Μαιῶν, με κύριον θέμα τὴν διάλυσιν αὐτῆς.

Ὁ χορὸς μετμημφισμένων τῆς Σχολῆς Μαιῶν τοῦ Μαιευτηρίου «Μαρίκα Ἡλιάδης»

Τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τῶν Ἀπόκρεω ἔλαβε χώραν χορὸς μετμημφισμένων εἰς τὴν Σχολὴν Μαιῶν τοῦ Μαιευτηρίου «Μαρίκα Ἡλιάδης», ὅστις διήρκεσε μέχρι πρωίας.

Τὸν χορὸν τῆς Σχολῆς ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας των ὁ κ. Σαρρῆς, Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς, καὶ ἡ κ. Σαρρῆ, ἡ κ. Βλαστοῦ, μέλος τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Σχολῆς, ὁ Καθηγητὴς καὶ ἡ κ. Παναγιώτου, ὁ Καθηγητὴς κ. Τραυλός, ὁ Ὑφηγητὴς κ. Παδιατέλλης μετὰ τῆς συζύγου του. Ἐπίσης οἱ Ἐπιμεληταὶ τοῦ Ἰδρύματος κ.κ. Καρπούζογλου, Τριανταφυλλίδης, Χούλης μετὰ τῆς συζύγου του, καθὼς καὶ οἱ κ.κ. Βοηθοὶ καὶ Ὑποβοηθοὶ τοῦ Ἰδρύματος καὶ πολλοὶ ἄλλοι προσκεκλημένοι.

Αἱ Μαῖαι καὶ αἱ μαθήτραι τῆς Σχολῆς εὐχαριστοῦν θερμῶς τοὺς τιμήσαντας διὰ τῆς παρουσίας των τὸν χορὸν τῆς Σχολῆς.

Γάμοι Μαιῶν

Ἡ δ. Εἰρήνη Ἀγγελίδου μετὰ τοῦ κ. Ἰωάννου Χατζησταυρή.

Ἡ δ. Λιλίκα Βουτινᾶ μετὰ τοῦ κ. Μιχαήλ Μαραγκανόρε.

Γεννήσεις

Ἡ κ. Σαρρῆ - Δεμετζῆ Σαλφῶ, Μαῖα, ἔτεκε θῆλυ.

Ἡ κ. Λογοθέτου - Ταβουλάρη Δέσποινα, Μαῖα, ἔτεκεν ἄρρεν.

Ἡ κ. Δημητριάδου - Πρωτοψάλτη Ἀνθοῦλα ἔτεκε θῆλυ.

Τὸ περιοδικὸν διαβιβάζει τὰς θερμότερας του εὐχάς.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Περιοδικοῦ εὐχαριστεῖ θερμῶς ὅλους ὅσους προσέφερον χρηματικὰ ποσὰ πρὸς οικονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Περιοδικοῦ.

Ἀφίξεις

Ἀφίκετο ἐκ Μεγάλης Βρετανίας ἡ δ. Μαρία Λιουλιᾶ, Διπλ. Μαῖα τοῦ Μαιευτηρίου «Μαρίκα Ἡλιάδης», ἀφοῦ παρέμεινε ἐπὶ δύο καὶ ἡμισυ ἔτη με ὑποτροφίαν τοῦ Βασιλικοῦ Κολλεγίου Μαιῶν.

Ἡ δ. Λιουλιᾶ, ἀφοῦ ἀπέκτησε τὸ δίπλωμα τῆς Μαίας εἰς Ἀγγλίαν, εἰσῆχθη εἰς τὸ Κολλεγίον Διδασκουσῶν Μαιῶν τοῦ Λονδίνου, ὅπου, περατώσασα τὰς σπουδὰς τῆς, ἔλαβε τὸ πτυχίον τῆς Διδασκουσῆς Μαίας. Ὡς γνωστόν, μόνον εἰς Μ. Βρετανίαν ὑπάρχει Κολλεγίον Διδασκουσῶν Μαιῶν. Ἡ δ. Λιουλιᾶ εἶναι ἡ μόνη Ἑλληνὶς Μαῖα ἣτις ἔλαβε τὸ δίπλωμα Διδασκουσῆς Μαίας.

Αἱ συνάδελφοί τῆς τὴν συγχαίρουں θερμῶς διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς καὶ τῆς εὐχονται «καλῶς ἦλθε».

Ἀνακοινώσεις

Προκειμένου νὰ πληρωθῇ ἡ κενὴ ὀργανικὴ θέσις Μαίας τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Ἀγρι-νίου, παρακαλοῦνται αἱ βουλόμεναι ὅπως ὑποβάλωσι τὸ ταχύτερον σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν κάτωθι δικαιολογητικῶν: 1) Δίπλωμα ἀνεγνωρισμένης Σχολῆς Μαιῶν. 2) Ἀδειαν ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος. 3) Πιστοποιητικὸν Κοινωνικῶν Φρονημάτων.

Τὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον Κ α λ α μ ῶ ν, προκειμένου νὰ προβῇ εἰς τὴν προσωρινὴν πληρωσιν τῶν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων Μαίας τῶν ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτωμένων Κοινοτικῶν Ὑγειονομικῶν Σταθμῶν Π ε τ α λ ι δ ί ο υ καὶ Π λ ᾶ τ σ η ς, ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ μονίμου ἀκούθου καὶ προσθέτου ἐπιδόματος πεντακοσίων (500) δραχμῶν ὡς κατ' ἀποκοπὴν ἐκτὸς ἔδρας ὁδοιπορικὰ καὶ ἔξοδα κινήσεως, καλεῖ τὰς ἐνδιαφερομένας ὅπως ὑποβάλωσιν τὸ ταχύτερον εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Νοσοκομείου σχετικὴν αἴτησιν τῶν συνοδευομένην ὑπὸ τῶν κατὰ Νόμον σχετικῶν δικαιολογητικῶν.

Προκειμένου τὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον Δ ι - δ υ μ ο τ ε ί χ ο υ νὰ προβῇ εἰς τὴν πληρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τοῦ Ἰατροῦ καὶ τῆς Μαίας τοῦ Κοινοτικοῦ Ὑγειονομικοῦ Σταθμοῦ Ὁ ρ ε - σ τ ι ᾶ δ ο ς, καλεῖ τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα ὅπως ὑποβάλωσι τὸ ταχύτερον εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Νοσοκομείου αἴτησιν μετὰ τῶν νομίμων δικαιολογητικῶν διὰ τὴν ἐπὶ τριετεί συμβάσει κατάληψιν τῶν ὡς ἄνω θέσεων.

ΓΑΛΑ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ

Γάλα πλήρες όξυνισδέν
είς κόνιν, διά την κα-
νονικήν διατροφήν τών
βρεφών.

— ΠΡΟΪΟΝ ΝΕΣΤΛΕ —